ДУМИ МНОГО
ДУМА Е ЕДНА

70ст.

ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК www.duma.bg

ЧЕТВЪРТЪК 29 АПРИЛ 2010 ГОДИНА 20 БРОЙ 97 (5603)

Аню Ангелов:
Текущата издръжка на армията е застрашена
Стр. 2

Борисов предлага избори на Първанов

Стр. 2

Сергей Станишев:
Арестът на Гуцанов е поръчкова акция

Стр. 16

Русия разсекрети документите за Катин

Стр. 10

НЯКОЛКО ДУМИ

Заспалият разум

Милена НИКОЛОВА

Докато държавата ни затъва в материални проблеми, ГЕРБ пак измести фокуса към законодателните намерения. Разбра се, че управляващите ще градят спецнаказателен съд. Целта е известна - бързо да се съдят босовете на мафията. "Спец"-ът щял да се произнася по "знаковите" дела. Следва редица от насипно количество законодателни идеи, които да се тестват върху живи хора.

Стана ежедневие посред нощ спецполицаи да нахлуват където си поискат, дори там, закъдето нямат заповед. Никой българин не е застрахован да се окаже "нападнат" от полицията по никое време и замъкнат нанякъде поради съвпадение в името. В добрия случай може да се отърве с извинение.

Избледняват сталинските години, когато облечени в черно мъже извеждали по нощите облечени в пижами хора. Казват, че и тогава работели спецзвена заради чрезвичайна спецсигурност. Хитлер имал също благородното намерение да вдигне на крака Германия и чрез борба с престъпността, както той си я представял. Има достатъчно паралели за велики безумия, възникнали в желанието да се сътвори велика история.

Нещо куца в правораздаването ни, но едва ли съдът в България е единствено отговорен. Твърди се, че имаме слабо дознание, немарливо следствие и т.н., и т.н.

В момента, съзнателно или не, спецмислители в ГЕРБ дискредитират напълно правораздавателната ни система, а полицаите са принудени да участват в клоунада. И няма спецсила, която да въздаде справедливост, когато разумът на някои политици спи.

ЦЕНЗУРА

БНТ и БНР спряха клип на БСП за 1 май

Държавните медии се оплетоха в странни оправдания с авторски права и търговски закон

Националните медии отказват да излъчат рекламен клип на БСП за 1 май, научи ДУМА. Пресцентърът на соцпартията получил странни и неразбираеми оправдания за цензурата от страна на БНТ и БНР. На въпроса защо клипът не може да бъде завъртян в ефир, от телевизията обяснили, че се позовават на Закона за авторските права. От медията поискали доказателство, че социалистите са си уредили този вид отношения с МВР. В краткото видео по повод протестното шествие навръх 1 май се съдържат кадри от ареста на бившия военен министър Николай Цонев. Кадрите според БНТ са собственост на вътрешното министерство.

ДУМА напомня, че видеото с показния арест на Цонев бе разпространено от пресцентъра на МВР и стигна до всички медии, информационни агенции и свободно се върти в сайтове като фейсбук и ютюб.

С неясни доводи отказ за излъчване на рекламата дошъл и от БНР. От радиото се позовали на търговския закон. Не уточнили обаче по какъв начин клипът на БСП е търговски.

От централата на БСП подчертаха, че първомайският клип е вид покана за шествие и че те са пожелали да заплатят излъчването му като реклама. Нямаме намерение да го прожектираме в киносалон или да искаме от хората пари за билети, коментираха още социалистите.

Снимка БГНЕС

Десетки безработни се наредиха на опашка в бюрото по труда във Велико Търново вчера. Шансът да намерят работа накара много от тях да чакат с часове за обявената младежка трудова борса

18
4

Спомен за актрисата Елена Стефанова

Вярвам, че всеки има предопределение, задача на земята, работа, която трябва да свърши, казваше народната артистка

Стр. 22-23

Черноморец и Берое на финал за купата

Поморийци бият Монтана с дузпи, старозагорци отстраниха Чавдар Етрополе

Стр. 31

ISSN 0861-1343

България

Дора Янкова:

Темата за подписката в БСП е „мъртво вълнение”

Георги Първанов има харизмата да бъде лидер на партията, смята Стефан Данаилов

Темата за започнала подписка в средите на БСП за отстраняване на лидера Сергей Станишев е поредното “мъртво вълнение”. Това е мнението на кмета на Смолян и член на ИБ Дора Янкова. Според нея темата и създаването на кръгове в партията е опит да бъде привнесена по-голяма пикантност на провеждащата се отчетна кампания в структурите на партията. Янкова посочи, че до 30 май тя трябва да приключи, след което ще се проведе отчетна конференция. Кметът на Смолян бе категорична, че не очаква някакви сътресения в резултат на сценариите, тиражирани в медиите. Конгрес ще има през октомври и той ще бъде редовен, заключи Янкова.

Темата със слуховете за подписка в редиците на БСП коментира и депутатът от КБ Стефан Данаилов. Според него Георги Първанов определено има харизмата да бъде лидер на БСП. Данаилов смята, че е лично право на Първанов да реши дали ще стане или не лидер на БСП. Ако Георги Първанов беше безинтересен, никой нямаше да отправя толкова много критики и ругатни към него, каза професорът. Според него той има всички качества на лидер, като оформен политик, доказал себе си. Данаилов добави, че не съветва президента да се хвърли само в научна работа и да се откаже от политиката. Лявото пространство не се отчита само с БСП, каза още Данаилов. Според него със сигурност трябва да има промяна в ръководството на БСП. Въпреки това би било по-добре за България президентът да развие нов проект, отколкото да оглави БСП. Когато има конкуренция, нещата са по-интересни, заключи депутатът.

Проблемът за лидерството в БСП, вътрешните проблеми на партията трябва да се изкарат на открито обсъждане и няма какво да се очакват подписки, бе коментарът на Красимир Премянов. Според него преди да се вземе едно решение, трябва да се отчете мнението на симпатизантите. В противен случай това само демотивира хората, заяви Премянов.

Аню Ангелов призна:

Текущата издръжка на армията е застрашена

Веселка ВЕНКОВА

Застрашена е текущата издръжка на Българската армия, заяви военният министър Аню Ангелов след редовното заседание на кабинета. Той представил доклад за финансовото осигуряване на проектите за модернизация на армията, с който ще запознае и президента. Стана ясно, че вчера Ангелов е поискал среща при върховния главнокомандващ.

В доклада ставало въпрос за договора с френската фирма “Еврокоптер”, сключен за доставката на 12 вертолета “Кугър” за нуждите на ВВС и на 6 “Пантер” за ВМС. Общата стойност на летателните апарати е 383 млн. евро, а до края на 2008 г. са доставени и заплатени 9 вертолета за ВВС, апаратура и резервни части на обща стойност 184 млн. евро.

В началото на 2009 г. били доставени още два вертолета и резервни части и е произведен, но не е доставен, последният 12-и вертолет за ВВС, обясни министър Ангелов. Договорът бил между МО и банка Sociate Generale от 2006 г.

Ангелов детайлно разказа подробности по доставките и обясни как били прехвърляни плащания по договори. Къде са отишли средствата, ще кажат други органи, каза той и обясни, че е трябвало да бъде открит акредитив и за третия самолет “Спартан”, за който са необходими 20 млн. лв. допълнително, защото той е произведен, но не е доставен.

Финансовите неразбории поставяли МО пред абсолютна невъзможност да изпълни своите задължения. Военният министър поискал среща с президента, за да го запознае със състоянието на финансовото осигуряване за модернизацията на българската армия. Ангелов и Дянков ще имат срещи с фирмите доставчици на летателните апарати и ще се търсят начини както за изплащането на всичко, което е доставено, така и за прекратяване на договорите.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Близо три часа спасители от “Гражданска защита” в Разград и доброволци се бориха за оцеляването на дойна крава в с. Гецово. На тел. 112 бе постъпил сигнал, че добичето е паднало в стар кладенец в изоставен двор в разградското село

Закриват колежа по телематика в Стара Загора

От 1 септември се закрива колежът по телематика в Стара Загора, а до 15 септември студентите му трябва да подадат заявление в държавни вузове за довършване на обучението си. Това решиха вчера депутатите от просветната комисия в НС. Колежът получи две отрицателни акредитации от Националната агенция за оценяване и акредитация - през 2006 и 2008 г., а в такъв случай според закона вузът се закрива. Колежът е обжалвал в съда решенията, но ВАС ги е потвърдил. Колежът е обучавал незаконно студенти над разрешения капацитет и в неакредитирани специалности. В него сега има 287 студенти и 144 от тях се дипломират през юни. От останалите 115 са прекъснали и има само 28, които ще доучат в други вузове.

Възпоминание

6 години без

МАРИЙКА ДАНЧЕВА АНДРЕЕВА-ДИМИТРОВА

1927-2004

Скърбим за теб!
Липсваш ни!
Почивай в мир!

От близките

Борисов пак предлага избори на президента

Да излезем на битка сега, прикани Борисов президента Георги Първанов вчера. Вопълът бе провокиран от синдикатите, които обявиха, че са готови за стачка. Премиерът пак предложи да бъдат прекратени и неговият, и президентският мандат и да се свикат избори. “Всеки ден някой ме плаши със стачка. Аз повече няма да търпя това. Омръзна ми да търпя чужди грехове”, заяви Борисов.

“Синдикатите да кажат срещу кого протестират - срещу правителството, създало проблема, или срещу това, което се опитва да го реши. Има ли човек в страната, който е съгласен да платим милиони за отпуски и за чия сметка да са - на детските, на пенсиите или на ДДС? Народът ме избра, аз ще реша дали да кача ДДС. Няма да търпя ултиматум от никого!, отсече Борисов.

Добре дошли са! Аз ще протестирам на другия тротоар, добави премиерът по адрес на синдикатите. Според него те са мълчали през последните четири години. Ще обера аз за тези 20 години това, което са направили синдикатите, президентът, всички мошеници от БСП и Синята коалиция, каза Борисов.

РЕДАКЦИОННО

Какви тротоари, какъв президент, какви 20 години, какви избори... Какво говори този човек, може ли някой внятно да обясни?! Ти го питаш за синдикален протест, то хленчи, че адски го дразниш и затова няма пък повече да търпи. А, де! И понеже все повече му личи, че това, дето го работи, никак не може да го работи, явно вече абсолютно всички адски го дразнят. И все повече го влече да бяга на избори. Да, ама не. Да вземе да свърши нещо, да реши най-накрая нещо - белким разберем колко ще е ДДС-то. Пък после ние ще решим дали да протестираме. Не той. И със сигурност няма да сме на един и същи тротоар. Щото и ние можем адски да се дразним.

Набедиха Цветанов в сексторжоз

В отворено писмо до вицепремиера и министър на вътрешните работи от Българския хелзинкски комитет настояват Цветан Цветанов “публично да оттегли заявлението си, поругаващо различната сексуална ориентация като фактор за професионална и политическа неадекватност”. БХК разкритикува остро изказването на Цветанов, направено в национален тв ефир на 25 април. “Говорейки за “зависимости на съдии, на прокурори, на следователи” споменавате “Икономически зависимости, които също са свързани и с наркотици. Свързани са и с други сексуални ориентации”. Според изказването ви сексуалната ориентация е едно от онези “неща и факти и обстоятелства, които влияят на правилното правораздаване”, се казва в писмото на БХК. “Искаме публично да оттеглите заявлението си. Дължите на гражданите публично пространство, свободно от хомофобия и всякакви други унижаващи предразсъдъци”, призоват Цветанов от Българския хелзинкски комитет.

България

Цитат на деня

„Има много хора, които са оперирани, но не знаят

Мартин Димитров вкара болничната помощ в триизмерен филм

Властта ни остави без пари за здраве

Без мотиви мнозинството отхвърли предложението на БСП за отблокиране на резерва на НЗОК

Искра МИЛЕВА

"Хората са си дали парите за здравеопазване, а не за фискалния резерв." Така се обърна вчера депутатът от КБ Михаил Миков към мнозинството, което реши без никакъв дебат да "отреже" предложението на левицата за отблокиране на резерва на здравната каса. Социалистите предлагаха близо 450 млн. лв. от 860-те милиона резерв на здравната каса да се използват за разплащане на държавата с болниците, стоматолозите и фармацевтите.

След като парламентарната шефка Цецка Цачева подложи предложението на дебат, мнозинството остана безмълвно. Михаил Миков и Мая Манолова на два пъти призоваха в зала да се явят здравната министърка Анна-Мария Борисова и прясно избраната шефка на НЗОК Нели Нешева. Това обаче не бе уважено нито при дебатирането на промените в здравния закон, нито при спора за парите на НЗОК.

Без да защитят с нито един мотив, 77 депутати от мнозинството отхвърлиха предложението за отблокиране на резерва.

Значи за други нужди може, за здраве не може, обърна се към депутатите отдясно Михаил Миков. В същото време по думите му новоизбраната здравна министърка "идва и заявява, че няма да закрива болници". Точно тя ще закрие най-много болници, категоричен бе Миков. Хората ще трябва да платят цената на това управление, продължи той. "Да закрием направо здравната каса и да кажем на хората "оправяйте се", предложи иронично левият депутат. Той допълни, че хората са си внасяли съвестно здравните вноски, а сега парите отиват за каквото си реши Симеон Дянков. Кажете за какво похарчихте 2 млрд. лв. от фискалния резерв, призова Миков. Той призова властимащите да кажат и защо събират парите на хората за здраве. Като измрат тези хора, за какво ще са им тези пари, продължи депутатът.

Вече девет месеца нито един лекар, нито един пациент, нито един човек може да каже каква е визията на това управление, заяви Мая Манолова. "В аптеките изчезват животоспасяващи лекарства, защото касата не се е разплатила с фармацевтите. Има проблем с ваксините на бебетата", изтъкна тя и призова "Не лъжете хората, че парите им отиват за здраве".

Снимка БГНЕС

Новата шефка на здравната каса Нели Нешева брои на таблото в залата колко малко депутати всъщност я подкрепиха

НОВАТА ШЕФКА НА НЗОК СИ ПАДА ПО ЕЗДАТА

Народното събрание избра Нели Нешева за директор на НЗОК. Номинацията на ГЕРБ беше подкрепена от 101 депутати, 26 бяха против, а 30 се въздържаха. От левицата обявиха, че няма да подкрепят кандидатурата, тъй като това е опит за реанимация на политиката на управляващото мнозинство. Досега Нешева беше главен секретар на Министерството на здравеопазването. В автобиографията си, внесена в парламента, Нешева е представила и социалните си умения, като залага на спортния дух, придобит благодарение на "дългогодишни тренировки по езда и тенис". Като артистично свое преимущество Нешева е заложила на "хореографски умения".

Веднага след избора Нешева заяви, че иска болниците да се чувстват стабилно. Тя ще настоява за одит на НЗОК. Според решението Нешева ще е шефка на касата до 12 февруари 2015 г.

СБЛЪСЪК

В сблъсък на "буквите" влязоха Цецка Цачева и Михаил Миков. Цачева реши да смекчи тона и даде думата на депутата: "Думата има Мишо Миков." Името ми е Михаил Миков, от пети избирателен район, сряза я депутатът от трибуната. "Многомандатен", уточни Цачева.

Управляващите правят наказателен спецсъд

ГЕРБ планира спешно да прокара закони, нужни за създаването на специализиран наказателен съд, който да разглежда дела срещу организираната престъпност и лица от високите етажи на властта. Към него ще бъде закрепена и специализирана прокуратура. Идеята е законодателството да получи одобрение в парламента до юли.

Юристи обаче не приемат идеята без резерви. Те изразиха съмнение в безпристрастността на бъдещите спецсъдии и прокурори. Те ще имат значително по-високи заплати и специална охрана. Предвижда се спецсъдиите да работят в съкратени срокове и ще бъдат длъжни да се произнасят до 10 дни след последните думи на подсъдимия.

Прокурорите ще трябва да внасят обвинителния акт в съда до 15 дни след повдигането на обвиненията, а първото заседание трябва да бъде насрочвано след още 15 дни. Според стратегията за спецсъдилищата се налага преструктуриране на ВСС, като една от стъпките е намаляване на броя на избираемите от НС членове.

Според идеята подсъдни на спецсъдилищата ще са членове на организирани престъпни групи, министри, зам.-министри, депутати, магистрати, главни секретари на министерства, шефове на агенции, кметове.

За шефове на новите структури вече се спрягат зам. главният прокурор Галина Тонева - за ръководител на първоинстанционния наказателен съд, а зам. градският прокурор Роман Василев - за шеф на спецпрокуратурата.

Независимо че идеята за "трибунала" съществува отдавна, законодателството се готви тайно. Единствено Цветан Цветанов се изпусна за идеята между няколко спецакции.

Депутатите решиха:

Ще се пуши в кръчмите

Ира ТОДОРОВА

Тоталната забрана за пушене на обществени места, която трябваше да влезе в сила от 1 юни, отпадна. Това стана с гласовете на мнозинството, което първоначално предложи забраната. След като решиха, че това би могло да навреди на туризма и икономиката, вчера 85 от тях гласуваха да либерализират пушенето в кафенета и обществени сгради. 53-ма депутати се обявиха против, а петима се въздържаха за промените в Закона за здравето.

Още миналата седмица пушенето раздели депутатите на пушачи и непушачи. Вчера ГЕРБ и "Атака" се обявиха за либерализиране на пушенето, БСП и ДПС бяха против, както и повечето от сините. След като миналата седмица цигарите изправиха Асен Агов срещу Иван Костов, вчера Агов спази обещанието да не пуши в стаята на групата и веднага след като "официално" му разрешиха да запали, той се качи на определеното за това място в НС.

Преди мнозинството да отмени тоталната забрана за пушене, левият Евгени Желев призова колегите си да извадят кутиите си с цигари и да прочетат какво пише на тях. Тунджер Кърджалиев от ДПС дори сравни разрешението за пушене с това да се допусне употребата на наркотици или изнасилвач да върши деянията си на обществени места.

Народният избраник от "Атака" Кирил Гумнеров пък си призна, че това, че е от провинцията, не го притеснява, а цигарите определено били по-малко вредни от въздуха в София.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Пушенето няма да стане самотно занимание извън заведенията от 1 юни

ОБЩИНА СВОГЕ

ОБЯВА

Община Своге, област Софийска, на основание чл.63, ал.3 от Закона за лечебните заведения и чл.3, ал.1 и ал.2 от Наредба №9 от 26.06.2000 г. за условията и реда за провеждане на конкурси за възлагане на управлението на лечебни заведения по Закона за лечебните заведения, обявява конкурс за възлагане управлението на "Многопрофилна болница за активно лечение Своге" ЕООД, при следните условия:

1. предмет на конкурса - избор на управител на "МБАЛ Своге" ЕООД;

2. изисквания към кандидатите - съгласно чл.63, ал.1 от Закона за лечебните заведения и чл.4 от Наредба №9/26.06.2000 г.;

3. необходими документи - писмено заявление за участие в конкурса заедно с документи, удостоверяващи изискванията по чл.4, ал.1 от Наредба №9/26.06.2000 г., срок за подаване на документите - 30 дни от публикуване на обявата - в деловодството на община Своге;

4. място и срок, в който може да се получи информация относно темите, предмет на събеседването - в срока по предходната точка в община Своге;

5. дата, час и място на провеждане на конкурса - 14.06.2010 г. от 10.00 часа в заседателната зала на община Своге.

ЕМИЛ АТАНАСОВ,
кмет на община Своге

България

МВР СЕРИАЛЪТ ПРОДЪЛЖАВА:

„Терористи", „Сладури" и „Регистратори" в ареста

Шумните спецоперации на МВР по традиция продължиха и тази седмица в нощта срещу сряда. Този път Цветан Цветанов обяви, че са ударени 3 престъпни групи накуп. Вътрешният министър лично оповести имената на новите акции - "Терористите", "Сладурите" и "Регистраторите". Бандите са атакувани в различни градове на страната. Задържани са общо 17 души. Продължаваме обиските и може да има още арестувани, закани се Цветанов, но не каза колко от тях се надява да останат в ареста. Едната акция била насочена срещу група, занимаваща се с търговия на оръжие, а другите две източвали бюджета чрез различни далавери. От "Терористите" в Казанлък били изземи пет автомата "Калашников". Бандитите били закопчани в момент на сделка за оръжието. Фактът, че предмет на продажба са били автомати "Калашников", говори, че последиците са непредвидими и оръжието няма да се ползва за лов например, коментира Цветанов. Той не уточни има ли някаква връзка между групата, военния завод "Арсенал" в Казанлък и ВМЗ - Сопот.

След като на живо в ефир разясни подробности за "Терористите", Цветанов мина на вълна "Сладурите". Той разясни, че операцията се провежда в Раднево и Стара Загора. По телефона в сутрешен блок шефът на МВР разкри, че въпросните "Сладури" били хора, които търгуват с резервни части на специализирани трактори за миите "Марица изток" и чрез далавери източват ДДС. Минути след това от пресцентъра на МВР съобщиха и за третата акция - "Регистраторите". Тя се вихрела в столичните квартали "Мусагеница", Студентския град и село Негован. Ставало дума за банда, която точи пари, като укрива такси при регистрация на автомобили. Тази група имала и "вътрешни хора" в столичния КАТ.

Миналата седмица акцията на МВР носеше кодовото име "Недосегаемите" и при нея бяха задържани 16 души. За по-малко от седмица съдът пусна на свобода 15 от тях.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Големият християнски празник Преполовение бе отпразнуван в храм "Света Богородица" в Асеновград вчера. На този ден иконата на Света Богородица се носи от храма до Бачковския манастир за поклонение. Празничната служба и шествието с иконата бяха водени от пловдивския владика митрополит Николай

Бременната Аревик започва гладна стачка

22-годишната Аревик Шмавонян, която е задържана в Бусманци, започва гладна стачка. Младата арменка е бременна и е настанена в Дома за временно настаняване на чужденци заради изтекла виза. Тя твърди, че в Бусманци я държат при тежки условия и затова отказва всякаква храна в знак на протест.

Заедно с Аревик гладна и жадна стачка пред полицията в Монтана са започнали нейният приятел Давид Артюнян, майка му Светлана и баща му Гагик.

Вече повече от месец Аревик е в Бусманци, защото не се е завърнала в Армения, след като визата ѝ изтекла. Тя настоява за статут на бежанец. Последната молба за закрила, подадена от Аревик пред Държавната агенция за бежанците, е регистрирана на 30 март. Решението на агенцията за отказ в момента се обжалва пред Административния съд в София.

ГЕРБ превзеха Общинския съвет във Варна

Арестът на Гуцанов е поръчкова акция, за да се смени властта в града, убеден е Станишев

Общинският съвет във Варна вече е с нов председател - Николай Апостолов от ГЕРБ. Той бе избран на поста, след като съветниците гласуваха Борислав Гуцанов да бъде предсрочно отстранен. Досегашният председател бе задържан при една от акциите на МВР и бе обвинен в злоупотреба със служебно положение и ощетяване бюджета на общината. Гуцанов в момента е в болницата на затвора в София заради обострен бронхит.

Докато социалистът е зад решетките, съветниците от ГЕРБ във Варна събраха подписка и инициираха отстраняването му. Вчера имаше извънредно заседание на съвета. Гласуването беше тайно, а за свалянето на Гуцанов бяха 36 съветници. По-късно общинарите, пак с гласуване, избраха Апостолов за нов председател на съвета. Групата на БСП не участва в гласуването и обяви, че ще обжалва вчерашните решения. Левите съветници напуснаха заседанието още в началото и го обявиха за незаконосъобразно.

Лидерът на БСП Сергей Станишев бе вчера във Варна и коментира смяната на мнозинството в общинския съвет като следствие от показната акция срещу Борислав Гуцанов. Арестът бе политическа поръчка на ГЕРБ, която цели превземането на Общинския съвет, бе категоричен соцлидерът. Според него по този начин ГЕРБ си разчиства пътя за местните избори след година и половина. Целта на ГЕРБ е да упражнят тотален контрол по места и след София идва ред на Варна, добави Станишев.

Соцлидерът предупреди, че България се превръща в полицейска държава, в която цялата общинска и държавна администрация е замръзнала и не работи заради страха от арести и политически репресии. Бившият премиер подчерта обаче, че левицата няма да позволи българското общество да се върне назад. Гражданските права са основни права, извоювани през последните 20 години, добави партийният лидер.

Изпращането на Гуцанов в затвора в София също е с политическа цел, смята Станишев. Идеята е да бъде извън Варна по време на сесията на Общинския съвет и да не му се даде възможност да се защити, каза той. Всичко, случващо се в местната власт във Варна, е "сценарий, който обслужва политическите интереси на ГЕРБ", бе категоричен председателят на БСП. Сигурен съм, че ще има още много подобни действия през следващите месеци и в други части на страната, заключи Станишев.

12 часа празничен маратон за Деня на победата

Ралица ТАБАКОВА

Над 12 часа без прекъсване ще продължат грандиозните честванията по случай 9 май - Деня на победата и Деня на Европа, съобщиха вчера от Националния инициативен комитет за честването на 65-ата годишнина от освобождението на Европа от фашизма. Честванията, които ще са най-големи и масови в Пловдив и София, са под патронажа на президента Георги Първанов. По негова инициатива е и създаването на Националния комитет, в който влизат кметове, зам.-министри, историци, представители на сдружения на ветераните и военноинвалидите, депутати, директори на медии и много неправителствени организации. Тържествата официално ще започнат в 10 ч. с церемония пред Паметника на незнайния воин. След това ще има тържествен митинг-концерт пред Паметника на Съветската армия, а музикалният маратон пред храм-паметника "Св. Александър Невски" ще продължи поне до 22 ч. В концерта ще участват стотици изпълнители от България, Русия и Европа. Специални гости са руската група "Земляне" и бандата на Алла Пугачова "Рецитал". От Националния комитет са изработили юбилеен медал "65 години от победата над фашизма", с който ще бъдат удостоени ветераните от Втората световна война в България. На тържествена церемония в Гербовата зала на президентството на 7 май 35 представители на Съюза на ветераните ще бъдат наградени с медала лично от Георги Първанов.

Да не забравяме високата цена, платена от целия свят, европейските народи и най-вече от народите на бившия СССР, за да спрат фашизма и нацизма. Това призовава президентът Георги Първанов в ексклузивно интервю за агенция ИТАР-ТАСС. Държавният глава коментира историческата значимост на 9 май. Годишнината от победата - дата, съдбоносна за развитието на днешния свят, ще бъде достойно отбелязана в България, казва Първанов пред руската агенция. Честването на победата и Деня на Европа има дълбоки исторически корени у нас и буди чувство за подкрепа и съпричастност сред широките слоеве на българската общественост, казва още президентът. Това, което представлява днес Европа, ЕС, дължим до голяма степен на победата над фашизма във Втората световна война, добавя българският президент.

България

Социалният министър размаха пръст на синдикатите

Старите отпуски ще се „чистят” до края на 2011 г.

Веселка ВЕНКОВА

Не е лоялно за всяко нещо да се плашим със стачки, такъв социален диалог, какъвто води това правителство, досега не е имало. Това заяви социалният министър Тотю Младенов и “помоли” плашенето да спре. Той оповести становището на кабинета по промените в Кодекса на труда, които щели да са основно в три групи. Стана ясно, че неизползваните отпуски от минали години ще могат да се “изчистят” до 31 декември 2011 г., за което настояваха синдикатите.

Отпускът се дава, за да може човек да го ползва, това са завоювани права и те се дават на служителите и работниците да си възстановят силите и да няма трудови злополуки, коментира разпалено министърът. Младенов изтъкна, че загубените календарни дни средно заради трудова злополука са се увеличили от 55 през 2008 г. на 63 през 2009 г. При регистрирани през 2008 г. 3827 трудови злополуки, от които 101 довели до трайна неработоспособност и 176 до смърт, са загубени общо 320 611 календарни дни.

Новите промени предвиждат полагаемият се годишен платен отпуск да се ползва в рамките на календарната година, ще могат да се прехвърлят за следващата най-много до 10 дни, и то по производствени причини. Платеният отпуск следва да се ползва в съответствие с утвърден от работодателя график, а той е задължен да го разреши, ако е поискан по новия ред.

През тази година работодателите ще могат да въвеждат непълно работно време за още 3 месеца, при условие че ползват мерки за запазване на заетостта, предвиждат още промените. Временно до края на 2011 г. се удължава и срокът от 45 календарни дни с още толкова в случаите на производствена необходимост, при които без съгласието на служителите работодателят може да им възложи друга работа. Създавала се правна възможност и за отпуск по икономически причини.

До края на годината работодателят ще може да предоставя без съгласие и неплатен отпуск до 60 дни, които ще се броят за трудов стаж. Работникът ще може да подава писмено заявление до Главната инспекция по труда за прекратяване на трудовия договор и когато се установи, че работодателят е преустановил дейността си, договорът ще се счита за прекратен. ГИТ ще вписва прекратяването в трудовата книжка на работниците. Това се налагало заради зачестилите случаи на работодатели, които напускат страната, без да оформят трудовите правоотношения на служителите.

Разбра се, че промените в Кодекса за социално осигуряване, които засягат болничните, ще се обсъждат на следващото заседание на МС.

Константин Тренчев:

Протести ще има, ако засегнатите преценят

Протести може да има, ако засегнатите преценят, че трябва. Това каза преди заседанието на МС президентът на КТ “Подкрепа” Константин Тренчев по повод протестното си писмо, което преди ден изпрати до Бойко Борисов, Симеон Дянков и Цветан Цветанов във връзка с ползване на платения годишен отпуск и болничните.

В медицината, ако не дадеш правилното лекарство, заболяването се усложнява. С тези думи Тренчев описа какво ще се случи, ако се приложи предлаганият от правителството модел. Според лидера на синдиката кабинетът рискува да се противопостави на европейска директива и на Конвенцията на МОТ. Проблемът с отпуските е, че работодатели, които са изпаднали в затруднение поради кризата, тласкат работниците да вземат болнични, за да може дър-жавата да плаща, добави Тренчев. “Ние не можем да вземем отпуск, когато си искаме, трябва да ни разреши работодателят. Той не разрешава и тя започва да се натрупва”, коментира Тренчев.

28 хиляди души с мозъчен удар миналата година

Аида ОВАНЕС

Около 28 хил. души през 2009 г. са получили удар, близо 21 хил. от тях са били с исхемичен инсулт и близо 300 са били излекувани с тромболиза. Това е съвременен метод, който може да предпази пациента от инвалидизация.

Лечението на исхемичните инсулти в България с тромболиза е на много добро ниво, каза за ДУМА проф. Параскева Стаменова, завеждаща клиниката по неврология в “Царица Йоанна”-ИСУЛ. Тромболизата се прилага при определени условия, а не при всеки пациент. Най-важно е болницата да разполага с работещ 24 часа скенер, съответната лаборатория за изследвания и най-важното - отлична координация със спешната помощ. Тромболиза се прилага до 3 часа след исхемичния инсулт и ако пациентът не е имал скоро други операции, не е с кръвоизлив в момента и няма бъбречни проблеми.

В София процедурата се прилага в ИСУЛ, в Нациналната кардиологична болница, в “Токуда” и “Св. Анна”. Първата тромболиза е направена в болницата “Свети Пантелеймон” в Пловдив преди повече от 5 години, прилагат я също в Асеновград, Лом, Сандански, Шумен, Варна. Макар клиничната пътека да е недофинансирана, пациентите не заплащат нищо при тромболиза, увериха специалистите.

С шествие започна XXII национален ученически празник “За хляба наш...”. Проявата, посветена на Международния ден на земята, е организирана от община Благоевград и Обединения детски комплекс и е под патронажа на кмета Костадин Паскалев. Над 1000 ученици от 84 образователни институции от 23 области и 54 населени места участват в празника и обявените девет конкурса на тема “Хлябът - живот, традиции, бъдеще”

Дете почина в болница в Ямбол

Момиченце на година и осем месеца почина в Ямболската болница от остър обструктивен ларингит. Родителите смятат, че медиците не са действали достатъчно бързо и адекватно. Малката Александра е приета със затруднено дишане в болница “Св. Панталеймон”.

Майката Юлия Дюлгерова разказва, че лекарите са сложили инжекция урбазон и са чакали да се успокои дишането. Това не стана, чакахме два часа, докато не си отиде, споделя през сълзи жената. Според бащата Станимир лекарите само гледали и се чудели какво да направят. Медиците обаче твърдят, че нямат вина за случилото се и че са действали бързо. Аутопсията на Александра ще е готова до месец. Преди дни стана ясно, че болнична немарливост е довела до смъртта на 2-годишния Данаил, който почина във варненска болница. 4 лекари и 3 медицински сестри бяха наказани.

Фармацевти не изпълняват рецепти заради забавени плащания на касата

На протест заради забавени плащания към аптеките се събраха вчера фармацевти от Пазарджик. 25 аптеки внесоха уведомления в РЗОК, че днес аптеките в града няма да изпълняват рецепти по здравната каса. Не искаме да затрудним пациентите, но нямаме друг начин освен да алармираме обществеността, коментира Анжела Мизова, председател на Асоциацията на фармацевтите в Пазарджик. Дори изцяло да ни отрежат надценките, пак няма да си подсигурят бюджета, защото проблемът не е в нас, а в скъпите лекарства, ние така или иначе работим без надценка, а си чакаме парите по два месеца и те закъсняват, посочи Мизова. Аптеките влизат в дългове пред доставчиците, теглят кредити и буквално са изправени пред фалит, затова и много от тях вече се отказват от работа със скъпоструващите лекарства, каза още Мизова. Според нея НЗОК може да намери резерви и да изплати дължимото на аптеките.

Д-р Мая Влайкова, директор на РЗОК в Пазарджик, коментира, че фармацевтите имат право да спират работа с касата, когато имат затруднения. Според нея проблемът не е в намирането на средствата, а в сроковете, които са им дали дистрибуторите за издължаване. Ако те бъдат удъл-жени, проблемите на фармацевтите ще бъдат разрешени, но това трябва да се реши на национално ниво.

Икономика

Няма да ни задължат да строим хранилище за ядрени отпадъци

На България няма да бъде поставяно условие да строи на своя територия хранилище за ядрени отпадъци, а част от допълнителните компенсации от 300 милиона евро за АЕЦ "Козлодуй" ще могат да се използват и за проекти за повишаване на енергийната ефективност. Това стана възможно, след като депутатите от Комисията по промишленост, изследвания и енергетика в ЕП подкрепиха с огромно мнозинство всички изменения, внесени от евродепутата Владимир Уручев от Групата на ЕНП (ГЕРБ) в качеството му на съдокладчик по предложението.

По този начин компенсациите, предвидени за България заради предсрочното затваряне на блокове I-IV на АЕЦ "Козлодуй", няма да отидат за погребване на ядрено гориво, за което още няма необходимата готовност нито в ЕС, нито в България - каквото беше предложението на партията на "Зелените", става ясно от информацията на Европейската народна партия (ЕНП). Парите ще бъдат изразходвани както за проекти по извеждането от експлоатация на четирите блока в централата в "Козлодуй", така и за справяне с негативните социални и икономически последици за страната ни след затварянето на реакторите. Те ще се вложат за подобрения в целия енергиен сектор, модернизация на производствените мощности, преносната и разпределителната мрежа, проекти за енергийната ефективност, както и такива за насърчаване използването на възобновяема енергия. Следващият месец предстои докладът да бъде одобрен и в пленарна зала, след което първият годишен транш от допълнителните компенсации в размер на 75 милиона евро ще е на разположение на България, предаде БНР.

Снимка ПРЕСФОТО/ БТА

Двадесет и седмото издание на Националната изложба на цветя с международно участие "Флора" бе открито в Морската градина в Бургас

Четири града може да останат без топла вода

Топлофикациите в София, Бургас, Плевен и Враца обещали да платят газовите си дългове

Абонатите на парно в София, Бургас, Плевен и Враца може да останат без топла вода, ако до месец-два топлофикациите в тези градове не изплатят голяма част от задълженията си към доставчика на природен газ "Булгаргаз". Това съобщи директорът на газовата компания Димитър Гогов, цитиран от Дарик. Повече от половината дългове са натрупани от "Топлофикация - София". Шефът на дружеството Петко Милевски увери, че до лятото дружеството ще покрие голяма част от дълга си към "Булгаргаз".

Представители на изпадналите в дългове топлофикации са се срещнали с Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) и с представители на енергийното министерство. На тази среща дружествата са поели ангажимент да започнат да изплащат задълженията си, обясни Димитър Гогов.

Ако няма мерки от двете страни, няма да сме в състояние да подаваме газ, без той да се заплаща, каза Гогов. Той допълни, че текущите дългове за последния отоплителен сезон на четирите топлофикации надхвърлят 50 млн. лв., като тези на столичната топлофикация са малко над 30 млн. лв. Те поеха ангажимент в рамките на летния сезон да ликвидират всички тези задължения или поне огромна част от тях, каза шефът на "Булгаргаз".

Изпълнителният директор на "Топлофикация - София" Петко Милевски увери, че дружеството ще се разплати с "Булгаргаз". По неговите думи текущите задължения са по-малко от 30 млн., една голяма част от тях са за произведена електроенергия, която чакаме да бъде платена от НЕК. Ние фактурираме месечно не по-малко от 40 млн. Имам надежда до юли да нямаме текущ дълг към "Булгаргаз". Това е нашата цел, каза Милевски. Той отказа да коментира очакваното прехвърляне на собствеността на "Топлофикация - София" от енергийното министерство обратно към Столичната община.

Държавата на път да се откаже от „Краун Ейджънтс"

Директорът на Агенция "Митници" Ваньо Танов подкрепи идеята договорът с фирма "Краун Ейджънтс" да бъде прекратен, предаде econ.bg. Според Танов за работата на фирмата не си заслужава държавата да плаща. Не знам преди какво е правила "Краун Ейджънтс", но откакто аз съм в агенцията, мисля, че сумата, която получават, е доста сериозна и не си заслужава да се плаща. В края на краищата този, който плаща, определя правилата, каза той.

Вицепремиерът и министър на финансите Симеон Дянков пък заяви пред Нова телевизия по-рано, че "Краун Ейджънтс" имат договор до края на юни и оттам нататък вече той трябва да реша дали те да продължат да работят. Или понеже вече са направени реформите и в НАП, и в митниците, от които финансист номер едно е доволен, и тези реформи сега започват да дават дивиденти, да прецени дали "Краун Ейнджънтс" все още са необходими.

В следващите десетина дни аз трябва да взема това решение, каза Дянков. Договорът им не мога да кажа какъв е, но е една доста солидна сума. И във време на криза може да се мисли дали тази сума не трябва да се използва за примерно по-добри машини по границата, обясни вицепремиерът. Той допълни, че работата на "Краун Ейджънтс" е можела да бъде много по-добра, а на въпрос дали това означава, че договорът ще бъде прекратен, Дянков отговори: "Чакаме с нетърпение още няколко дни."

12 млн. лв. приходи се очакват от данък „лукс"

12 млн. лв. се очаква да бъдат събрани от въвеждането на данък "лукс". Това стана ясно на заседанието на комисията по икономическа политика, енергетика и туризъм при обсъждането на промените в Закона за местните данъци и такси. Законопроектът предвижда увеличаване в двоен размер на данъка на имоти с оценка над 300 000 лева и автомобили над 70 000 лв. Предвижда се по-висок данък и за собствениците на ветроходните и моторните яхти, както и за самолетите и вертолетите, когато не се използват със стопанска цел. Тази мярка цели увеличаване на приходите в общините.

Росен Иванов от НАП обясни, че агенцията ще съдейства при получаването на данните за данъчната оценка на имотите и превозните средства и ще препраща информацията на общините. Събирането на данните се предвижда да става чрез централизирана софтуерна система в НАП.

На заседанието стана ясно, че ако един човек има няколко имота на обща стойност над 300 000 лв., той няма да плаща данък "лукс". Налогът ще се дължи само ако стойността е за един имот. Идеята е да се търси луксозният имот, а не лицето, което притежава няколко имота, обясни Иванов. Той добави, че данъците ще влизат в бюджета на общините, така че не може да се взимат предвид имоти от различни населени места, тъй като след това няма как данъкът да се раздели по общини.

За автомобилите ще се плаща данък "лукс" до момента, в който пазарната им оценка е над 70 000 лв. Председателят на комисията Мартин Димитров изрази съмнение, че може да се подписват договори за по-ниска стойност на автомобила. Ако успеете да съберете приходи от тази работа, аз лично ще ви поздравя, каза Димитров. Депутатите приеха на първо четене промените в Закона за местните данъци и такси.

Временно се спира приемът на горски европроекти

От 3 май 2010 г. временно се спира приемът на проекти за възстановяване на горския потенциал и превенция по Мярка 226 на Програмата за развитие на селските райони до 2013 г., съобщиха от Държавен фонд "Земеделие". Това се налага, за да може всички подадени предложения по мярката да бъдат обработени.

От юни отново ще могат да се заявяват проекти за европейското финансиране. Тогава се отварят и всички останали мерки от програмата за селските райони по утвърдения в началото на април график, който може да бъде открит на интернет страницата на ДФ "Земеделие". По Мярка 226 до момента са подадени 46 проекта на обща стойност 2,5 млн. евро. От тях са сключени договори по 16 проекта за 865 хил. евро.

Шефът на НАП:

Най-голям е спадът на приходите от ДДС

Според Красимир Стефанов основната причина за намаляването им е икономическата криза

Най-голям спад на приходите има при ДДС, заяви вчера изпълнителният директор на НАП Красимир Стефанов пред БНТ. Той посочи, че към 17 април тази година постъпленията от ДДС са с 600 милиона лева по-малко спрямо същия период на миналата година.

На второ място по спад на приходите е корпоративният данък. Там приходите са с 24 милиона лева по-малко, каза шефът на НАП. Като основна причина за намаляването на приходите той посочи икономическата криза. Стефанов обаче изтъкна, че последните операции, проведени от МВР и службите за сигурност срещу източването на данъци, са дали положителен ефект. Стефанов също смята, че тези операции са добра антикризисна мярка. Такова мнение изрази наскоро и премиерът Бойко Борисов.

Шефът на НАП все пак уточни, че кампаниите за проверка на доходите "на първо място имат сериозен превантивен ефект". "На всички е ясно, че наемодателите в България са изцяло в черния списък. Никой от тях не декларира доходите си. Направихме анализ на риска и само от 50 наши ревизии вкарахме 700 000 лева, близо 1 млн. лева данъци в хазната.

След като дадохме гласност на това нещо, имаме на ден между 100 и 200 обаждания от наематели, които по един или друг начин плащат парите и никой нищо не им издава. Съответно никой нищо не декларира. По отношение на певците и футболистите той каза: не може да живееш със стандарт на показ пред цялото общество и да декларираш по 200 лева на месец или да не декларираш нищо.

"В резултат на нашите проверки прекият фискален ефект, плюс последните две ДДС измами правеха 45 млн. лева. Всеки може да си направи сметка какъв е ефектът. По-важно е това, че след нашите проверки няма вече футболист, който да се осигурява на 200 лева. Всички са над минималния праг за осигуряване. Включително има и заплати от порядъка на 50 хиляди лева, върху които се плащат данъци. За мен този възпитателен ефект от нашите действия ще доведе до това хората да се научат, че няма неизбежност от данъците", каза още директорът на приходната агенция.

Снимка БГНЕС

В автокъщите край Благоевград клиентите съвсем оредяха, а цените така и не падат

В Израел искат да внасят наши минерални води

Израел се е поинтересувал за възможностите България да доставя сладка вода с танкери, за да се обогати портфолиото от познатите на тамошния пазар минерални води, съобщиха от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма (МИЕТ). Това е станало по време на визитата на ресорния министър Трайчо Трайков. Питането е било отправено от министъра на инфраструктурата Узи Ландау.

С министъра на промишлеността, търговията и труда Бенямин Бен-Елиезер пък е договорено двете страни да насърчават своите компании да работят съвместно по иновативни проекти в приоритетни за двете страни области. Скоро помощта за бизнеса в тази насока ще бъде облечена в международноправително споразумение.

Сред сферите с голям потенциал за сътрудничество между двете страни са високите технологии и услуги, модерно земеделие и земеделски системи, медицинско оборудване, фармацевтични и биотехнологични продукти, информационни технологии, системи за сигурност, инфраструктура и др., допълниха от ведомството на Трайков.

С икономическия съветник на премиера Бенямин Нетаняху Трайков обсъдил идеи от израелския антикризисен план, като свиване на разходите, които са непродуктивни, и стимулиране на тези, които създават стойност и носят растеж, в комбинация с решителни реформи, с които да се спечели доверието на финансовите пазари. Според Трайков израелският опит в това отношение може да бъде много полезен за България и да подпомогне за по-бързото и успешно излизане от финансовата криза.

Постъпленията от акциз на цигари били повече

Постъпленията от акциз на цигари от януари до средата на април са с 0,7% повече в сравнение със същия период на миналата година, съобщи директорът на Агенция "Митници" Ваньо Танов. Според него предишните управляващи са поставили в облагодетелствано положение "Булгартабак" спрямо останалите производители и вносители на цигари.

Ваньо Танов каза, че от началото на тази година се правят усилия да се изчистят задълженията към фирмите вносителки на цигари. Той отчете и добри резултати от постъпленията от акциз на горива. Според него от януари до 15 април приходите са такива, каквито са били за същия период на миналата година, въпреки че спадът в потреблението е близо 40 на сто. Танов съобщи, че между 46 и 48% от постъпленията от акцизи идват от цигари, 46% от горива, 2% от пиво и 2% от алкохол. Общо около 35% от приходите на Агенция "Митници" идват от ДДС.

Дянков очаква балансиран бюджет за април

През април ще видим ясни сигнали, че икономиката излиза от кризата. Април е първият месец, в който ще имаме балансиран бюджет, заяви финансовият министър Симеон Дянков вчера пред Нова телевизия. Ако този месец се преборим с дефицита, който имаме през първото тримесечие, тогава ще имаме една добра година, смята Дянков. България вече е с по-висок кредитен рейтинг не само от Гърция, но и от Португалия, похвали се той. "Очакваме и производството да дръпне нагоре", заяви той.

Дянков очаква чуждите инвестиции през тази година да са по-малко и една от причините затова е лошото положение на региона като цяло - тежка криза в Гърция и не доброто положение на Румъния. Финансовият министър вижда в това и нещо положително, защото инвеститорите, които искат да вложат пари на Балканите, могат да се откажат от северната и южната ни съседка и да ги насочат към нас. Той посочи, че износът расте за пети пореден месец, докато вносът се свива, което е добре за платежния баланс. Дянков отбеляза, че вътрешното потребление все още не е на необходимото равнище.

По-бързо възстановяват данък по декларации с баркод

Данъчните ще възстановяват за не повече от две седмици надвнесен данък върху доходите на физическите лица, посочен в декларациите с баркод. Това е два пъти по-бързо от определения в закона едномесечен срок. Причината е, че декларациите с баркод се сканират вместо да се обработват ръчно. От приходната агенция съветват всеки, който е декларирал данък за възстановяване, да попълни и подаде декларация за доходите с баркод.

Средно по 415 декларации в минута трябва да бъдат получени в НАП до 30 април, сочат прогнозите на приходната агенция. До края на данъчната кампания се очакват още около 300 000 декларации, които все още не са подадени. Данъчните предупреждават, че в следобедните часове на 30 април е възможно да се чака продължително на опашка. Вместо това декларацията може да бъде изпратена по пощата с препоръчано писмо до офиса на НАП по постоянен адрес на физическото лице.

О Б Я В А

В изпълнение на Заповед №РД-01-277/27.04.2010 година на кмета на общината

ОБЩИНА ЦАРЕВО

ОТКРИВА процедура по провеждане на публичен търг с тайно наддаване за продажба на недвижим имот - частна общинска собственост, а именно:

дворно място с площ от 450 кв.м, представляващо поземлен имот №00878.502.132 по кадастралната карта на гр. Ахтопол, за който имот е съставен АОС №123/22.12.1998 година.

Условия за провеждане на търга:

Начална тръжна цена - 39 610 лв. без ДДС.

Направените предложения не могат да бъдат по-малки от първоначалната тръжна цена плюс 10%.

Начин на плащане на цената - цялата сума в седемдневен срок от връчване на заповедта на кмета на община Царево за определяне на участника, спечелил търга

Тръжна документация:

1. скица на имота;
2. акт за частна общинска собственост;
3. препис от Заповед №РД-01-277/27.04.2010 година на кмета на общината;
4. извлечение от НРПУРИВОС в частта относно процедурата за провеждане на търга;
5. проект за договор.

Задължителни документи за участие:

1. заявление за участие в свободен текст;
2. за търговците - документ за съдебна регистрация или ЕИК по чл. 23 от Закона за търговския регистър;
3. за търговците ЮЛ - решение на управителен орган за участие в търга и придобиване на имота по направеното предложение;
4. предложение за размер на цената, поставено в отделен запечатан непрозрачен плик, надписан от външната страна с „предлагана цена“ и името на участника и поставен в общия плик;
5. копие от лична карта за участниците физически лица;
6. квитанции за внесен депозит и закупена тръжна документация;
7. декларация за извършен оглед на имота и запознаване с условията на търга;
8. удостоверение за липса на задължения към община Царево.

Срок за закупуване на тръжната документация от деловодството на община Царево до 16,00 ч. на 14-ия ден от публикуването на обявата в национален всекидневник.

Срок за подаване на предложенията за участие - до 16,00 часа на 15-ия ден от публикуването на обявата за търга в национален всекидневник.

Предложенията за участие се подават в деловодството на община Царево в запечатани и непрозрачни пликове, със залепен етикет с наименованието на участника и имота.

Цена на тръжната документация - 100 лева без ДДС, размер на депозит за участие - 10% от началната тръжна цена, вносими по сметка на община Царево най-късно до изтичане на срока за подаване на заявленията за участие.

Дата на отваряне на предложенията - първият работен ден след изтичане на срока за подаване на офертите, час - 14,00 часа, място - заседателната зала в сградата на Общинска администрация Царево.

Оглед на имота ще се извършва по искане на кандидат след закупуване на тръжната документация и внасяне на депозита за участие всеки работен ден до датата на провеждане на търга.

Лице за контакт: Митра Нешева (тел. 0590 55013)

На фокус

Девет месеца „на ура” с кризата

Кабинетът „Борисов” се препъна в популизма на собствените икономически мерки за възстановяване на българската икономика

На 27 април изтече срокът за реализиране на икономически мерки на правителството за възстановяване на българската икономика (27 юли 2009 - 27 април 2010 г.) Ако отворите интернет страницата на Министерския съвет, ще видите, че те все още “висят” там, а към някои от тях чиновниците услужливо са добавили “изпълнено”. “Изпълнените” мерки се броят на пръстите на едната ръка. А за ефекта от изпълнението... няма нужда да се пише. Усетиха го както хората, така и фирмите. Навярно “ефективността” на антикризисния план е причината бизнес, партии, неправителствени организации и синдикати да “пищят”, че са необходими спешни мерки и реални действия, а не само празно гороворене, за да се стабилизира производството, да се подкрепят инвестициите, да се справи правителството с безработицата и със социалните проблеми.

Мая ЙОВАНОВСКА

Изпълни ли кабинетът “Борисов” собствените си мерки и доколко те бяха насочени към възстановяване на засегнатата от кризата икономика? Сами си ги писаха, не им ги писа нито Тройната коалиция, нито пък им ги завеща. А може би трябваше! С днешна дата изчерпателен отговор на главните въпроси трудно може да се даде. Нека обърнем поглед обаче към някои от мерките, които според плана на правителството вече би трябвало да са дали плодове.

Балансиран бюджет, запазване на валутния борд и “активизиране на дейността за присъединяване на България към ERM II”

Валутният борд е стабилен, но не така стоят нещата по отношение на лелеяното от финансовия министър Симеон Дянков влизане на България в чакалнята на еврозоната. Тук желанията и пъченето на правителството удариха на камък. А и как би могло да е иначе, след като за постигането на тази цел се изискват определени условия, на които страната ни в този момент очевидно не отговаря. Така или иначе, тази мярка, която всъщност не е ясно как точно ще ни спаси от финансовата криза, се отложи за неопределено бъдеще.

По отношение на “дъвката” балансиран бюджет, с която Дянков надуваше балони всеки божи ден из медиите, е повече от очевидно, че нещата са “спукани”. И няма как да е иначе предвид огромните бюджетни дефицити на немалка част от държавите в ЕС. Завършихме 2009-а не с балансиран бюджет, а с дефицит. Първо, централната банка оцени дефицита на консолидирания държавен бюджет за м.г. на 1,9 на сто от брутния вътрешен продукт (БВП). По данни на Евростат, огласени миналата седмица, дефицитът на България е 3,9% от БВП, което пък е с 0,2 процентни пункта над ревизираните данни от началото на април, според които дефицитът е 3,7 на сто. Балансираният бюджет (тази желана и повтаряна като мантра очевидно много лична цел на Дянков, която е записана и в краткосрочните мерки за балансиран бюджет) не се получи. Истината обаче е, че доста страни членки на ЕС могат само да се надяват да имат бюджетен дефицит с размера на българския. Общият бюджетен дефицит на страните в ЕС е 6,8% от БВП към края на 2009 г.

Запазване на ставката на ДДС от 20 на сто към януари 2010 г. и засилване на митническия надзор и контрол по отношение облагането при внос на стоки

Избухналият скандал и острата реакция срещу възможността за повишаване на ДДС до 22 на сто спря (поне засега) покачването на ставката с 2%. Не е сигурно обаче, че занапред равнището на данъка ще се запази. Според някои прогнози не е изключено ДДС да стигне дори 24 на сто. По отношение на борбата с нелегалния бизнес и контрабандата - основна задача на митниците, фактите са повече от красноречиви. Само за първите два месеца на годината намалението на приходите от акцизи и ДДС от внос и мита е близо 13 на сто. Самият финансов министър на този етап не дава информация в цифри за реалните приходи през първото тимесечие, но повече от ясно е, че предсрочното въвеждане на по-високи от препоръчаните от Европа ставки на акцизите върху цигарите ще увеличи контрабандата и ще удари продажбите и приходите на легалните играчи. И най-вече на българския производител “Булгартабак”, на когото предстои приватизация. С начертаната мярка примката около него се затяга.

Една от мерките, под която правителството е написало “изпълнено”, е намаляването на първоначалния капитал на търговските дружества. Така е. Само дето подобна мярка би било уместно да съществува на доста по-ранен етап от развитието на пазарната икономика у нас. Друга цел от плана на правителството обаче, под която би трябвало да се напише

с големи букви НЕИЗПЪЛНЕНО

е мярката за ускорено възстановяване на ДДС. Ако попитате представителите на бизнеса в държавата, то със сигурност те биха определили тази мярка наистина като антикризисна заедно с издължаването на държавата по договорите за обществени поръчки, сключени с фирмите. Е, явно като не връща ДДС, държавата разчита да поддържа стабилност в бюджета при спадащите приходи. Забавянето на парите от данъка, които трябва да се върнат при фирмите, заедно с другия порочен модел за “връзване” на бюджета - да се бавят плащанията по изпълнени обществени поръчки, е сред основните причини за спада на брутния вътрешен продукт.

Друга точка, заложена в мерките за възстановяване на икономиката, е изготвянето на оценка на икономическата рентабилност на проекта “Белене” и на нуждата от нови енергийни мощности на Балканите. Около тези “точки” управляващите вдигнаха най-голям шум още в самото начало на мандата си. Тогава те обявиха, че ще правят оценка на икономическата рентабилност на проекта за втора атомна централа, но досега няма нищо подобно на бял свят. Очевидно не такава е била целта им. След огромните дози популизъм, с които бе залята всяка “информация”, идваща от управляващите и свързана с “Белене”, проектът все повече зацикля. А докъде може да ни докара протакането, което явно е истинската цел на кабинета, е повече от ясно. Експертите вече обясниха, че основата на реактора се руши, а евентуалното консервиране на площадката ще струва 7,5 млн. евро. За неустойките - не се говори много-много.

Какво се случва по отношение на друга цел на управляващите - преобразуване на държавните енергийни компании в публични дружества и предлагане на 15 на сто от акциите им на борсата. Българският енергиен холдинг (БЕХ) беше разформирован, тъй като бил “паразитна структура” и не изпълнил предназначението си да инвестира в големи енергийни проекти. Малко преди това от управата на холдинга обявиха печалба от над 75 млн. лв. за 2009 г. Ха сега де? И не само това. Стана ясно, че по разпореждане на енергийния министър Трайчо Трайков се прави преглед на списъка със забранените за приватизация дружества - държавни и с държавно участие, и те вероятно също ще бъдат сложени на тезгяха за продан.

Може да продължим още да “ровим” в списъка на Борисов, чрез който той и министрите му възнамеряваха за няколко месеца да преборят кризата и да излязат на “зелена поляна”. Сериозни постижения и кой знае колко изпълнени точки - няма. Какво е важно? Правителството обеща, че не само ще бъдат запазени, но и ще се разкрият нови работни места в отраслите със стратегическо за страната значение. Това случи ли се? Не!

Безработицата главоломно расте

Обещаха да намалят ограниченията и бюрократичните пречки пред българския бизнес и да стимулират чуждите инвестиции. Това факт ли е? Преките чуждестранни инвестиции у нас се сринаха 20 пъти за първите два месеца на годината в сравнение с януари-февруари 2009 г., възлизайки на скромните 28 млн. евро при 555 млн. евро за същия период на м.г.

Кабинетът “Борисов” обяви, че ще има реформа на публичния сектор - образование и здравеопазване, с цел развитие на качествата на човешкия капитал, реализиране на българите в страната. Именно публичния сектор управляващите намериха начин да “забият” още по-дълбоко, орязвайки субсидиите и създавайки предпоставки за намаляване на възнагражденията на заетите там.

Беше обещано развитие на всички райони на страната и преодоляване на разликите в условията на живот и бизнес в тях. Тук дори няма нужда от коментар.

А какво стана с модернизирането на перспективни сектори за българската икономика като селско стопанство (в посока екологично земеделие) и културен туризъм? Докъде стигна идеята за развитие на информационните технологии и по-широкото им въвеждане в икономиката и бита? Прекрасни пожелания. Но явно управляващите не са в състояние да преценят кои от тези добри, но очевидно дългосрочни, идеи могат да се реализират за няколко месеца. И откровено ни излъгаха... А антикризисните им планове и мерки задълбочиха кризата.

Съживителните за икономиката мерки на кабинета предизвикаха протести вместо ръкопляскане

Новите управляващи зациклиха с “Белене”

Свят

И социалистите подкрепиха Русеф

От дете на емигрант, партизански лидер, икономист, министър, Дилма Русеф стигна до това да е една от най-влиятелните политически фигури в Южна Америка

Бразилката от български произход е вече на финалната права в битката за президентския пост

Кандидатурата за президент на бразилката от български произход Дилма Русеф беше подкрепена и от бразилските социалисти, предаде Ройтерс, цитирайки председателя на Бразилска социалистическа партия Едуарду Кампуш. Социалистите са решили да не издигат свой собствен кандидат за вота, който ще бъде на 3 октомври. Така надпреварата ще бъде между Русеф, която е началник на канцеларията на президента на Бразилия Луис Инасиу Лула да Силва, и Жозе Сера, губернатор на щата Сао Пауло.

Преди време се говореше, че социалистите ще подкрепят изразяващия леви убеждения Сиро Гомеш, бивш губенатор на щата Сеара. Ако това се беше случило, Гомеш щеше да отнеме от гласовете на Русеф. "Подкрепата на социалистите за Русеф е естественият път, който трябва да следва Бразилската социалистическа партия", заяви сега лидерът на бразилските социалисти.

Междувременно венецуелският президент Уго Чавес заяви, че се надява избраничката на Лула да Силва да спечели предстоящите президентски избори в Бразилия, предаде Асошиейтед прес. Чавес направи изявлението си, докато се подготвяше да замине за Бразилия за преговори с Да Силва. Двете правителства планират да подпишат нови споразумения за съвместни проекти в областта на енергетиката, нефтохимията, инфраструктурата, финансите и жилищното строителство, уточни венецуелският президент.

Дилма Русеф ще има сериозен съперник за президентския пост, но шансовете й да спечели изборите се оценяват като добри. Тя ври и кипи в политиката, откакто се помни, и то по какъв начин! Дилма Русеф е дъщеря на адвокат комунист от български произход, припомнят световните медии.

Военният преврат през 1964 г. разтърсва тази гимназистка - идеалистка, решена да се посвети на радикалното левичарство. Тя се присъединява към организация, която проповядва въоръжената борба, омъжва се за активист, с когото се развежда доста бързо, започва да учи икономика и потъва в нелегалност след втвърдяването на диктатурата в края на 1968 г. Дилма не участва пряко в нито една военна операция, но е тясно свързана с най-известната - кражбата през 1969 г. в Рио на 2,5 млн. долара от сейфа на любовницата на един бивш губернатор. Когато полицията я арестува през януари 1970 г. в Сао Пауло, тя носи със себе си оръжие. Свидетелите от онова време си спомнят, че след ареста тя посреща с кураж 22-та дни мъчения. Излиза от затвора едва четири години по-късно.

Бурната младост на бившата партизанка не буди никакви съжаления у нея: "Бяхме наивни и самоотвержени. Искахме да спасим света." Днес тя естествено е сменила своите възгледи и методи: "Научих колко важна е демокрацията. Но съм горда, че не смених лагера."

www.duma.bg

кратки

Партийни манифести стават пазарен хит

Продажбите на партийните манифести във Великобритания се повишиха рязко по време на предизборната кампания, като търсенето е доста по-голямо в сравнение с предишни години и надмина някои от най-известните автори в страната. Веригата от книжарници "Уотърстоун" съобщи, че продажбите на манифестите на трите главни партии вече са надминали продажбите в предишните парламентарни избори през 2005 г. със 160 процента.

Италианската полиция удари Ндрагетата

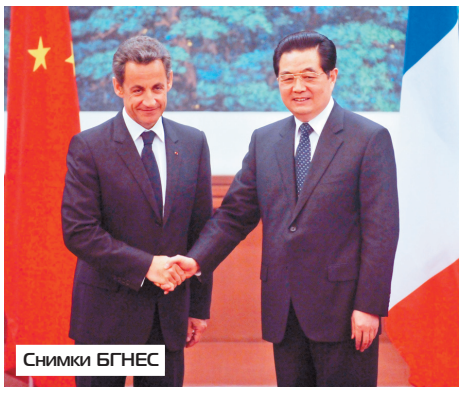
Полицията в Росарно започна операция срещу клана на калабрийската мафия - Ндрагетата. Извършени са 40 ареста и е конфискувано имущество на стойност близо десет милиона евро. Замесените лица, членове на клана Пеше, са обвинени във връзки с мафията, убийства, изнудване и наркотрафик. Сред арестуваните има седем жени, които са изиграли важна роля при прането на пари.

Протести на държавните служители в Румъния

Около 500 държавни служители ще направят днес жива верига около сградата на правителството в Букурещ, а на 5 май ще започнат безсрочна обща стачка. Те ще изразят недоволството си от решението на правителството за намаляване на доходите им след влизането в сила на единния закон за заплатите и от предстоящите съкращения. Според синдикатите протестите започват, защото решението на правителството е намалило доходите на служителите с 45 процента.

Саркози започна сложни преговори с Китай

Френският президент Никола Саркози, който започна тридневно официално посещения в Китай, заяви, че е провел "задълбочен" разговор с китайския си колега Ху Цзинтао по

Снимки БГНЕС

иранския ядрен въпрос в момент, в който Западът се опитва да притисне Пекин да се съгласи на нови санкции срещу Иран.

Франция и Съединените щати търсят подкрепата на Китай за новите наказателни мерки срещу Техеран във връзка с ядрената програма на страната, но засега Пекин не е склонен да накаже Иран, голям търговски партньор и източник на петрол. "Имахме задълбочени разговори около иранската криза и Г-20", заяви Саркози пред журналисти в края на разговорите си с китайския държавен глава, без да уточнява подробности. Американският вицепрезидент Джо Байдън заяви миналата седмица, че Китай може да се присъедини към новите санкции, като прогнозира, че те може да бъдат договорени преди края на месеца.

ЕС и ЕЦБ - гаранти на стабилността в еврозоната

Председателят на Европейската комисия (ЕК) Жозе Мануел Барозу заяви, че страните - членки на ЕС и Европейската централна банка (ЕЦБ), са "решени да гарантират стабилността" в еврозоната предвид страховете, свързани с гръцката криза с дълга.

"Според мен няма съмнение, че нуждите на Гърция ще бъдат изпълнени навреме", заяви Барозу на пресконференция в рамките на срещата на върха ЕС - Япония в Токио. "Преструктурирането на дълга не е опция", допълни той. "Страните членки, ЕК и ЕЦБ са решени да гарантират финансовата стабилност в еврозоната", подчерта Барозу. Коментарите на председателя на ЕК последваха решението на ЕС да свика среща по повод кризата с гръцкия дълг, която засегна световните пазари и остави опасения, че и други страни може да бъдат въвлечени в нея.

Въпрос: През коя година е създадена група АББА?

1. 1974 г. 2. 1972 г. 3. 1980 г.

СПЕЧЕЛЕТЕ БИЛЕТ ЗА КОНЦЕРТА

с SMS на номер 1915 1 лв. без ДДС

Напишете **DUMA** и добавете цифрата на отговора, който сте избрали за верен. Изпратете съобщението. УСПЕХ!

Снимки ПРЕСФОТО/БТА

В Москва започнаха репетициите за провеждането на военния парад в чест на 65-годишнината от победата над хитлерофашизма

Египет предлага безядрен Близък изток

Създаването на безядрена зона в Близкия изток на следващата конференция за Договора за неразпространение на ядреното оръжие ще бъде ключово за решаване на иранския ядрен въпрос, заяви Египет.

"Успехът при преговорите с Иран ще зависи до голяма степен от това, доколко успешно ще се справим с установяването на безядрена зона" в Близкия изток, заяви египетският посланик в ООН Маджед Абдел Азис на среща с репортери. "Не приемаме съществуването на никакви ядрени оръжия в Близкия изток, независимо дали в Иран или в Израел", добави той. Египет ще представи работен доклад на конференция, която се открива следващата седмица, като призова за прилагането на резолюция от 1995 г. за установяването на безядрена зона в Близкия изток. Резолюцията визира Израел да се присъедини към договора като държава без ядрени оръжия и да постави ядрените си инсталации под надзора на МААЕ.

Египетският посланик подчерта, че въпреки липсата на взаимовръзка между иранския и израелския въпрос и двата трябва да се решават едновременно. Смята се, че Израел притежава няколкостотин ядрени бомби, но страната никога не е признавала публично съществуването им. Иран е заподозрян, че използва програмата си за обогатяване на уран като прикритие за сдобиването с ядрени оръжия. От своя страна Техеран настоява, че програмата му преследва напълно мирни цели.

Истината за Катин

Съветските документи за разстрелите на полските офицери са разсекретени и качени в интернет

По нареждане на руския президент Дмитрий Медведев историческите документи за събитията в Катин са качени за пръв път на официалния сайт на Федералната агенция за архивите (ФАА). Обществеността за пръв път получава достъп до автентичните документи с всички бележки по тях в електронен вид, предаде ИТАР-ТАСС.

През април-май 1940 г. в Катинската гора (Западна Русия, на 18 километра от Смоленск) са били разстреляни и погребани 4421 полски офицери, интернирани в Съветския съюз. Самоличността на всички жертви е установена.

Сайтът на ФАА осигурява достъп до документи "с особена важност" от прочутия "пакет номер 1", пазен десетилетия наред в секретния архив на Политбюро на ЦК на КПСС. Право да отварят пакета са имали само генералният секретар и шефът на канцеларията на апарата на ЦК или завеждащият Общия отдел в присъствието на генералния секретар, обясни директорът на агенцията Андрей Артизов.

Той напомни, че през 1990 г. по нареждане на тогавашния руски президент Борис Елцин копия от документите са били предадени на неговия полски колега Лех Валенса.

Катинската трагедия е престъпление на Сталин и редица негови помагачи. Позицията на руската държава по въпроса е формулирана отдавна и остава неизменна, заяви на 18 април в Краков президентът на Русия Дмитрий Медведев. На 7 април руският премиер Владимир Путин и полският Доналд Туск участваха в траурни церемонии в Катин, за да почетат паметта на жертвите от тоталитарните репресии. По думите на Путин "Русия е дала ясна оценка за злодеянията на тоталитарния режим и тя няма да се променя", отбелязва ИТАР-ТАСС.

Сред документите, поместени на сайта на ФАА, има бележка от Лаврентий Берия, навремето шеф на сталинската тайна полиция НКВД, в която той предлага да бъдат екзекутирани арестуваните полски офицери. Берия аргументира предложението с това, че бившите полски офицери водели контрареволюционна дейност и антисъветска агитация.

От бележката на Берия "излиза, че в лагерите за военнопленници е имало общо 14 736 бивши офицери, чиновници, полицаи, надзиратели, разузнавачи и т. н. По националност над 97% от тях са били поляци", цитира Нюзру Артизов. Той подчертава, че "на тази бележка са и резолюциите на Сталин и редица други членове на Политбюро - Ворошилов, Молотов, Микоян". В същата папка е и текстът от указа на Политбюро от 5 март 1940 г., където се изразява съгласие с предложенията на Берия за разстрел на полските офицери.

Катин обаче е трагично място не само за поляците, но и за руснаците. Освен останките на поляците в мемориалния комплекс на мястото почива и прахът на репресирани съветски граждани, загинали там - според историците, "близо 10 000 души - представители на партийната, съветската, стопанската, както тогава е било прието да се казва, номенклатура", подчерта Артизов.

Тези хора, уточни шефът на руския архив, са "били разстреляни през 1936, 1937, 1938 г. на това място, а след това вече по същите "технологии" подобно престъпление е било извършено спрямо полските военнопленници".

Ръководителят на Росархив опровергава версията, че поляците са били разстреляни от германските окупатори.

САЩ започват демонтаж на най-мощните си бомби

През следващата година САЩ ще започнат да демонтират най-мощните си термоядрени бомби, които все още се намират във военни складове, съобщи ИТАР-ТАСС, като се позова на официални представители на Националното управление за ядрена сигурност (НУЯС) към министерството на енергетиката на САЩ. На среща с журналисти представителите на НУЯС отказаха да уточнят за колко бомби Б-53 с мощност 9 мегатона става дума, като се позоваха на факта, че тези данни все още са държавна тайна. Според независими американски експерти Пентагонът притежава 50 такива бомби.

Досега Пентагонът е унищожил 350 такива бомби, чието основно предназначение е да унищожават силно укрепени подземни бункери. Термоядрените бомби Б-53 бяха снети от въоръжение през 80-те години на миналия век, но част от тях са били оставени на склад като оперативен резерв.

Превъртял китаец намушка 18 ученици

Мъж, въоръжен с нож, нахлу в начално училище в южен Китай и намушка 18 ученици и учителка, предаде Асошиейтед прес. Нападението съвпадна с днешното екзекутиране на друг нападател в училище, който уби осем деца миналия месец, съобщиха китайските държавни медии.

Нападателят, на видима възраст около 40 години, нахлул в основното училище в град Лейчжоу около 7 ч. и намушкал учениците и учителката. Осем от децата са били с порезни рани на главата. "За нито едно от тях няма опасност за живота", заяви представител на местната болница. Засега не са известни мотивите за нападението, но има предположения, че нападателят е психично неуравновесен.

Премиерът на Тайланд е готов на отстъпки

Премиерът на Тайланд Абхисит Веджаджива е готов да подаде оставка, ако разбере, че оставането му на поста застрашава стабилността на страната му, предаде Франс прес, цитирайки интервю на премиера на Тайланд за БиБиСи.

Запитан дали ще се оттегли от поста си, ако мисли, че е препятствие за стабилността и за възстановяването на страната си, Веджаджива заяви: "Разбира се, никога не поставям личните си интереси над тези на страната ми." Той обаче припомни, че сега Тайланд има не само политически проблеми, но и проблеми със сигурността и с тероризма. Веджаджива допълни, че няма намерение да обявява военно положение в страната заради протестите срещу него, продължаващи вече няколко седмици. "Военното положение се обявява от армията и аз нямам власт да го наложа. Но в този момент армията няма намерение да прави подобно нещо", каза тайландският премиер.

С неотслабваща сила продължават безредиците и уличните стълкновения по улиците на Банкок

Свят

Виктор Орбан заложи на промяната

Голямата тревога на унгарското общество идва от засилването на негативните настроения, инспирирани от пронацистката партия „Йобик”

Д-р Радко ХАНДЖИЕВ

Новият министър-председател на Унгария е Виктор Орбан. Това беше ясно и преди края на парламентарните избори в неделя. Убедителната победа на дясноцентристката коалиция на ФИДЕС (младите демократи) с Християндемократичната народна партия (ХДНП) бе предизвестена от провала на досегашното социаллиберално правителство да озапти корупцията и да тушира кризата.

Безспорно това е най-големият успех и на председателя Виктор Орбан от началото на политическата му кариера преди 20 години. Досега не се е случвало толкова много хора толкова силно да искат промяна, заяви той непосредствено след обявяване на резултатите. “Това не е победа на ФИДЕС, а победа на Унгария. Унгарците изрекоха своята присъда и избраха единството. Гражданите победиха безнадеждността, показаха, че Унгария е единна и искат ред, работа, сигурност.”

Настроението в унгарската столица е приповдигнато. Както и очакванията на хората. Всъщност никой не говори за тандема ФИДЕС-ХДНП, а само за ФИДЕС, сякаш християндемократите не съществуват или напълно са се идентифицирали с младите демократи.

Докато ФИДЕС е голямата надежда, “Йобик” е голямата тревога за Унгария. И за Европа. Защото е знак за опасно политическо развитие, което набира сила и разпростира влиянието си сред трудови хора, включително сред младежки среди, които не виждат перспектива във враждебно глобализиращия се свят. При икономическият спад от 6% през миналата година, когато един на всеки десет унгарци остава без работа, за “виновници” се сочат циганите, чужденците, олигарсите, политиците. Най-високата подкрепа за “Йобик” идва тъкмо от по-бедните и изостанали източни райони на страната, които страдат най-много от дълбоката криза и където безработицата достига 25%. Ромите са към 7% от унгарското население и демонизирането им се оказва най-успешната тактика на тази партия. Друг общ враг са евреите, които били участници в световен заговор за закупуване на Унгария. На трето място се експлоатира популярната омраза към политическия елит, включително към ФИДЕС, които биват дамгосвани като корумпирани и кариеристи. Крайно десните отравят острите си стрели и към ЕС и МВФ, като виждат в наложените болезнени финансови ограничения отново заговор на световната олигархия да зароби Унгария. “Йобик” ефикасно използва медиите и интернет, което прави крайнодясната й идеология достъпна за младите хора, включително за студентите.

Националистическите лозунги обаче са само прикритие. Зад тях манифестират открита ксенофобия, антисемитизъм и неприкрит неонацизъм. През последните години нарастват опитите за агитация сред безработните младежи и учащи се да се включат в шпиц-командите на “Йобик”. Става въпрос за организирани групи, които да извършват погроми над ромски селища и квартали, вандализъм над еврейски интернет сайтове, скандиране на антисемитски възгласи и лозунги по време на митинги, изографисване на ксенофобски и антисемитски графити.

С “Йобик” пробивът е направен. За първи път неонацистка партия влиза в източноевропейски парламент. След като станаха ясни изборните резултати, лидерът на “Йобик” Габор Вона приветства своите привърженици с нилашистки поздрав, наподобяващ нацисткия. Символите - кръст със стрели - също са заимствани от нилашистите. Всичките си прояви - и пропагандни, и политически, и организационни - “Йобик” заимства от нилашистката идеология и практика.

Нека припомним, че това са унгарските нацисти от 30-те години на XX век. На парламентарните избори през 1939 г. те получават подкрепата на 25% от населението и печелят 30 депутатски места. Лидерът им - Ференц Салаши - става министър-председател през 1944 г. Поставен е на власт от самия Хитлер. Това е и най-зловещият период от новата история на Унгария. Именно тогава е извършена най-масовата операция в историята на Холокоста: за шест месеца над половин милион евреи са депортирани в нацистките лагери на смъртта.

Салаши е фанатик. Привърженик на расовата теория. Унгарците според него са част от расата, предопределена да властва. Теорията на “унгаризма” на Салаши добива популярност с призивите за възстановяване на унгарското държавно величие. Национализмът обаче остава само фасада. Истинското съдържание на “унгаризма” са антикомунизмът и войнстващият антисемитизъм, към които за пропагандни цели се добавя антикапитализъм.

Не е трудно да се съзре пълно покритие между днешните “Йобик” и бившите нилашисти. А оттам и тревогата за бъдещото развитие на Унгария. И на цяла Европа, доколкото сходни тенденции все по отчетливо се открояват на стария континент. Хаотичните скинарски групи от началото на 90-те години днес се превърнаха в добре организирани антисемити, в неонацистки движения, крайно националистически партии и подобни съюзи.

Не са малко унгарците, които тъгуват по времената на комунизма, критикуват всичко в настоящето и са разочаровани от политическите решения, които не създават нищо друго освен материални утежнения, хаос и социално напрежение. Като добавим и глобалната криза, която в Унгария се чувства далеч по-остро от другите източноевропейски страни, става ясно защо твърде солиден процент от избирателите дават гласа си за опасните десни екстремисти.

Снимка БГНЕС

Лидерът на ФИДЕС Виктор Орбан още в първото си официално изявление пред унгарската общественост определи посоката, която ще следва Унгария през следващите години - възстановяване на икономиката, подобряването на живота на всички унгарци, просперитет на страната по стандартите на европейската общност

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

В един-единствен екземпляр

Може ли да се открадне автограф на Сталин и да се закрие архив на ФСБ?

Елена НОВОСЬОЛОВА

И историците, и политиците знаят, че колкото по-малко архивни свидетелства се пазят с гриф “секретно”, толкова по-трудно е да се изопачава историята, да се прави тя политически ангажирана и конюнктурна. Когато “всички ходове са записани”, е трудно да се лъже за миналото. Защо обаче закриват някои архиви? На този и на други въпроси ни отговаря новият ръководител на Росархив Андрей Артизов.

☐ *Къде се пазят най-важните тайни на Втората световна война, например документите от канцеларията на Хитлер?*

- По отношение на германските фондове всичко е съвсем ясно. Разбира се, че имаме архивни трофеи: освен културни ценности в Русия бяха докарани всички попаднали в полезрението на военните и спецслужбите ни архивни източници.

От тези материали бе направен специален архив. През съветско време той беше закрит: там не пускаха никого. Германците са “събирали” всичко. В резултат в този архив се оказали фондовете на Франция - огромен масив от документи: цялото френско разузнаване, вътрешното министерство. И белгийски, холандски и други архиви. Фашистите са се интересували особено много от еврейските архиви: действала е особена политика по отношение на събиране на информация за финансовите потоци, за големите еврейски фамилии, финансовите магнати и други. И тези документи също са попаднали при нас. Когато започна перестройката, този архив беше отворен и фондовете му станаха достъпни за чуждите изследователи.

Да, в състава на тези фондове има материали от райхканцеларията на Хитлер, има материали, свързани с дейността на СД, гестапо - тоест всичко, което войските ни, влизайки в Берлин, са получили като трофеен фонд.

☐ *Кой от архивните трофеи според вас е най-интересен?*

- Абсолютно уникален е дневникът на Гьобелс. Той вече е публикуван, но оригиналът се пази при нас. Изпитваш странни чувства, когато прелистваш страниците, където главният пропагандатор на Третия райх разказва по дни какво и как се е правило, дава оценки на ставащото...

☐ *А не съжалявате ли, че на вълната на гласността архиварите прекалено избързаха и отвориха и това, което трябваше да се пази от чуждите очи? Че оригиналите на уникални документи заминаха за чужбина, в частност в САЩ?*

- Така е. Да, ние трябва да пазим, но не да охраняваме. Но в цял свят е имало, има и ще има държавни тайни, които служат на държавните интереси. Те засягат въпросите на сигурността, отбраната, външната политика. Има още една функция на архивната служба, която е особено важна в демократичното общество. Това е защитата на личните тайни на гражданина. Затова трябва много деликатно да се действа с документи, които предстои да бъдат обнародвани.

☐ *Един от методите на политическата борба е фалшифицирането на документи. Класически случай са документите, фалшифицирани от журналиста Фердинанд Осендовски, че Октомврийската революция е направена с германски пари. Пазят ли нашите архиви подобни митове? Прави ли се експертиза на подобни документи?*

- Може ли да се смята фалшификатът за документ, ако той е ярко свидетелство на историята? Ще ви дам пример. Генералният прокурор Руденко в изказването си пред ленинградския актив през пролетта на 1954 г. разказал до какви мащаби е стигнала фалшификация през сталинския режим, до какво ниво е стигнало неверието на хората. Руденко казал приблизително следното: “Отидох в затворническата килия при Абакумов - бившия министър на държавната сигурност. Представих му се. (Абакумов е познавал Руденко, генералният прокурор е участвал в Нюрнбергския процес и мнозина са знаели как изглежда той). Но Абакумов каза, че не ме познава. Вадя си удостоверението ми и му го показвам. Абакумов се изсмя: “Ние навремето правихме колкото си искаме такива удостоверения”. Моля да ми донесат “Правда”, където беше отпечатан указът за назначаването ми за генерален прокурор и имаше и моя снимка. А Абакумов пак се смее: Ние такива вестници печатихме колкото си искаме, когато трябваше”.

☐ *“Правда” в един екземпляр...*

- Ето, кажете ми сега: такъв вестник, нищо че е фалшификат, но нима не е документ на епохата си?

Бюджетният трус бе предварително програмиран

Властта допуска груби грешки в политиката си за хазната и може да ни докара по-тежки времена

Проф. Чавдар НИКОЛОВ

Една дума характеризира състоянието на фискалната сфера у нас понастоящем и тя е хаос.

В контекста обаче най-напред трябва да се поясни, че явната безпомощност, еклектичност и фрагментарност на така наречените антикризисни мерки на правителството са само допълнителни, повече външни, поскоро катализиращи, отколкото фундаментално есенциални черти на случващия се пред очите ни цялостен бюджетен катаклизъм. Управляващите от икономически екип, подбрани от кръга "Капитал", се въртят в затворен кръг, гонейки проскубаните си неолиберални опашки, и макар този факт да дразни най-много и да задълбочава проблемите на хазната, това все пак не се явява определящо за възникналите трудности

придобиващи катастрофални параметри

Основните дефекти на българските публични финанси датират от време далеч преди кризата от 2008 г. и те се заключават най-вече във формирането у нас (впрочем първоначално повече стихийно, отколкото обмислено) на данъчна система от екстремно потребителски тип. Което ще рече, че основните приходи на държавния бюджет се осигуряват от косвени данъци, главно от ДДС. Социалната проблематичност на предимственото облагане на потреблението се преподава във всяко сериозно икономическо учебно заведение. На аспекта на изострената до крайност неевропейска несправедливост на българската данъчна система съм посветил досега десетки публикации, така че в настоящия текст ще се ограничa само с маркирането й.

Това, което в актуалния контекст би трябвало да ни заинтересува по-подробно, е демонстрираната с всеки изминат месец изключително голяма уязвимост на потребителската данъчна система при кризисни смущения. Известно е, че при перспективата за икономическа рецесия потреблението спада посилно, отколкото доходите. Феноменът тук се явява едновременно социално психологически и икономически. В кризисни условия населението се опасява за бъдещето си и спестява "за черни дни", а бизнесът предугажда стесняването на пазарите.

Именно затова потребителската данъчна система пропада по-бързо и по-дълбоко от "американската", която разчита предимно на облагането на доходите или от системата от третия "европейския" тип, т.нар "хибридна", където приходите от двата вида данъци са в равновесие, приблизително 50:50.

В България в икономически по-успешните години се утвърди още един много рисков по отношение на фиска фактор, който повечето анализатори изтълкуваха превратно. През цялото време като върховен повод за безпокойство се изтъкваше дефицитът по текущата сметка. Като при това се пропускаше да се прецени обстоятелството, че този дефицит се предизвиква от входящия поток на чуждестранни инвестиции. В кризата въпросният инвестиционен поток закономерно спадна, съответно силно намаля и отрицателното салдо по текущата сметка. По-важното, което не се разбираше и продължава да не се разбира даже от много от икономистите, е, че голямата зависимост на бюджетните приходи от

облагането с ДДС на вноса

е изключително опасно при евентуална криза. Така кризисното съкращаване на количеството на импортираните стоки удари изключително силно публичните приходи у нас. Станалото бе неочаквано само за онези, които имат слаба макроикономическа култура.

Трябва особено да се подчертае, че ситуацията с показаните характеристики на българската данъчна система днес е изключително тревожна не само със състоянието си, но и със своята безперспективност. Положението е такова главно заради масираното публично налагане у нас на идеологемата за полезността и незаменимостта на т.нар. плосък данък върху личните доходи. Пределно прозрачно е, че от неговото запазване са заинтересувани ограничени, но влиятелни икономически кръгове, които постепенно и последователно придобиха почти пълен контрол

върху повечето средства за масова информация, най-вече върху електронните, което е абсолютно недопустимо, и върху БНТ. Псевдоспоровете и аргументацията, които се налагат с откровено тоталитарни методи, силно напомнят за едната, реакционната страна в дискусиите, които са се водили в Европа в края на XIX век.

Развитият свят на XXI век обаче е нещо твърде различно. Обществата не само се интересуват от адекватното разпределение на тежестите на кризата, но и вече са преценили по достойнство и оставили зад гърба си отрицателния опит от полярното разпределение на доходите и богатствата. "Равният шанс", "равният старт" и социалността не са в Евросъюза понятия, лишени от съдържание.

Правилният път за страната ни в годините на кризата и след нея е в

изоставянето на т.нар. плоско облагане

на доходите и в преминаването към умерено прогресивно. Такъв възглед за момента изглежда еретичен не само за управляващия елит, но за съжаление за по-голямата част от опозицията. Даже профсъюзите напоследък показаха, че не са в състояние последователно да го защитават.

Явно на българското общество отново ще са необходими години, докато проумее, изиска и отстои изконните свои права. Социалната еволюция на Балканите по исторически причини доказано не намира магистралните пътища, а следва извити, стръмни, неясни за ориентиране пътечки.

В условия на криза най-нормално е да се въведе необлагаем минимум на доходите, което би стимулирало родното производство и същевременно да се обложат

по-силно високите доходи

което пък би намалило луксозния внос. Но на нормалното другаде у нас почти никога не му позволяват да изглежда като нормално и затова етикети от сорта на "малоумни идеи" не са обикновено изпускане на нервите.

Разбира се, за зейналите празнини в държавните приходи и разходи за 2010 г. освен дотук изтъкнатите приемствени, така да се каже, основополагащи причини, немалка роля играят и концептуалните заблуждения на сегашното правителство при изготвянето на бюджета.

На първо място място в контекста е подценяването на дълбочината на икономическия спад, както и непремереният оптимизъм в предсказването на сроковете за стопанско оживление. През настоящата година истински успех би било задържането на икономическия растеж около нулата. Но засега развитието на публичните приходи свидетелства за полоши перспективи, за които съвсем не е сигурно, че ще ни се разминат. Актуализация на държавния бюджет в посока още по-силни рестрикции затова не бива да се изключва.

Изключително груба грешка според всяка приличная теория за публичните финанси бе още първото намаление на пенсионноосигурителната тежест и включването на държавата като съосигурител. Второто намаление, предприето от сегашното правителство в момент на констатирана и изостряща се криза, внесе допълнително, фатално бих казал, объркване в държавния бюджет. В него като следствие от необмислено направеното, според народната поговорка, вече съвсем не е ясно "кой пие и кой плаща".

Въпросните държавни субсидии

които би било по-правилно като осигурителни вноски да ги понесат бизнесът и заетите, липсват на куп други национално много по-приоритетни места като изграждането на инфраструктура, здравеопазването, образованието, не на последно място кофинансирането при усвояване на средства от еврофондовете.

Кой сега може метрирано да докаже, че посредством двете намаления са създадени или съхранени някакви многобройни работни места? Още появила се, визираната идея изглеждаше пределно съмнителна като ефект. Но подозрително бързо бе и публичното й лансиране, и законодателното й прокарване.

Термините

„олигархия" и „олигархични интереси"

в България не са плод на публицистично престараване, те забележително отчетливо се откроиха и наложиха като непренебрежима обществена реалност и практика от няколко години насам.

Големият актуален въпрос е като общество какво ще противопоставим насреща. Дамоклевият меч на липсата засега на отговор виси със страшна неотложност не само над лявото у нас, но и над дясното. Защото става дума най-вече за базови демократични, всеобщи хуманистични ценности, респективно за избор на смислени, европейски социални перспективи.

Примитивно взаимстваните отвън години наред неолиберални идеи родиха у нас сегашната безизходица. Възраждането на държавността и на нейните активни социални ангажименти по примера на Западна Европа и САЩ в кризата изглежда като единствен разумен изход. Брехт пише, че в живота се налага толкова истина, колкото самите ние налагаме. С обичайното българско гледане отстрани работата никога няма да потръгне.

Общество

АЛЕКСАНДЪР СИМОВ

Спрете сапунените сериали в левицата

„Не ме интересува единството. На нас ни е необходима яснота, а не синтез на лъжата"

Бившият премиер на Франция Мишел Рокар пред конгреса на ФСП през 2005 г.

От загубата на изборите миналата година БСП циклично влиза в драматични състояния. Те обикновено са свързани с много шум и голяма пушилка, но постоянната им поява говори за съществуващ проблем. Трагичното е, че никой не говори за правилния проблем, а всички са заети да се взират предимно в сапунените подробности от пейзажа на БСП - кой срещу кого е, каква интрижка е спретнал, кой кого е прецакал. Тези неща са любопитни, но проблемът на българската левица днес е съвсем друг. Може би е време да поговорим честно за него.

Политическите процеси, които протичат в БСП, са странни и нещата, които стават, излъчват предимно провинциализъм и слабохарактерност. Текат някакви подписки, някакви хора се подписват в тях, после се отрича, че ги има. Други са вдигнали ръце и призовават отчаяно Първанов да се върне начело на БСП, за да спаси партията от окончателен разпад. От страна на Първанов пък се чуват само някакви неясноти за нов проект. Всичко това в комбинация създава усещането за хаос и сивота.

Няма нищо лошо в това някой да иска да е лидер на БСП. В европейските леви партии обаче отдавна има ясни механизми, по които става това. Тези механизми изначално изключват външни спасители.

Един пример - във Франция, когато някой иска да оглави социалистическата партия, той прави програма, която после се подписва от неговите последователи. Тази програма се гласува на референдум, лидерите спорят чрез своите идеи за развитие на партията. А после в ръководството всеки от тях има представители в партийните органи спрямо това колко е получила програмата му. Говорим за истинска демокрация. Но именно в такава ситуация един кандидат-претендент може да си позволи да говори истината и да привлича хора. През 2005 година на конгреса на френските социалисти бившият премиер на Франция Мишел Рокар ясно заявява: "Не ме интересува единството. На нас ни е необходима яснота, а не синтез на лъжата."

Крайно време е БСП да се отърси от неистовата сила на клишетата и нелегалностите, с които сама се е оковала. Оттам идват повечето проблеми. От липсата на нормални за зрелите демокрации механизми за ставането на лидер. От идеята, че можеш да станеш лидер само ако някой те посочи. Хроничната липса на легитимност у повечето ръководители на партията ги кара постоянно да говорят за това утопично "единство", което май вече абсолютно нищо не означава. Ако се избира между единство и ясна идентичност, трябва да се избере второто. Единство без ясна идентичност води до изчезване. Ясната идентичност сама ще роди единството.

Въпросът за лидера на БСП никак не е маловажен. Това е въпрос за лицето и идентичността на партията. Но можете ли да си представите например френските социалисти да чакат някой отвън да ги спаси? Защо тогава тази представа започва да става почти нормална в средите на БСП? Ако левицата иска да има бъдеще, тя трябва да намери нормалните механизми, по които да решава лидерския си въпрос. Защото, ако всеки път се стига до сапунени сериали, БСП е обречена да превърне проблема си в постоянна слабост. Единственият начин да се избягва от схемата на призрачните подписки и развихрените интервюта е поставянето на нещата на принципна основа. Всичко останало е път без изход.

Мордобой

АЛБЕРТ АВРАМОВ

Последният пирон (образно казано) "в ковчега на цветните революции" - наистина чиличен пирон, бе забит преди ден от украинската Рада. Събитието, живописно гарнирано с добре обмислен яйчен обстрел в съпровод на стелещ се дим и със спонтатен мордобой (бой по муцуните - така характерен за представителите на доста посредствения политически отбор на оцветени в оранжево "радетели за независима Украйна") показа недвусмислено, че насилственото разделение на украинския от руския народ се провали. Провали се и твърде безпардонно проявяващият се през последните пет години мерак на редица сили, предимно международни, да задушат Русия в обръча на геополитическите си интереси, жонглирайки със слова, обилни обещания и морална интервенция пред задъхващата се от привнесена отвън криза украинска общественост. Още не заглъхнали крясъците в Радата, доскорошните оранжеви лидери на страната, вече в качеството си на бивши, отново надуха френетичните фанфари на омразата и раздора. Кръстоносният поход срещу двата братски народа трябва да се състои, закрещяха те от набързо сковани трибуни, губейки се на фона на унило размахвани, "патриотично" омазани в оранжево национални знамена.

Всъщност всичко това бе само ярка илюстрация на логичната, отдавна предсказана (и вече доказана) самозаблуда. Но е и опит за оневиняване пред задокеанските доктринери, решили да заложат (разчитайки на многолетния си опит) на сили и лидери, популярни сред широките народни маси най-вече с алчност, популизъм и реваншистки въжделения. Естествено възниква редица въпроси, отговорът на които съвсем не би могъл да бъде еднозначен. Но главният от тях все пак е - коя сила отвя цветовата символика от съвременната постсъветска историческа сцена? И защо?

Това, което Русия е градила повече от 200 години, е повод и за дискусии, и за горещи спорове. Няма съмнение обаче, че днешна Русия си остава колос - и в географски, и в общочовешки смисъл. А някои, наслаждавайки се на геополитическите си мераци, вече бяха предвкусили срутването и разграбването ѝ, без да си припомнят колцина затънаха в снеговете и степите ѝ. Без да отчетат волята на народа ѝ. Решиха да нацвъкат ракети по границата ѝ, мислейки, че всички заобикалящи я страни "ще припнат" от възторг при мисълта, че ще могат за нещо си да отмъщават. Нека продължим лаконично. Русия отново спечели Украйна, залагайки на братските чувства между двата народа, които както и да ги гледаме отстрани, всъщност са един народ. Русия каза "да" за обща ПРО, но ясно очерта и огласи посоката за изграждане на всеобщата безопасност. Отвъдокеанските стратези не се забавиха да приплачат, че оставането на руския Черноморски флот в Севастопол може да навреди на западните усилия да се подкрепи демократичният преход в Украйна. И стана ясно, че Черно море няма да се превърне от руско езеро в натовското море... И така ще бъде. А това вече си е мордобой.

Дамата 29

1872 - ЗАПОЧВА ПЪРВОТО ОБЩО СЪБРАНИЕ НА БРЦК В БУКУРЕЩ, НА КОЕТО ИНИЦИАТОР Е ВАСИЛ ЛЕВСКИ (1837-1873). За внасяне на единство в революционната дейност от 29 април до 4 май 1872 г. в Букурещ се провежда Общо събрание, на което се обсъждат и приемат нова програма и устав. Проектоуставът, озаглавен "Наредба на работниците за освобождението на българския народ", е изработен от Васил Левски и утвърждава изградената от него вътрешна революционна организация. Отчитайки условията в българските земи и международната обстановка на Балканите, Общото събрание на БРЦК взема решение за преминаване към незабавни революционни действия. Васил Левски е определен за главен апостол в Северна България, Тракия и Македония и с получено за целта пълномощно се завръща в българските земи и продължава изграждането на вътрешната организация.

1926 - В СОФИЯ СЕ РАЖДА ВЛАДИМИР СВИНТИЛА (1926-1998), ПИСАТЕЛ, ЖУРНАЛИСТ, ПРЕВОДАЧ. Завършва право в СУ "Св. Климент Охридски" (1952). Работи като редактор във в. "Народна култура" (1957-1959), в издателство "Български художник" (1960-1964), драматург в Театъра на въоръжените сили (1964-1969), редактор във в. "София нюз" (1969-1971), заместник главен редактор във в. "Софийска правда" (1974-1977). Сътрудничи с литературнокритически и публицистични статии, рецензии, есета и студии на български и чужди вестници и списания - "Сенчъри" и "Таймс ъв Индия" (Индия), "Унидад" (Перу), "Нева" и "Всесвит" (СССР), "Ревиста джеографика универсал" (Бразилия), "Тайди" (Финландия), "Бюлетин на ЮНЕСКО" (Париж) и др. Пише по проблеми на изобразителното изкуство, театъра, киното, литературата, преводаческото изкуство. Основната част от публицистичното му творчество е посветена на българските национални традиции, на народознанието и народопсихологията. Владимир Свинтила умира на 15 януари 1998 г. в София.

1965 - НАПРАВЕНА Е ПЪРВАТА СНИМКА НА СПЪТНИКА НА ПЛУТОН ХАРОН. Харон е открит от американския астроном Джеймс Кристи на 22 юни 1978 г. при старателно изучаване на увеличени образи на Плутон върху фотографски плаки, направени няколко месеца преди това. Астрономът забелязва една незначителна, но периодично появяваща се издатина на повърхността на планетата. След проследяване на тази издутина е установено, че тя за пръв път е снимана на 29 април 1965 г.

1980 - В ЛОС АНДЖЕЛИС, САЩ, УМИРА АЛФРЕД ХИЧКОК (1899-1980), РЕЖИСЬОР. Роден е на 13 август 1899 г. в Лондон, Англия. През 1925 г. в Мюнхен, Германия, снима дебюта си "Градината на удоволствията". През 1926 г. се връща в Англия и слага началото на тъй наречените Хичкокови филми, снимайки "Наемателят". През 1940 г. заминава за Холивуд. Американският период на Хичкок е най-плодотворен. В него той създава най-известните творби от своята филмография, превърнали се в истинска класика: "Омагьосаният", "Небезизвестните", "Набери "У" за убийство", "Прозорец към задния двор", "Да хванеш крадец", "Неприятности с Хари", "Шемет", "Север-северозапад", "Психо", "Птиците" и др. Заради спецификата на своето творчество той е наречен Краля на ужаса. През 1979 г. получава признание за цялото си творчество, а в началото на 1980 г. Елизабет II го посвещава в рицарство.

1999 - ПРИ БОМБАРДИРОВКИ НА САМОЛЕТИ НА НАТО Е РАЗРУШЕНА НАЙ-ВИСОКАТА ПОСТРОЙКА В СЪРБИЯ - ТЕЛЕВИЗИОННАТА КУЛА „АВАЛА". Височината ѝ е 204,5 м, като на върха ѝ е монтирана метална мачта - носач за антените, с тегло 25 т. и височина 60 м. Възстановената телевизионна кула има същата височина като старата, както и ресторант на 119 м височина с панорамна тераса на 122 м над средното ниво на терена в основата на кулата и струва 8,5 милиона евро.

www.duma.bg

Общество

Допълнение към правилата за определяне на заплатите

Голямо „получаване се получава”, когато не се плаща за свършена работа, а за заемана длъжност

Йордан СЪЕВ

Основният принцип в това отношение е, че заплатата се договаря между работодател и работник въз основата на трудов договор.

Какво е положението при тези, които определят законите и следят за тяхното изпълнение? Да започнем от народните представители. Тях ги назначава (избира) гласоподавателят. Следователно той трябва да играе ролята на работодател и с него депутатите да сключват трудов договор, в който да се определят техните права, задължения и размерът на възнаграждението. Защото освен че е избирател, той е и данъкоплатец, и с негови пари се плаща издръжката на народния избраник. На пръв поглед това изглежда невъзможно, но не е съвсем така. Най-простият начин е, когато се провеждат избори, освен бюлетините

на всеки гласоподавател да се предостави и анкетна карта

в която той да посочи каква според него трябва да бъде заплатата на народния представител. Сигурен съм, че над 80% от хората не са съгласни той да получава възнаграждение от 2500 лв., а с бонусите да си докара 4000 лв. Преди няколко дни, докато чаках на спирката на трамвая, се заговорих с една жена, която продаваше изработени от нея великденски яйца и украшения за празника. Пенсията ѝ била 178 лв., а от амбулантна търговия изкарвала по 40-50 лв. на месец. Нейното мнение беше, че депутатите не трябва да получават поголяма от минималната работна заплата. Почти всеки ден ходя на Женския пазар, понякога се заговарям с продавачите и установих, че и те горе-долу са на същото мнене. Една ватманка по трамвайна линия номер 5 каза, че заплатата им трябва да бъде двойна спрямо минималната, да се возят с трамвай и да си плащат билетите. Рядко ползвам такси, но един път ми се наложи, и като се разговорихме с шофьора, той каза, че 500 лв. са им предостатъчни.

Аз не знам дали народните представители въобще имат трудови договори, въз основата на които да си получават заплатите, но по принцип всеки работещ трябва да има такъв, иначе работодателят подлежи на санкции от Главна инспекция по труда. Ако все пак има нещо подобно на трудов договор, той вероятно е сключен с председателя на НС. Размерът на заплатите обаче със сигурност се определя с колективно решение на членовете на парламента, което ги поставя в положението да са

работодатели на самите себе си

Това е все едно да се даде правото на работниците от едно предприятие сами да си определят заплатите, което е напълно невъзможно.

Абсурдите продължават и понататък. Условно НС е работодател на министрите, вкл. и на министър-председателя, защото то ги утвърждава. Формално по някаква схема се определят и техните заплати на базата на депутатските. Елементарна логика в това има, но как да се третира казусът, че същото се отнася и за президента на републиката, който по ранг е дори над председателя на НС, но в същото време е изцяло финансово зависим от него, а опосредствано - и от правителството, чрез финансовото министерство.

Шефове на държавни фирми от рода на “Булгаргаз”, НЕК, Информационни технологии, Енергиен холдинг, Пътна инфраструктура, както и на болници, ВУЗ и други би трябвало да работят на трудови договори, в които са включени и заплатите им. По принцип има такива, но на практика те се оказват до голяма степен формални. Така например при официална заплата 1000 лв. директорът на държавна болница получва 30 хил. лв. Това е така, защото на него му е дадено право изцяло да се разпорежда с бюджетните и набраните допълнителни средства. А какви са те? Например това става чрез определянето на такса за избор на екип. На подлежащия на операция му се подсказва, че тя ще бъде по-успешна, ако си избере титулован специалист, което ще му струва “само” 2500 лв. По този начин за десет операции на седмица се събират 25 хил. лв., а за месец - 100 хил. лв. Никой не може да бъде обвинен в нарушения, защото това става по волята на пациента. Според приети вътрешни правила 75% от сумата отива за възнаграждение на членовете на избрания екип, а 25% - за попълване на бюджета

А тез витрини са обсипани с безброй жадувани неща...

на болницата. Така един редови професор и доцент си докарва доход от 17-18 хил. лв. месечно плюс заплатата, анестезиолозите - по 11-12 хил. лв. и т. н. по веригата.

Бившият шеф на “Булгаргаз” ми е състудент. Един път ме покани в офиса в жк “Люлин” и ме заведе да обядваме във ведомствения стол. За супа топчета, пържола, паста и кока кола сметката беше 1,40 лв. Попитах го, но не ми каза каква му е заплатата. Знаех обаче, че е изучил и двете си деца в Англия, има три апартмента в София и един в курорта “Св. Влас”. Това не може да се постигне и със заплата от 30 хил. лв. на месец.

Стигнахме и до заплатите на общинските ръководители. За тях също е валиден принципът, че нямат работодатели - местният парламент гласува своите заплати. Отдаде ми се възможност да посетя една община в Северозападна България с население 23 хил. души. Там стопанският живот е почти напълно замрял и няма приходи от корпоративни данъци. От държавна субсидия, местни налози и такси обаче се набират към 16 млн. лв. годишно. Общинският съвет е гласувал заплата на кмета 890 лв. месечно, на заместниците му по 760 лв., а за общинските съветници по 410 лв. Купени са четири нови автомобила за 180 хил. лв. и е извършен ремонт на кметската сграда за 220 хил. лв. В същото време за поддържане на улици са изразходвани 60 хил. лв. Съветниците са действителни работодатели на работещите в общинското училище и са определили заплата на директора 350 лв., а на учителите между 280 и 310 лв.

Може би най-фрапиращо е

положението в съдебната система

В нея на един зает се падат най-много бюджетни средства - около 38 хил. лв. на година. За сравнение - за МС те са 29 хил. лв., за президентството - 25 500 лв., за НС - 24 870 лв. Това е само за фонд “Работна заплата”. Излиза, че един магистрат трябва да получава малко повече от 3000 лв. на месец. Но всъщност по 38 хил. лв. се падат не само на него, а и на всички други работещи в системата, вкл. чистачки, куриери, деловодители, шофьори, обслужващи гишетата, на които заплатите са в порядъка на 500-700 лв. За магистратие се създава възможност да разпределят за себе си по 2300-2500 лв. от спестеното от персонала. Така техните средни заплати достигат 7-8 хил. лв., а за най-висшите - 15-18 хил. лв. И както казва един мой познат от Своге - голямо получаване се получава.

Другото голямо несъответствие е, че не се плаща за свършена работа, а за заемана длъжност. На един зидар се дават 40 лв. надница, ако за деня иззида стена от 50 кв. м. В същото време депутатът получава надница от 200 лв., защото е преседял 3-4 ч. в пленарната зала или е участвал в заседание на комисия... Надницата тече и по време на великденската ваканция, която е 12 дни. В същото време продавачите на пазара, за да си докарат по 600-700 лв. месечно, работят по 10-11 ч. на ден, и през почивни и празнични дни - също. Дребен фермер, който отглежда 7-8 крави или 30-40 овце, работи

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Една от работодателките на правителството. Нищо, че се гласят да ѝ намаляват пенсията - без цвете и обич не се живее...

по 12 ч. на ден, и си прилича с депутатите по това, че сам си определя заплатата, но не колкото му дадат, а колкото си изкара.

Ако е редно някои да имат право сами да си определят заплатите, би трябвало това да е валидно за всички, но... с някои корекции в сега съществуващата практика. Така например в една държавна болница не директорът или бордът да решават каква да бъде неговата заплата, а да се гласува на общо събрание от всички работещи.

Когато са строени училищата и университетите, в тях е предвидена част за ученически и студентски столове, както и лавки за продажба на вафли и боза. Работещите в тях обаче са били наемани по общия ред със съответните заплати. Днес това е поле за бизнес и при това - доста печеливш. В едно училище със 150 ученици, ако се държи лавката, означава в нея да постъпят по 2 лв. от джобните пари на поне 100 деца, което носи сигурен оборот от 200 лв. Ами представяте ли си какво е положението в Софийския университет, който е с 16 хил. студенти? Частният Нов български университет е челник в това отношение. В него всяко свободно кътче се използва за застрояване със заведения или паркинги, които дори за студентите са платени. Тези приходи също не само че не се облагат, но и незнайно как въобще се осчетоводяват. Най-вероятно това е

допълнение към фонд „Работна заплата”

Поради това съвсем не е учудващо, че в този университет професор получава по 4300 лв. на месец, доцент - 3200 лв., гл. асистент - 2400 лв. Ако нещо бъркам с цифрите, може да ме коригира министърът на образованието, който преди това беше ректор на НБУ...

Една малко странична тема засяга начина на определяне на заплатите в чуждестранните дружества, които упражняват дейност у нас. От една страна, те, като самостоятелни стопански единици, имат право да определят възнагражденията на работещите в тях. Това се отнася за дружества-монополисти (акционерни и концесионери). По същия начин обаче действат и български, които ни снабдяват с газ, извършват транспортни услуги, ремонтират улици и пътища, извозват смет.

В тази връзка знаете ли какво бих си пожелал, ако хвана златната рибка? Няма да имам към нея три желания, а само едно. То е да стана шеф на институция, която да има право да контролира разходите за управлението на страната, себестойността на комуналните услуги, как се харчат здравните ни вноски и въобще за какво се използват данъците ни. И това ще го върша на почти доброволни начала, само за една минимална работна заплата. А каква ще ми бъде наградата? Да стане ясно на обществото, но така също на президента, премиера, министрите, депутатите, кметовете, общинарите, че техен

не само избирател, но и работодател е народът

И ако не се справят с работата си, съгласно КТ, суверенът да им изпрати предизвестие, че в едномесечен срок прекратява договора си с тях. Компромисният вариант е за 6 месеца да ги остави на половин заплата, като през това време да се докажат.

Защото нали сме пазарна икономика? Като не зида стени, зидарът не получава надница. А като не вървят нещата в икономиката и обществено-социалната дейност, защо да плащаме на правителството?

Анализ

Живот назаем

Един от рудниците на Мини "Марица изток". Атаките с обвинения срещу ръководството им започнаха преди изборите

До края на юни БЕХ трябва да бъде разтурен и да има ново обединение в енергетиката. Какъв ще е обаче моделът му, властта още не е наясно

Янко ДОЛАПЧИЕВ

Паразитната структура Български енергиен холдинг е разформирована, обяви в началото на месеца заместник-министърът на енергетиката Мая Христова. Ще бъде създадена нова, в която ще влизат НЕК, АЕЦ "Козлодуй", ТЕЦ "Марица изток 2" и Мини "Марица изток". Разликата между стария и новия модел е само в отсъствието на трите компании около "Булгаргаз". Те бяха извадени от холдинга порано. Засега се предвижда НЕК да е водеща компания - онази охулваната, за която премиерът каза: Кой би допуснал, че нашата Национална електрическа компания е доведена до банкрут и че задълженията й надхвърляли 1 млрд. лева, която била "точена, източвана в знайни и незнайни проекти".

На 21 април обаче Трайчо Трайков заяви, че не е привърженик на идеята електроенергийните дружества да се обединят в нова структура, което е пълно разминаване с позицията на неговата подчинена, наблюдаваща енергетиката. Моделът за преструктуриране на държавните дружества още не бил ясен. Министърът каза: Моят инстинкт е против вкарването на неща на едно място само за постигането на някаква странична цел. Въпросът бил дружествата под НЕК ли ще са или с него наравно - т. е. каква ще бъде структурата - хоризонтална или вертикална - и кой кого ще командва.

Мини - макси

БЕХ бе създадена през есента на 2008 г. За "консултант акушер" бе избран "Делойт - България". В Европа подобни концентрации не само че не са забранени, но действат и настъпателно на международните пазари. В Германия Е.ОН освен че продава ток, газ и топлоенергия, има и ТЕЦ-ове; "Електрисите дьо Франс" търгува с електроенергия, но и притежава и 19-те френски ядрени централи, с преобладаващата държавно участие; държавната ЧЕЗ се готви да строи ядрена централа в Чехия.

За труда си "Делойт" получи добри пари, но консултантите са затова, акъл да дават. Държавата пък се презастрахова с тях, че не е действала самоволно (което в случая бе забравено). Една от големите цели за създаването на холдинга бе да концентрира капитал - при създаването активите на БЕХ възлизаха на 8,5 млрд. лв. Той бе най-мощната икономическа структура в държавата. В класацията си за 2009-а за 500-те най-значими фирми от 18 държави в региона "Делойт" постави само БЕХ (33) "Лукойл Нефтохим" (32) и "Лукойл-България (60).

Обявявайки регистрацията на мегакомпанията, енергийният министър Петър Димитров определи за една от задачите й дори да участва в приватизацията на енергийни дружества на съседни държави, визирайки явно опита на ЧЕЗ. Компания с такива показатели лесно може да получи висок кредитен рейтинг, да обезпечи крупен заем, да се финансира през борсата.

В бранша е известно, че идеята за създаването на БЕХ е на бившия енергиен министър Румен Овчаров. Директорът на "РИСК инженеринг" Богомил Манчев коментира, че първоначално се планирало да се създаде ядрен холдинг, включващ "Козлодуй" и проекта "Белене". Целта била в АЕЦ държавата да запази 100% собственост, а в "Белене" - 51 на сто, като печалбата на "Козлодуй" отива за погасяване на лихвите по заемите за строителството на новата ядрена мощност. Вместо това предишното правителство създаде големия БЕХ и назначи за изпълнителен директор Галина Тошева. За нея се говори, че именно Румен Овчаров я изстрелва от среден калибър началник в АЕЦ "Козлодуй" на "Славянска" 8 първо като заместник-министър на икономиката, сетне на върха на холдинга.

Първите атаки

Те започват още в хода на последната предизборна кампания и вървят в комплект с критиките срещу трите големи енергийни проекта и срещу българската енергетика като цяло. Пръв попада на мушката директорът на Мини "Марица изток" Иван Марков - човек с безспорен авторитет в бранша (спряган дори за пръв изпълнителен директор на новата структура). Той бе мажоритарен кандидат на БСП в Стара Загора и затова разкритията за негови злоупотреби дойдоха от предизборния щаб на ГЕРБ в града.

Галина Тошева (вляво) и Мая Христова - бивша и настояща заместник-министър на икономиката. Двете още са заедно на протоколните изяви, но това няма да е задълго

С началните си стъпки новият кабинет подменени директорите на най-печелившите дружества АЕЦ "Козлодуй" и Мини "Марица изток" Иван Генов и Иван Марков; последваха ги шефовете на НЕК, на Енергийния системен оператор, сетне надолу "по жицата". Мотивировката - одит на БЕХ разкрил злоупотреби за милиони в дъщерните дружества.

Решенията за смени идват от холдинга, на "Славянска" 8 само подписват заповедите за уволнение. В усилията си да се хареса Галина Тошева известява премиера за своята акция "чисти ръце", пропускайки факта, че именно тя с години бе член на бордовете на "далавераджийските" енергийни дружества.

Базилиевци

НЕК закопала милиони в ямата "Белене", продавала ток на загуба, в ТЕЦ "Марица изток 2" имало злоупотреби, нагласени търгове за обществени поръчки, язовир "Цанков камък" е златен и ненужен. Прибавянето на нули към числата за загуби за бюджета става с лекота; потресаващи разкрития на политици "избухват като бомба", както пее Росиниевият учител по музика Дон Базилио.

Законният път в такива случаи е ясен: дознание-прокуратура-съд. Ако обвиненията издържат - присъди. Половин година обаче прокуратурата мълчи, макар да й дават папки с разкрития със стотици страници. От последния й отчет се разбра, че при нея наистина има заведени енергийни дела, но АЕЦ "Козлодуй" и Мини "Марица изток" дори не попадат в списъка за досъдебните производства, а изхарчените 300 млн. лв. от НЕК за "Белене" отишли по предназначение.

Животът назаем

Никой в енергетиката не е хранел илюзии, че БЕХ ще оцелее (освен може би Галина Тошева). Въпрос на време бе само кога ще му дръпнат шалтера. На 2 септември м. г. Трайчо Трайков говори, че решението за бъдещето на БЕХ се вземали под натиск, който идвал отвсякъде. Три дни преди него премиерът се бе заканил до 1-2 седмици да го закрие.

През ноември 2009 г. в интервю за "Труд" енергийният министър обяснява, че дейността на компанията била анализирана и единственото му възражение било, че са нужни по-големи икономии. Той не поставя под съмнение оцеляването на Галина Тошева на поста й, въпреки че му припомнят за чистките в дъщерните дружества. Отговорът е, че със запазването й на поста правителството балансирало между приемствеността и нуждата от промени. Самата тя като изпълнителен директор се ползвала с доверието му.

Услужливи числа

Според съобщение от БЕХ за финансовите му резултати през 2009 г. разходите са намалени до 9,82 млн. лв. спрямо 25,47 млн. лв. през 2008 г. Одитът на KPMG за 2008 г. изважда 9 млн. лв. оперативни разходи, от които 3,3 млн. за външни услуги и 1,8 млн. за възнаграждения. Данните от 7 април т. г. - дни преди да бъде обявено разформироването - обявяват, че чистата печалба за миналата година е 52,5 млн. лв. (без резултатите на дъщерните му дружества), или с 20 млн. лв. (39%) над предходната година. През 2009 г. БЕХ внесъл в бюджета 47,03 млн. лв. дивидент - цялата си печалба след отчисляването на задължителните 10% резерв.

Числата от последния одит на "Ърнест енд Янг България" не са известни. Според някои БЕХ оставя наследство от 110 млн. лв. несъбрани вземания. Разминаването с обявената преди печалба идвало от неотчетените дългове на столичната "Топлофикация" за 2009 г. В края на 2008 г. бюджетът отпусна 400 млн. лв. на БЕХ. С половината от сумата бе увеличен капиталът му, с другата половина той купи вземанията на своята дъщерна компания "Булгаргаз" от столичната "Топлофикация". Наистина парите, които БЕХ има да прибира, са намалели, но продължават да стоят в баланса му. Кой обаче ще ги плати в бъдещия холдинг?

Със задна дата

През октомври 2009 г. синдикатите на енергетиците и на миньорите излязоха с декларация, в която оцениха създаването на БЕХ за подчертано положително решение. Те обявиха, че дружествата в него трябва да останат в забранителния списък за приватизация - явно несъгласни с правителствените планове за залагането на борсата на части от него и на останалия държавен дял в електроразпределителните дружества. Синдикатите поискаха нещо повече: държавното участие в ЕРП-тата да не се намалява, а да се увеличи, и строг контрол върху дейността им - включително чрез налагане на строги санкции и отнемане на лиценз. Днес изваждането от забранителния списък е обявено за антикризисна мярка и се твърди, че одитът на ДКЕВР в ЧЕЗ, Е.ОН и ЕВН бил провокиран от недоволството на премиера срещу високите цени на тока, когато чул гласа на народа.

На перона

Какъв експеримент бе БЕХ, още не може да се каже - времето за неговото изпитване бе около година и половина. Но знаем, че покрай сухото гори и суровото, затова времето ще каже своята дума. Тревожно е обаче, че преките чужди инвестиции за миналата година в България са 2,8 млрд. евро (8,4% от БВП) при 6,5 млрд. (19,2% от БВП) за 2008 г., и че пари в енергетиката не се вливат. Въпреки събуждането на европейските икономики си стяга куфарите италианската компания Енел, след като обяви, че напуска ТЕЦ "Марица изток 3". Американската AES мълчи за пуска на ТЕЦ "Марица изток 1" - уж щеше да заработи пролетта. Сериозен инвеститорски интерес освен руския към "Белене" няма, призна министър Трайков.

ЧЕЗ, Е.ОН и ЕВН вече заявиха, че няма да купуват останалите държавни дялове в електроразпределението - предпочитат статуквото държавата да си остане с малката порция надежда за печалба. Трайков бе договорил с тримата оператори да изплатят дивиденти 250-300 млн. лв., премиерът искаше 450 млн. Засега само общото събрание в Е.ОН гласува да даде 1,6 млн. лв. от заделеното за тях за 2009 г. (33%, толкова е и държавният дял в капитала му) - останалото заминава за Германия.

Обещаната още м. г. от министър Трайков борсова приватизация на 10% от капитала на дружествата от БЕХ до пролетта няма как да се случи, а и надеждите за големи пари ще са попарени. Мъгла се стеле около "Горна Арда". Премиерът стопли сърцата на родопчани с обещанието за хиляди работни места на каскадата, но не им каза нищо за процеса в Париж, който води срещу НЕК изгонения инвеститор "Джейлан". Развръзката се очакваше през октомври-ноември 2009 г., искът бе за 90 млн. евро?

Интервю

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Сергей Станишев:

Всеки знае миналото на г-н Борисов

За първи път в България за последните 8-9 години се възражда усещането за несвобода, казва лидерът на БСП в интервю пред L'EUROPEO

Интервю на Калина АНДРОЛОВА

□ *Защо през 2005-а БСП не направи коалиция само с НДСВ? Не донесе ли ДПС много негативи на социалистическата партия?*

- Аз мисля, че коалицията, която беше създадена, беше единствено възможната. Стабилна коалиция, която да гарантира един национален приоритет - членството в ЕС. Само за години и половина се приеха 140 закона, пряко свързани с членството в ЕС. За да се приеме такъв обем от закони с такива темпове, е необходимо голямо мнозинство. За резерва. Коалиция само с НДСВ щеше да има мнозинство, но много по-крехко. И тогава всеки закон щеше да минава много по-трудно. Ако щете, и аритметично. Защото тогава всеки депутат трябва да се брои в зала. НДСВ практически имаха пълно мнозинство през 2001-а, имаха 120 народни представители, но парламентарната група на НДСВ се разцепи в средата на мандата. Ако подобна ситуация се беше случила само с двете политически партии - БСП и НДСВ, нямаше да може да се приеме нужното законодателство. Всяко нещо си има цена в политиката.

□ *Защо загубихте подкрепата на ЕС?*

- Има много митове за европейските фондове, които са градени с години. Аз винаги съм се опитвал да ги оборя и да призема очакванията. Как се възприемаше ЕС? За да влезем в ЕС, трябва да страдаме, да правим реформи, да затягаме колани, да носим тежести. И като влезем там, те ще се погрижат за нас. Те ще ни дадат пари, те ще ни подкрепят всячески. И фондовете се възприемаха като рог на изобилие, който ще реши всички натрупани проблеми. Направете проста сметка! По оперативните програми България получава близо 7 милиарда евро. Това са по един милиард евро на година, ако ги разхвърляме на 7 години, за които тези средства се дават. Оставям встрани програмата за развитие на селските райони и директните субсидии за селскостопанските производители, които са друг механизъм. Ако разделите тези 7 милиарда, това е много по-малко от даваното от българската държава. Европейските фондове са допълнителен частичен инструмент за решаване на проблеми в инфраструктурата, конкурентоспособността, социалната интеграция и др. България не успя да изгради такъв административен капацитет и работещи механизми, които да гарантират спазването на всички европейски стандарти. Това е факт. Това е пропуск, слабост, грешка на предишното правителство. Когато видяхме, че имаме проблем, когато бяха дадени негативни оценки на няколко агенции, веднага се захванахме с тяхното преструктуриране и то беше извършено. И започнаха да възстановяват тези замразени средства още преди изборите. 115 милиона евро бяха възстановени по ИСПА през май месец миналата година. Но... Какво се случва сега, питам аз. Има ли реално ускоряване и реализация на проекти? Преценката на нашите експерти е, че НЕ. Пак съществува потенциал, който не се използва. Нещо повече. В много от агенциите, в звената, които се занимават с европейски проекти, цари пълен административен хаос и парализиране. Защо? Защото целият подход на назначения, преназначения, чистки е абсолютно политически. А не експертен. Спомнете си, че след изборите г-н Борисов заяви, че на 15 август започва първа копка на магистрала "Тракия". Вече беше признато от управляващите, че това няма да започне преди началото на лятото. Следващата година! Забележете, една година. И мога да изброявам още маса такива примери.

□ *Как ще коментирате опита за реваншизъм и чистка на Бойко Борисов?*

- Вижте, в България действа Закон за държавния служител. Той е по европейски стандарти и е направен с ясната цел администрацията на държавата, експертите да имат спокойствие и предсказуемост за своята работа. Последните 8 години в страната имаше преодоляване на чисто партийния подход. Този е наш, оня е ваш. Маса хора, които открито са привърженици на десницата, запазиха своите позиции при предишното управление. Защо? Защото са били добри експерти. Какво се случва сега?! Нормално е да се променят политическите кабинети в министерствата. Естествено. Но не е нормално да се прави тотална чистка на администрацията. Това е антиевропейско поведение. С всичките приказки за европейско развитие сега се случва тотално партийно назначаване на хора. Наскоро съпредседателят на парламентарната група на ГЕРБ заяви, че търсят около 7 хиляди души да подменят администрацията. Не говорим за висшите нива дори, а за средно ниво. Има тотално прочистване на държавната администрация от професионалисти. Аз ви давам пример. 28 регионални дирекции на Министерството на земеделието - 28 сменени техни ръководители. 28 звена на Министерството на околната среда и водите - 28 сменени ръководители на тези дирекции. 28 са ръководителите на дирекциите на вътрешните работи - около 20 са подменени. ГЕРБ, трябва да им се признае, са добри в едно: овладяването на лостовете на властта и назначаването на свои хора. Не е тайна, че има нареждане към всички областни ръководства и депутатите буквално за кои места да посочват свои хора. Такова нещо не е било от Иван-Костово време. Дори тогава беше по-рационално, отколкото сега. И това на фона на маса текущи изключително сериозни проблеми, които трябва да се решават - в икономиката, в социалния сектор, в здравеопазването, навсякъде.

□ *Мислите, че случаят с доклада на ДАНС беше клопка за вас?*

- Видна е политическата цел. За първи път в България за последните 8-9 години се възражда усещането за несвобода. Всеки, който критикува, трябва да бъде наказан. Това е, бих казал, една демонстрация. След като към лидера на втората парламентарна група може да се подходи по този начин, след като президентът може да бъде заплашен с импийчмънт, защото е отправил критики към кабинета, какво може да си помисли един обикновен човек?! Или един крупен бизнесмен?! Всеки започва да се страхува и този страх се усеща. Когато се нарушават важни права на граждани, на съсловия, не се плащат заплати, действа се с моркова и тоягата, казва се "Ми ще ви платим там, ще закърпим дупката с едно или друго плащане на заплати..." на лекари, на железничари и прочее и същевременно се оказва натиск. Такъв натиск се оказва и върху медиите, и върху техните издатели. И според мен много хора, много журналисти го усещат. Но искам да ви кажа едно нещо. Този полицейски и милиционерски подход на управление с постоянно производство на скандали, които отвличат вниманието от същностните проблеми, като при това се използва цялата власт за партийнополитически цели, такъв подход не може да бъде траен в една демокрация. Защото такъв подход поражда страх, поражда и омраза. Вижте какво се случва и каква репетиция беше направена на местните избори в Разлог. Освен масираното присъствие на представителите на изпълнителната власт, което е политически въпрос, не криминален, използва се ресурсът на МВР, икономическата полиция, НАП, натиск върху бизнесмени, за да се осигурят гласове за кандидатурата на ГЕРБ. И това ще се повтори вероятно много по-масирано на предстоящите местни избори през 2011 година.

□ *Това няма ли да се върне като бумеранг срещу Бойко?*

- Рано или късно ще се върне. Не веднага. Все повече мислещи хора започват да си задават въпроса какво правим и къде отиваме.

□ *А защо го прави това Бойко Борисов?*

- Това умеят ГЕРБ.

□ *Бойко използваше доскоро груба анти-ДПС реторика. Но не ви ли се струва, че Бойко и ДПС са се сближили в момента?*

- Това не е мой въпрос да го коментирам. Питайте Бойко Борисов. Според мен г-н Борисов също осъзна, че прекали доста в атакизирането на ГЕРБ и не само в анти-ДПС, но и в антитурската реторика. Създаването на напрежение между българи и турци е взривоопасно за страната. Винаги съм го казвал. ГЕРБ разбраха, че това носи сериозни рискове. Но ГЕРБ има странно поведение за партия, която е член на ЕНП. Например безумната идея за референдум за новините на турски език. И този въпрос ще се разглежда в Европейския парламент. И неслучайно г-н Борисов, което не е изненада за мен, защото той си мени мнението понякога в рамките на 24 часа, а понякога и много по-бързо, даде на заден ход. Ясно е, че това беше едно от малкото условия на г-н Сидеров, чиято партия губи влияние, да продължи да подкрепя ГЕРБ. Сега имаме също управляваща коалиция, само че тайна. Обаче всичко тайно рано или късно става явно. Коалиция от ГЕРБ, "Атака" и ДСБ. Тройна коалиция! И задайте си въпроса, след като ДСБ се заявяват за опозиционна партия, но конструктивна, така ги характеризира и г-н Борисов, кой управлява например външно министерство - двама заместник-министри от ДСБ. Кой е ключова фигура в Министерството на околната среда и водите - госпожа Евдокия Манева, тя откъде е? Кой координира работата по европейските фондове - госпожа Юлиана Николова. После обясняват, че няма споразумение между ГЕРБ и Иван Костов. И какво се оказа в крайна сметка, че в кампанията, заради която много критикуваха БСП, в която се казваше, че ако гласуваш за Борисов, ще получиш и Костов, имаше само една грешка. Че освен Иван Костов българските граждани получиха в управлението и Волен Сидеров. Което е между другото сериозен проблем за България като страна от ЕС. Защото за първи път държавата се съуправлява от партия, която използва крайно националистически ксенофобски възгледи. И за да се харесат на "Атака", управляващите постоянно правят някакви рискови ходове. Като поредния гаф на Божидар Димитров, който каза, че няма да пуснем Турция в ЕС, ако не платят 20 милиарда долара компенсации по Ангорския договор. Не се прави така!

□ *Мислите ли, че близостта между ГЕРБ и ДПС минава през президента Първанов? Възможно ли е президентът да планира нещо сериозно за понататък с ГЕРБ?*

- Не, не мисля така. Мисля, че е нормално в една демократична държава да има диалог между институциите, независимо че президентът и премиерът са от различни политически сили. Не беше нормално, когато при първа критика от президента се отправиха безумни заплахи за импийчмънт. Това е просто някакъв абсурд. Аз не мисля, че има споразумение между ГЕРБ и ДПС. Ако има споразумение, то е между г-н Борисов и г-н Костов. Между г-н Борисов и г-н Сидеров. Не знам дали е едно общо споразумение или са две отделни, но те функционират. Те работят. Това е ясно, това е видимо при всяко гласуване в парламента и при повечето неща, които се случват в държавата, в това число и в изпълнителната власт.

□ *Чувствате ли се застрашен от евентуалното връщане на президента Георги Първанов на лидерския пост в БСП след изтичане на президентския му мандат?*

- Не бих коментирал политическите планове на президента след изтичане на мандата. Дотогава има близо две години. Това е дълъг политически срок. Със сигурност президентът като държавник и политик, каквито не са много в България, има своето място в политическия живот и след изтичането на мандата. Не са толкова много фигурите с неговия капацитет и неговия политически опит. Що се отнася до БСП, нямам такива притеснения, каквито вие търсите. За мен е важно БСП да продължи да се променя, да се модернизира организационно, медийно и всякак, за да може недоволството и разочарованието от ГЕРБ, които вече се усещат във въздуха и набират сила, да бъдат в подкрепа на левицата, а не на някой друг. Това изисква много работа. Това е моята цел.

□ *Десните казват, че Държавната агенция за национална сигурност (ДАНС) се създаде, за да прикрие корупцията пред Европейската комисия. Някои пък казват, че се създаде, за да бъдат изгнати правомощията от Румен Петков, че ДАНС е вашата лична разправа с Румен Петков? Защо създадохте ДАНС, г-н Станишев?*

- Беше ясно, че България при влизането ни в ЕС не е постигнала най-високите стандарти в областта на борбата с организираната престъпност. Немалко критики бяха отправени към МВР. Беше необходима реформа. Работата по националната сигурност беше разкъсана в няколко ведомства. В Министерството на вътрешните работи - НСС, в Министерството на отбраната - военното контраразузнаване, в Министерството на финансите - Агенцията за финансово разузнаване, това са все елементи от едно цяло, от националната сигурност. Затова се породи идеята за ДАНС. Но това, което виждам сега, ме притеснява, защото стремежът е да се обезличи тази структура. Всичко се концентрира в МВР отново. В МВР цари тотално надмощие на хората, които са били свързани с борбата с организираната престъпност, с тази структура, към която също имаше критики в предишните времена. Другите звена на МВР - икономическа полиция, криминална полиция, са изтласкани на заден план. Аз не смятам, че това е добър модел. Моделът на централизация на цялата система за сигурност в едни ръце. Тези на министър Цветанов, който курира и ДАНС, който ръководи МВР, което стана много по-голямо и по-властово. Не смятам, че това е добре за страната. Стратегически.

□ *Какво ще кажете за акциите на МВР, понякога предавани така зрелищно по телевизията?*

- Когато едно правителство започне да говори за заговори, значи нещата не отиват на добре. Аз искрено се надявам акциите, които бяха проведени по отношение на "Наглите", да бъдат резултатни, тоест да има доказателства и съдебни присъди. По тази група, доколкото съм информиран от г-н Миков, бившия министър на МВР, се работеше и от предишното правителство, но нямаше достатъчно доказателства към онзи момент. Надявам се да са събрани. Има известни основания за притеснения, може би не точно по този случай, но по много други акции на МВР, които се тиражират като PR много ефектно от управляващите. Статистиката на новото правителство говори за сериозно увеличаване на престъпността.

□ *Беше ли изобретение на БСП Бойко Борисов? Не се ли случи явлението Бойко със съпровождащата симпатия на БСП?*

- Нека бъдем точни. Бойко Борисов се появи като публична фигура по време на управлението на НДСВ. Предполагам, че и моят предшественик г-н Сакскобургготски си задава немалко въпроси във връзка с това свое изобретение - Борисов. Борисов, който дължи изключително много на Сакскобургготски, му нанесе толкова удари под кръста. Бойко Борисов безспорно е феномен. Хората харесват неговия начин на говорене. Милион и 600 хиляди души гласуваха за ГЕРБ. Всеки знае миналото на г-н Борисов. И членството му в БКП, към която партия сега той е толкова критичен, искаше да забранява БСП като наследник на БКП. И годините на охранителния бизнес! Някой да не знае по какъв начин функционираха охранителните фирми в България, питам аз?!! Вие знаете ли, или не знаете! И годините му в МВР, когато бяха най-големият брой поръчкови убийства. Всичко това е известно. Но някак върви. Но ще върви до едно време. Само с плюене на предишните вече няма как да се решават въпроси. Няма как да се трупа рейтинг. Работата на един министър-председател е огромна по обем - интелектуален, информационен и всякакъв друг. Това не е да бъдеш в ролята на опозиционер, който само критикува и за нищо не носи отговорност. Г-н Борисов трябва да започне да се държи като министър-председател, а не да продължава своята кампания от преди парламентарните избори.

□ *Какво очаква Америка от Бойко?*

- Г-н Борисов според мен има няколко принципа, които следва. Той трябва да е добре с ЕК и със САЩ. И това, което се поиска от него, ще бъде изпълнявано по достатъчно послушен начин.

□ *Това ми изглежда ужасно.*

- И на мен също. Трябва да се научим да намираме между интересите на великите сили и нашия интерес. От всички преговори, които съм водил, най-много се гордея с преговорите, които съм водил с г-н Путин първо като президент, после като министър-председател по темите, свързани с "Южен поток". Това не бяха лесни преговори, но смятам, че българският национален интерес е отстоян. Дали сега няма да настъпи ревизия?! Това е друг въпрос. Смятам, че подходът на новото правителство към "Белене" е безотговорен за България. Защото след многото приказки: "Ще го спираме, няма да го спираме", след като изгониха RWE като основен партньор, аз няма да се учудя, ако свършим с това "Белене" да стане изцяло руски проект на територията на България. Което не отговаря на националния ни интерес.

□ *Имате ли стратегия за измъкване на БСП от дъното? Имате ли медийна стратегия да приобщите някои медии...*

- Да ги приобщим? Като ги купим ли? БСП не е такава партия, която може да си позволи подобно нещо. Естествено е БСП да преживее тежко това поражение на изборите. Важно е изводите да се превърнат в реални действия за модернизация. И това е болезнено. Защото БСП е стара партия с отношения, сложени понякога в продължение на десетки години. Това са много по-сложни отношения от тези в ГЕРБ, където всичко е функция на една воля и всички останали са изпълнители. Сега ни предстои кътровска работа до следващите местни и президентски избори, за да може БСП да възстанови свои позиции. Слуховете за смъртта на БСП са силно преувеличени.

□ *Как ще коментирате финансовия министър Симеон Дянков?*

- Като на лидер на опозиционна партия той ми изглежда прекрасен. Защото всеки ден с всяка своя изява дава много добри поводи на опозицията да критикува правителството и да печели точки. Като български гражданин Дянков ми изглежда като дошъл в България, за да впише нещо впечатляващо в своята биография, в своето CV. Това е министър, който заяви, че няма намерение да купува собственост в България изобщо. Никога не би купил. Очевидно неговите житейски планове не са свързани с тази страна. И да правиш експерименти на гърба на хората е много безотговорно, след като ти самият нямаш очевидно намерение да живееш в тази държава. Назначенията на министри и на други позиции са случайни или по приятелска линия. Извинявайте, ами Божидар Димитров, бившият член на БСП? Той стана министър, защото е приятел на Бойко. И защото, подведени от Синята коалиция, ГЕРБ прогласуваха един правилник, според който бившите агенти на ДС не могат да бъдат председатели на комисиите. И ГЕРБ се принуди да създаде специален пост, едва ли не двама министри на културата.

□ *Какво очаквате да се случи с ГЕРБ?*

- Аз не съм пророк. При всяка внушителна победа на изборите социолозите казват: "О, тези са за два мандата поне." Такива са очакванията и към ГЕРБ. Не се умоляваме да правим експерименти с нас самите. Както беше през 2001-а в търсене на нов спасител. Както беше и с ГЕРБ на тези избори. ГЕРБ неизбежно ще губи позиции. Още повече поради обективния факт, че нямат визия за страната и нямат компетентност. Налагат политически диктат. Както казах, един милиционерски стил и манталитет. Но едно нещо работи в тяхна полза - популизмът. В представянето на дейността си, дори когато е куха, са по-успешни от предишното правителство. И в това, че използват всички лостове на властта за свои политически цели. Опитват се да се окопаят за вечни времена. Но няма нищо вечно в този живот.

**** Със съкращения от бр. 12/2010***

iskamdumata@duma.bg
Читателят преди всичко
www.duma.bg
ЧЕТВЪРТЪК 29 АПРИЛ 2010

Искам думата

Почит и обич към ветераните. И вричане - "Победата на дядовците ни е и наша победа!"

65 години мир

Лозан ТАКЕВ

Съпротивата в душите ни
и днес не е бездомна -
и когато идва празник
на Победата
и дата -
датата, която вика
още светъл спомен,
миг преди да седне
с чаша водка
или цвете
във ръката...

65 години - мир...
Омиротворен,
изпивам глътка
за победата в Европа
и в света.
И за нейния измислен
и световен в мирно време
ден,
като фраза от Бетовен
като ода
с радостта...

В моя ден обаче
се завръща
и смъртта.
И безсмислената и ненужна
смърт
на милиони...
И отеква сред цветята
като вопъл
песента.
Като ехото
от искрени
признателни
колони
и поклони...

В моя ден изгаря
в камерите
детски вик.
Неродените,
избитите
не могат да простят...
65 години - мир
без тях.
И памет за войник...
Вече ветераните
на пръсти
се броят...

Искам да полея
с ноти,
с песен да полея
тая светла майска дата.
И мира.
И полета на гълъбите
с най-красиви бели думи.
Искам думата
да викна с чаша "екс"
и шмайзера в ръка
за победата
и края на войната,
миг преди
да е притихнала тя
в нас самите.
И като тост
и песен
в края на войните
помежду ни...

В спомени за отминалото време на човечността и съпричастността

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Парите или здравето - изберете сами

Имаме ли държава, която да ни защити от престъпниците?

Руска ИВАНОВА

Синът ми е инвалид първа група и ползва телефонни услуги с намаление. Месечно сме плащали по 1,80-2,00 лв. През януари 2008 г. получих сметка за 16,83 лв., от разпечатката става ясно, че са водени разговори с непознати за нас телефонни номера, между които има и такива за благотворителност. Аз винаги съм смятала, че тези дарения за болни не трябва да се събират от хората, а държавата трябва да поеме грижата за здравето на болните. Още повече, че синът ми Крум Крумов получава помощи от "Социални грижи". пред опасността да откачат тел. 87-14-27, платих тези пари. Синът ми беше тежко болен, постъпи в болница, и тогава ми се обади една жена и ми съобщи, че той дължи 521 лв. за телефонни разговори. Разтревожена, отидох в съседната поща, където ми казаха, че "няма такова нещо". Въпреки това отидох и в "Младост", от която поща ми обясниха, че е невъзможна подобна сметка при положение, че съм плащала 1-2 лв. месечно. Не мина и седмица и получих месечна сметка за 520 лв. На писмената ми молба отговориха, че от нашия телефон са водени разговори с телефон на фирма "Меркюри България", с нейните телефони за еротични услуги, т.е. секс по телефона! Тези разговори са водени със 7 телефона, с които БТК има договор. Номерата им започват с 0 и бълват мръсотии денонощно, или за десетина дни - 520 лв. Тръгнах да търся правата си, писах до президентството, Съюза на потребителите, Държавната комисия за разпространение - Българска телекомуникационна компания, омбудсмана на Република България, БНТ, правна комисия при Висшия съвет на БСП. Навсякъде ми отговаряха, че БТК е частна институция и никой не може да й се бърка в работата. Службите на БТК проявиха "човечност", като ни предложиха да изплатим сумата разсрочено.

За периода, за който ни искаха тази сума, синът ми почти не стоеше вкъщи, нямам квартиранти, живея сама с мъката си, пенсионерка съм, вдовица, с двама сина висшисти. Живея с единия си син - Крум, и с инвалидната му пенсия.

Телефонът не беше прекъснат повече от 1 година, а лихвата върху сумата растеше. Подадох молба до Софийския районен съд, за да съдя БТК. Резултатът е - да заплатиме 633,89 лв., лихва 53,90 лв. и 200 лв. за сторените разноски, или общо - 887,70 лв.

Вещото лице на делото каза, че е възможно включване отвън в нашия телефон, но съдийката се обърна към мен и ми каза: "Доведи го този, който е извършил това!" Никога не съм просрочила да си плащам таксите за парно, вода, телефон, електричество, въпреки че и "Софийска вода", и "Топлофикация", и енергетиката "ни дерат" яко. Има ли държава - да ни защити от тази жива експлоатация! А от престъпността? Два пъти ми разбиваха жилището, откраднаха ми 2 чанти с пари и документи, портмоне, тук до нас, в градинката, връщайки се от пазаруване. Осъдиха наркоманите за нападението върху мен и други беззащитни жени, но нито парите, нито документите, нито ключовете от жилището ми бяха върнати, нито пък чантите.

Аз съм на 83 години. Заради трудностите и тревогите, които изживях, заболях от рак на дебелото черво, а след операцията и от херния.

Питам: Има ли държава, която да ни защити от тези престъпници? Има ли държава, която да забрани секса по телефона и да спре изнудването, ограбването, рекета върху хората? Цялата страна е в плен на порнографията. И телевизията, и радиото, жълтата преса и БТК чрез еротичните телефони тровят съзнанието, особено на младежите. Не случайно и децата вече се занимават със сексуални услуги и убийства - и всичко за пари. Компетентните органи да преценят печалбата: парите или здравето на нацията са по-важни.

Борбата срещу БТК водих безуспешно, а не съм само аз потърпевша. Но никоя инстанция не се занимава с рекета над хората.

Всъщност - кой даде лиценз на фирмата за секс "Меркюри България"?

Легенда на антифашистката борба

Партизанският отряд на Славчо Трънски навлиза в Кюстендил - 9 септември 1944 г.

95 години от рождението и 10 години от смъртта на Славчо Трънски

О.з. полк. Тодор ГИГОВ

Навършиха се 95 години от рождението (22.10.1914 г.) и 10 години от смъртта (17.10.1999 г.) на легендарния син на борческо Трънско - Славчо Трънски. В най-новата история на България името му продължава да сияе с ореола на легендарен герой на въоръжената антифашистка борба.

Навъдилите се в наши дни пишман познавачи на събитията, под давлението на пещерния антикомунизъм, оспорват и отричат ролята и значението на българската антифашистка съпротива, въвеждайки в заблуда съвременните поколения. Защото народоосвободителното антифашистко движение у нас официално бе признато за съюзник на САЩ, Англия и СССР против хитлеристката коалиция. Благодарение именно на нашата въоръжена партизанска армия България запази от посегателство териториалната си цялост и веднага след 9 септември 1944 г. се присъедини в заключителната фаза на Великата Отечествена война срещу силите на вермахта.

В тази наша, българска, антифашистка армия Славчо Трънски се утвърждава и израства като един от нейните славни организатори и ръководители. При все че е съвсем млад, с още неукрепнала физика, той се нагърбва с тежка и отговорна задача да създаде партизански отряд. И го създава. В ситуация на напрегнати, изтощителни преходи, на системни сражения, студове, глад и безсънни нощи, от малка бойна единица, състояща се от двама-трима души, въоръжени с две-три кримки, се стига до формиране на цяла партизанска дивизия в навечерието на 9 септември. Този исторически факт е феноменален в съпротивата на световното антифашистко движение. Само човек, дълбоко сраснал се със своя народ, ползващ се от неговата безгранична любов, може да устои на подобна мисия, придобила за броени месеци и години такива широта и размах.

В книгата си "Тактиката на партизанската борба" ген. Трънски пише: "Признавам - противникът беше по-добре въоръжен от нас, преследваше ни на всяка крачка, но ние оцеляхме. Оцелявахме благодарение на умението да маневрираме. Ако преследващите ни прогонят през едната врата, ние се връщахме през другата. Тази наша находчивост заставяше противника, колкото и да му беше неудобно да прави самопризнания, че партизаните са неуловими, че с тях на глава не се излиза. Мога да потвърдя, че единствено в това полицаите не са излъгали. Не излъгаха и в това, че отрядът е пуснал здрави корени сред народа и никой не е в състояние да го унищожи. Девизът ни беше - никакви землянки. Не земята, хората ще ни опазят. И не се излъгахме. Народът ни опази. Опази ни и когато бивахме гладни, и когато бивахме болни и ранени. Това той правеше с дълбокото съзнание, че сме едно неделимо цяло, че защитаваме едно общо дело."

Всеки, който отблизо познаваше генерала, непредубедено ще ви каже, че той беше една необхватна и неизмерима вселена. Случвало ми се е да го навестя в кабинета му, седнал пред бюрото с разтворен чертеж на строящата се Военномедицинска академия, а в страничното шкафче надничат листа със започнат ръкопис на поредната му книга. Не се уморяваше мащабно да твори и човешки да живее. Намираше време за приятели, за някогашните си ятаци, и никога не го чух да каже поне една дума, която да не тежи на мястото си. Такъв го запомниха и подчинените му от Общовойсковата военна академия "Г.С. Раковски", военнослужещите от ПВО и ВВС, от Министерството на народната отбрана, където дълги години беше зам.-министър по строителството.

Така го помнят и читателите на 20-те му книги - мемоари, повести, романи, пиеси и сценарии за филми.

Страницата подготви Лилия ТОМОВА

Позиция

www.duma.bg

Пицата се сведе до паница боб

От „съзидателното разрушение” на Дянков остана само разрушението

Огнян МАРКОВ

Миналата седмица министър Дянков пак наруши нареждането на Бойко Борисов да не се изказва по неща, които не разбира. След познатия и втръснал вече на всички рефрен, че пари няма и скоро няма да има, той заяви, че държавата ще се издължи на бизнеса едва когато кризата мине. Кога ще настъпи краят й, той естествено не можел да каже. Финансовият ни министър е или голям оптимист, или наистина не е в час. Защото както е тръгнало, когато кризата ни отмине, бизнес по тези земи едва ли ще е останал.

За да запалиш колата и да си свършиш някоя работа, трябва да й налееш бензин. За да работи бизнесът, трябва да има налични пари. Друг начин още не е измислен. В същото време, макар да няма точни официални данни, сумата, която държавата дължи на родния бизнес от невъзстановен ДДС и неизплатени средства по изпълнени държавни поръчки, е около 2 млрд. лева.

Представете си какво би станало, ако държавата беше изряден платец. За девет месеца досега бизнесът щеше да завърти тези пари поне три пъти. От което само внесеният ДДС щеше да бъде 1,2 млрд. лв. Като прибавим към тази сума спестените пари от социални помощи за безработни, които при това положение щяха да бъдат доста по-малко, и средствата за болнични, които също така щяха да са по-малко (защото сиромахът човек си е жив дявол, а българинът - двойно), ще се окаже, че бюджетен дефицит към днешна дата просто нямаше да има.

Една от най-големите опасности на страните в преход, от която като от огън са бягали абсолютно всички, управлявали ни през последните 20 години, е в един момент да почнат да ни управляват Международният валутен фонд и Световната банка. Защото опитът на латиноамериканските страни от 60-те и 70-те години на миналия век съвсем недвусмислено сочи, че там, където са минали тези две институции, трева не никне. Бойко Борисов обаче направи точно това - предаде управлението на българските финанси на Симеон Дянков - човек на Световната банка. Неговата любими икономически теории са тези за съзидателното разрушение (creative destruction) на Йозеф Шумпетер и на класическия либерализъм и свободния пазар, според които ролята на държавата е ограничена до осигуряване на сигурност, защита от принуда и мошеничество при извършване на пазарната размяна.

Правилото е добрият ученик да надминава учителите си. Зависи обаче в каква насока. Защото това, което сега виждаме в практическата концепция на Дянков, е, че съзидателното въобще липсва за сметка на разрушението, а държавата под неговото “мъдро” ръководство бавно, но сигурно се превръща в най-големия мошеник по тези земи, като се прави на ударена и не си плаща сметките.

Когато в края на миналата година министър Дянков сложи подписа си под бюджет 2010, пред любимите си телевизионни камери той нагледно ни показа какво ни очаква през тази, а може би и през следващите години на управлението на ГЕРБ - една малка и постна пица. Нещата обаче не потръгнаха в оповестената от финансовия министър посока. И сега, девет месеца след миналогодишните парламентарни избори, миниатюрната пица се трансформира в обикновена паница боб. А ако тенденцията на увеличаване на бюджетния дефицит, скоростното изтичане в неизвестна посока на фискалния резерв на държавата и напъните за реформи без никакви промени се запазят, съвсем реална е опасността наесен да се окажем само с празна паница пред себе си.

Бай Ципорко не проумя Монтескьо

Константин ИВАНОВ

Чета и не мога да повярвам на ушите си: вместо обичайното нечленоразделно мукане в понеделнишкия (26 април) “Труд” Андрей Райчев с брилянтна дикция, на която би завидял и Чичко Филипов, обяснява на публиката защо трябва да е толерантна към пушачите. Райчев задава риторичния въпрос: “Защо все пак пушачите така страстно воюват за навика си?” И си отговаря: “... те отстояват някаква важна за тях свобода.”

Преди време и моята стара приятелка Велислава Дърева на страниците на “24 часа” изля елегия за погазването на свободата на пушачите да одимяват ближния. Дъревите и Райчевите сратници в тютюнозащитната кауза в парламента пък освен разни доводи за загубите, които туризмът ни ще понесе от забраната на пушенето на публични места, също бранят тази пуста свобода на пушачите да окадяват ресторанти и кафенета, офиси и фоайета, влакове и таксита.

Бай Ципорко от Горни Камарци така си отиде от този свят, без да разбере, че още преди два века и половина френският мислител Монтескьо е написал, че “Свободата на индивида свършва там, където започва свободата на другите”. Би било срамота обаче Райчев, Дърева и интелигентните по презумпция български парламентаристи да не са чували разсъжденията на френския философ за свободата. Те заедно с теорията му за необходимостта от разделение на трите власти са във фундамента на всяко обявяващо се за свободно и демократично общество.

Да, ще ме репликират, но забраната за пушене е също нарушение на свободата, в случая на пушачите. Логично, но само на пръв поглед. Ще прибягна до популяризаторския метод, с който един съвременен швейцарски философ прави по-достъпно и за не толкова учените понятието за свобода. “Свободата на твоите юмруци спира там, където започва свободата на моя нос.” Забележете, носът е в пасивната позиция, той е заплашван, той не застрашава юмруците, както те него го застрашават. Така е с пушачите и непушачите. Непушенето на непушачите по никакъв начин не вреди на пушачите. Пушенето на пушачите вреди на самите тях, което си е техен проблем, но вреди и на околните, нарушава тяхната свобода.

Колкото до тежките загуби, които очаквали туристическата ни индустрия - е, това вече си е най-обикновена зоб за баламурници. И ние сме попадали в Европата, където забраната за пушене на закрити обществени места е отдавна факт, пък не сме видели спуснати кепенци на ресторанти, кръчми и кафенета. Да не говорим за Америка, където на пушача се гледа със съжаление като на зловреден социален мутант. За него в ресторантите, пицариите и закусвалните е отделено едно копторче - не повече от една осма от цялата площ на заведението, да си ползва там свободата. За десетината дни при последното ми пребиваване в САЩ преди 12 години не видях някой да се ползва от копторчето, за да упражни така предоставената му свобода.

Брюкселски безсъници

Разпада ли се Белгия, епизод 2010-и

Георги ГОТЕВ

За пореден път световната преса гадае дали Белгия ще се запази като държава, или ще се разпадне на основните си съставни части - френски говорещата Валония и холандски говорещата Фландрия. От 1921 г. Белгия е разделена на две езични общности, а Брюксел, почти по средата, има отделен статут, защото е подавляващо франкофонски, макар че е заобиколен от фламандски общини.

За пети път от юли 2008 г. премиерът Ив Льотерм подаде оставка, която беше приета от краля Алберт Втори. Въпреки френското си име Ив Льотерм е фламандец, а Алберт е Сакс-Кобург-Гота, наш роднина, така да се каже. Всички премиери на Белгия от 20-те години на миналия век насам са фламандци, макар че няма такова конституционно изискване. Фламандците са по-многобройни, според официалните статистики - 60% от десетте милиона белгийци. Обаче пришълците - имигранти от Северна Африка или Източна Европа, гравитират около френската общност, която е по-гостоприемна и чийто език чужденците научават по-лесно или го знаят още преди да се заселят.

Технически правителството падна, защото либералната фламандска партия се оттегли от правителството. Но това е подробност. По-дълбока причина за падането на кабинета е, че предишният премиер Херман ван Ромпой, фламандски консерватор, признат майстор на компромиса, напусна поста, за да стане председател на ЕС. Льотерм, който го наследи, не е харесван нито от мнозинството фламандци, които го намират за твърде мек, нито от валонците, които той често е обиждал с изказвания като това, че са “интелектуално неспособни” да научат холандски.

Иначе ябълката на раздора се нарича Брюксел-Хал-Вилворде, избирателен окръг, включващ столицата и околните общини. Брюксел е подавляващо франкофонски град за разлика от периферията си. С времето обаче там се настаниха десетки хиляди франкофони и ако се проведе преброяване, има риск фламандският статут на тези общини да бъде поставен под съмнение.

В същото време редица фламандски общини въвеждат ограничения, макар и напълно незаконни, срещу заселването на франкофони или на новодошли, които не изглеждат перспективни да се конвертират като холандски говорещи. Например строителите на жилища са принудени да съгласуват списъците на купувачите на жилища с общината. Ако не го направят, общината намира начини да им пречи да работят.

И така фламандските националисти искат разделянето на избирателния окръг Брюксел-Хал-Вилворде, който осигурява 22 от 150-те депутати в долната камара на белгийския парламент. Многобройните френски говорещи избиратели в този избирателен окръг имат право да гласуват за франкофонски листи от Валония, което фламандците искат да се прекрати. Освен това фламандците искат да избегнат ситуация, при която Брюксел би се оказал на територията на Валония. Дългосрочната цел на фламандските националисти е разделянето на Белгия. Както и в България, огромната част от богатството на държавата се генерира в столицата. Чий ще се окаже Брюксел? Дори и с автономен статут, фламандците го искат на своя територия.

Дали Белгия ще се разпадне? Мнозина са го предсказвали досега. Аз винаги съм казвал: спокойно, белгийците са ненадминати майстори на компромиса. Но това, което ме тревожи, е разрастването на крайно националистическите фламандски организации, които с маршовете и разветите си знамена ми напомнят зараждането на хитлеризма. Усещам, че за тях чужденецът е враг.

Като пришълец в тази държава се чувствам ощетен в правата си, защото живея на територията на Брюксел, където имам жилище и плащам регионален данък, но нямам право, както и стотиците хиляди брюкселски чужденци, да участвам в регионални избори. Имам право само да гласувам на европейски избори, които не заплашват вътрешното устройство на Белгия. Ако чужденците гласуваха, фламандците нямаше повече да се смятат за мнозинство в държавата изобщо.

Поредното разклащане на белгийския кораб става в крайно неподходящ момент, когато страната се готви да поеме председателството на ЕС от 1 юли. Вместо това ще се готвят извънредни избори. Сценарий, още по-лош от чешкия, защото Тополанек поне падна по време на председателството, не преди това.

Белгия има същия девиз като България: “Съединението прави силата”, или по-скоро ние имаме същия като белгийския, защото наши политици са го “краднали” навремето. Но ние сме били разделени изкуствено на Източна Румелия и Княжество България. Белгия пък наистина е изкуствена държава, силна, защото се казва Белгия. Произведеното в Белгия е само по себе си гаранция за качество. Много повече от нация, това е търговска марка. Умните белгийци, които са истинското мнозинство, едва ли ще я изоставят.

Култура

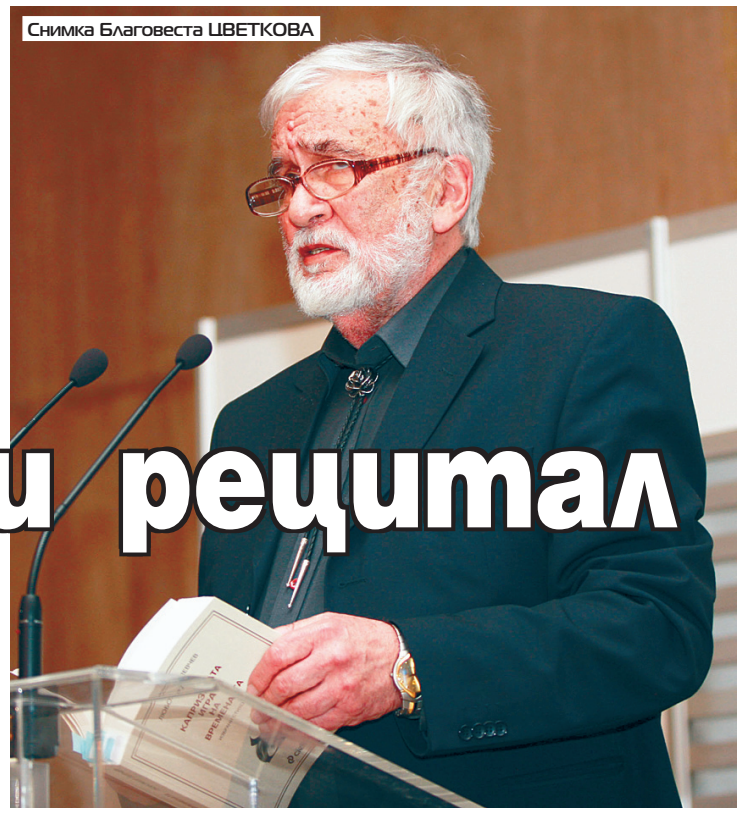

очаквайте

Юлия Спиридонова-Юлка спечели наградата „П. Р. Славейков”

Любомир Левчев направи маратонски рецитал

Известният поет бе поздравен от приятели и политици за своя 75-годишен юбилей

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Любомир Левчев по време на своя юбилеен рецитал в зала 6 на НДК

Тясна се оказа зала 6 на НДК, за да побере приятелите и почитателите на Любомир Левчев, дошли да го поздравят за неговия 75-годишен юбилей. На тържеството присъстваха творци и почитатели на твореца от всички литературни бои и политически разцветки.

В началото на вечерта председателят на СБП Николай Петев прочете поздравление до поета от президента Георги Първанов.

Благодаря ви, че ви има! Душата ми е пълна, като ви виждам - обърна се Левчев към публиката. Бях намислил да ви прочета отначало моето любимо стихотворение “Аз избягах от Помпей”, но не го намирам, затова ще чета подред - заключи поетът, след което започна своя “маратонски” рецитал със стихотворенията “След свършването на коняка”, “Покриви”, “Песничка за Мамаев Курган” и “Реквием”. Като доказателство, че съм смутен, забравих да кажа няколко благодарствени думи и на тези, които не са дошли на вечерта. Благодаря и на президента за похвалите, които не съм заслужил - каза Левчев с видимо вълнение, продължено от поздрава на Стефан Данаилов, който изпълни песента “Без сълзи” по стихове на поета и музика на Найден Андреев. С поздравление към юбиляря се обърна и Вежди Рашидов.

След “Мъгла високо на превала” и “Аз не избягах от Помпей” поетът рецитира стихотворението “Утрешен хляб”, посветено на неговия син Владимир Левчев. Преди края на вечерта прочете и свои поетически посвещения на Дончо Цончев и Антон Дончев, на “земляците” си от Смолянския край.

Има най-малко четири причини, поради които Любомир Левчев е световен поет. Първо, че в него е вградена същността да бъде винаги нов; амбицията да вижда голямото в човечеството; като гражданин на света - да извира и да се влива в България. Явен е стремежът му да бяга от политиката, но винаги страда и более за социалната справедливост - подчерта Николай Петев, който прочете поздравителен адрес от Сергей Станишев.

Председателят на СБП огласи поздравления от Международното сдружение на писателите на Русия и ОНД, от Националния съвет на писателите на Украйна, от акад. Светлин Русев. Юбилярят бе поздравен от ректора на СВУБИТ проф. Стоян Денчев, поетесата Елка Няголова - от името на Славянската литературна и артистична академия, от директора на издателство “Сиела” Светлозар Желев, председателя на Федерацията за приятелство с народите на Русия и ОНД проф. Захари Захариев и др.

Поетът преводач Валентин Кръстев прочете поетически поздравления до юбиляря от Евгений Евтушенко, Петер Кюрман и Джек Харт.

Валери Ценов показва триизмерни картини под тепетата

Веселка ВЕНКОВА

Известният пловдивски художник Валери Ценов показва свои нови платна в галерия “Аспект” от днес до 19 май. Почитателите му за първи път ще видят доста по-различно представяне на иначе популярния творец. Нови са не толкова темите и сюжетите в неговите картини, той не изневерява на любимите си селски и градски пейзаж, макар и да има неочаквани хрумки - съвременна трактовка на образа на Свети Георги или вибриращо яркосин цикъл “Морски легенди”. В картините му отново присъстват идиличните селски дворове, естетизирани препратки към древността и към героичното ни минало, приказни герои и прекрасни женски образи.

“Новинката” е във формата, в трактовката и в поднасянето на картината като обект. Платната в тази изложба са различно оформени - лишени от паспарту и рамка, върху дълбоки подрамки, което създава илюзия за три-

измерност на изображението. Такова “решение” е изключително популярно в чужбина, но у нас трудно си пробива път. Идеята на художника е да избяга от стандартното и традиционализма и да впише картините си в модерната среда. Като перфекционист Ценов не се задоволява просто да премахне рамката, той създава “рисувана рамка” - различна и неповторима за всяка картина, обработвайки и изпълвайки страничните повърхности на всяко платно със своеобразни елементи и стилизирани фигури, изрисувани с калиграфска изящност. Така той превръща липсата на стандартна рамка в преимущество и създава уникална такава за всяка отделна картина. Ефектът е на пано, на табло, на живо и променя изцяло възприемането на творбите.

Книга с автограф в Борисовата градина

Издателство “Захарий Стоянов” организира за своите почитатели среща с любими автори на 1 май в Борисовата градина (до детската площадка) от 10.30 до 13 ч. Всички любители на писаното слово ще могат да се срещнат, да разговарят и да получат автограф от Валери Петров, Леда Милева, Антон Дончев, Любомир Левчев, Лиляна Стефанова, Евтим Евтимов, Дончо Цончев, Стоян Райчевски, Недялко Йорданов, Георги Константинов, Филип Панайотов, Панчо Панчев, Никола Инджов, Валентина Радинска, Чавдар Добрев, Иван Гранитски, Маргарита Петкова, Атанас Наковски, Тихомир Стойчев, Вели Чаушев, Найден Вълчев, Петър Караангов, Георги Григоров, Борис Данков, Георги Драмбозов, Петър Андасаров, Светослав Нахум, Матей Шопкин, Димитър Стефанов, Надя Попова, Тодор Коруев.

На две крачки от „Рая”

Филм с това заглавие ще бъде показан тази вечер от 18 ч. в Малката зала на Руския културно-информационен център (ул. “Шипка” 34). 82-минутната киноторба, заснета през 1984 г. от режисьора Т. Золоев, разказва за един от подвизите на съветски разузнавачи. Заповядано им е да открият и обезвредят стратегически вражески обект “Рай” - склад с уранова руда, щателно пазен от войски със специално предназначение. Три екипа разузнавачи не успяват да се справят със задачата. Четвъртият, ръководен от Долгинцев, трябва на всяка цена да неутрализира врага... Филмът “На две крачки от “Рая” ще бъде показан в рамките на кинопанорамата, посветена на 65-ата годишинина от победата във Великата отечествена война. Заповядайте и на други тематични прожекции всеки четвъртък до края на годината в РКИЦ, входът е свободен, приканват организаторите.

www.duma.bg

кратки

Поетична премиера

Книгата на Красин Химирски “Крепостта на нашата съвест” ще бъде представена на 5 май от 18 ч. в голямата зала на Арменския дом в София, бул. “Тодор Александров” 31. Стиховете са в превод на арменски език от Юрий Саакян - писател, поет и преводач, носител на Държавната литературна награда на Армения “Златно перо” и на редица други отличия, включително от песенни конкурси. Събитието е под патронажа на посланика на Република Армения у нас Сергей Манасарян.

Празничен концерт в зала „България”

По случай Деня на Европа - 9 май, ще се състои празничен концерт, организиран от Столичната община и ОКИ “Надежда”. Входът е свободен. Концертът е на 8 май от 19 ч. в зала “България”. Симфониета “София” ще изпълни Симфония номер 9 от Лудвиг ван Бетовен. Диригент е Свилен Симеонов. С участието на общински хор “Плевен” с диригентка Анелия Дечева. Солисти са Снежана Драмчева - сопран, Елена Маринова - мецосопран, Орлин Горанов - тенор, Димитър Станчев - бас.

„Аларма пънк джаз” в Дома на киното

Концертите на “Аларма пънк джаз 3”, които са на 30 април и 3 май, в Дома на киното са част от инициативата на програма “Христо Ботев” “Звуково изобразяване на града” - с живи предавания, не само от Първо студио на БНР, но и от знакови места за алтернативна култура в София и в страната. Главната фестивална вечер в Дома на киното, 30 април - започва в 21.30 ч. с нигерийска протестна поезия от Оладутун Ибитуй и продължава пънк-джаз дадаистите “АС”, “Бла-Бла-Бла” - първата рокендрол група на албански език в света (с басиста на “Мизар”) и “Ембиънт анархист” след полунощ. С прожекции и рисуване на живо от Спартак Йорданов. Преди това - в 21 ч. във фоайето на Дома на киното ще се открие фотоизложба, посветена на “Аларма пънк джаз” от началото досега. Изложбата ще може да се види до 13 май. Билети - 15/10 лв. На 3 май се организира вечер с нюйоркския кънтри-фрийк-джаз трубадур Юджийн Чадборн, автор на над 100 албума, работил с легенди като Джон Зорн, Дерек Бейли и Джими Карл Блек (барабаниста на Франк Запа). Подгряват го група “Попара”, в която участват Александър Евтимов-Шаманчето, Росен Захариев, Георги Дончев, Павел Терзийски и др. Билети - 12/10 лв. Пакетната цена за двете фестивални вечери е 19 лв.

Терпсихора

Няма нищо по-прекрасно от съня, любовта и танца!

Жан Жорж Новер

Ако вашата душа е безчувствена, откажете се от изкуството, казва Жан Жорж Новер

Мая ШОПОВА

Няма нищо по-прекрасно от съня, любовта и танца!, казва Сократ. Още нашите далечни прадеди, с първобитните си представи за битието, посвещавали своите боси стъпки на незнайни богове, имитирали животните, за да опознаят природата и себе си, превъплъщавали се в тях и танцували! От импулсивната си несъзнателност, пътувайки през времето, хората обогатявали възможностите на танца, който приел достойнствата на ред цивилизации, за да стигне до изчистения, блестящ и най-богат като изразни средства класически танц - система на художествено мислене и изразяване, основа на съвременния балетен театър. Създадените чрез неговия език класически балети като че ли са вечни. Лексиката им, обогатена от наследството на миналото и фантазията на нови съзидатели, продължава да се обогатява и развива. Но "целият съвременен танц произхожда от действените балети на Жан Жорж Новер", отбелязва именитият хореограф Морис Бежар.

Книгата на Новер "Писма върху танца и балета", издадена през 1760 г. и претърпяла стотици издания, притежава и днес актуална стойност. Затова рождената дата на Новер - 29 април (1727-1810), е определена от ЮНЕСКО за празнично отбелязване Деня на танца. Какво споделя Новер в бележития си труд? Ето някои от неговите мисли: "Да се съчиняват балети, се изисква поетичен дар!", твърди Новер. Той виждал сцената като платно, на което балетмайсторът запечатва своите мисли, породени от музиката, и дава на картината колорита чрез декорите и костюмите. "Балетмайсторът е живописец - твърди Новер, - но ако той не познава танца в съвършенство, може да създава само посредствени неща." "Ако вашата душа е безчувствена, откажете се от изкуството!" "Никога не пристъпвайте към голям замисъл без предварително обмислен план!" И още: "Откажете се от робската рутина. Бъдете самобитни."

Новер виждал в балета не зрелище за забавление на зрителя, а изкуство, призвано да принася полза на обществото. Според него за успешната творба е необходимо съдружество между либретиста, композитора, художника и балетмайстора. Само тяхното съвместно творчество може да роди оная хармония, белязана от истинска художественост, която ще живописва, ще говори и ще изразява велики мисли. Новер търсел многообразие от средства, чрез които да се обрисуват сложни психологически контрасти, възвишени пориви и чувства. Неговите анализи и препоръки са необходими за изкуството на танца и днес. Създадените чрез езика на Новер класически балетни творби като че ли са вечни, навярно заради вложените в тях насъщни теми, за които няма минало, настояще и бъдеще.

Мария Тальони - една от първите представителки на романтичния танц, която въвежда палцовата техника

Естествено, че лексиконът на танцовото изкуство, обогатен от наследството на миналото и фантазията на нови създатели, продължава да се развива и обогатява. Да прехвърлиш в бъдещето онова, което си наследил от миналото, но носещо белезите на съвременна душевност и новообогатена творческа фантазия, това е задача на хореографията днес. Задача, онаследена от бащата на балетното изкуство Жан Жорж Новер, на когото е посветен и Празникът на танца - 29 април.

„Лебедово езеро" - подарък на балетната младост

Снимка НОБ

Трупата на националния балет посвещава "Лебедово езеро" на празника

Иванка ГЕОРГИЕВА

На Международния ден на балета по традиция трупата на Софийската опера посвещава най-красивата класика "Лебедово езеро" по музика на П. И. Чайковски. Постановката на приказната феерия за всепобеждаващата сила на любовта е на Олег Дановски. А днес главните партии на празника си изпълняват примата Диляна Никифорова (Одета-Одилия), Емил Йорданов (Зигфрид), Кирил Иванов (Ротбар). Перфектен както винаги ще е женският ансамбъл, признат за един от най-добрите в Европа, останалите солисти, че и мъжкият кордебалет. С "Лебедово езеро" софийският балет изправя на крака и чуждестранната публика. Впрочем в празничен подарък се превърна на 23 април спектакълът на "Жизел" с великолепните премиер-солисти Веса Тонова (Жизел), Трифон Митев (Алберт) и Кирил Иванов. В бисираната постановка на проф. П. Луканов чудесна като Мирта е Марта Петкова.

Точно на Международния ден на балета в старинния, запазил бароковия си стил град Рагуза на остров Сицилия се открива V международен конкурс. Основател, организатор - за наша гордост - е Евгени Стоянов, харесван преди време солист на Пловдивската опера и "Арабеск". Голямо признание за страната е и това, че в петчленното жури освен италиански критик и проф. Ирина Трофимова (Русия), са нашите балетмайстори, хореографи професорите Петър Луканов и Хикмет Мехмедов. Ще оценява дарбата на младите наследници на древногръцката муза на танца Терпсихора и Бисер Деянов, преподавател в НУТИ.

В отминалите надпревари с награди защитаваха родната балетна школа Десислава Стоева, Анита Манолова, Емил Йорданов. Ученичката в НУТИ, трето поколение балерина в семейството си, Натали Братанова преди 2 години завоюва първа награда в младша възраст. Сега от днес до 2 май в подчертано трудната конкуренция от стотина състезатели от цял свят за златно отличие ще се бори солистът на Софийската опера Никола Хаджитанев. Завършил преди 4 години хореографското училище, Никола много бързо овладява главните роли, гостува самостоятелно или с трупата на европейски сцени. Има опит, самочувствие и от доброто си представяне на международни балетни конкурси.

Премиера

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

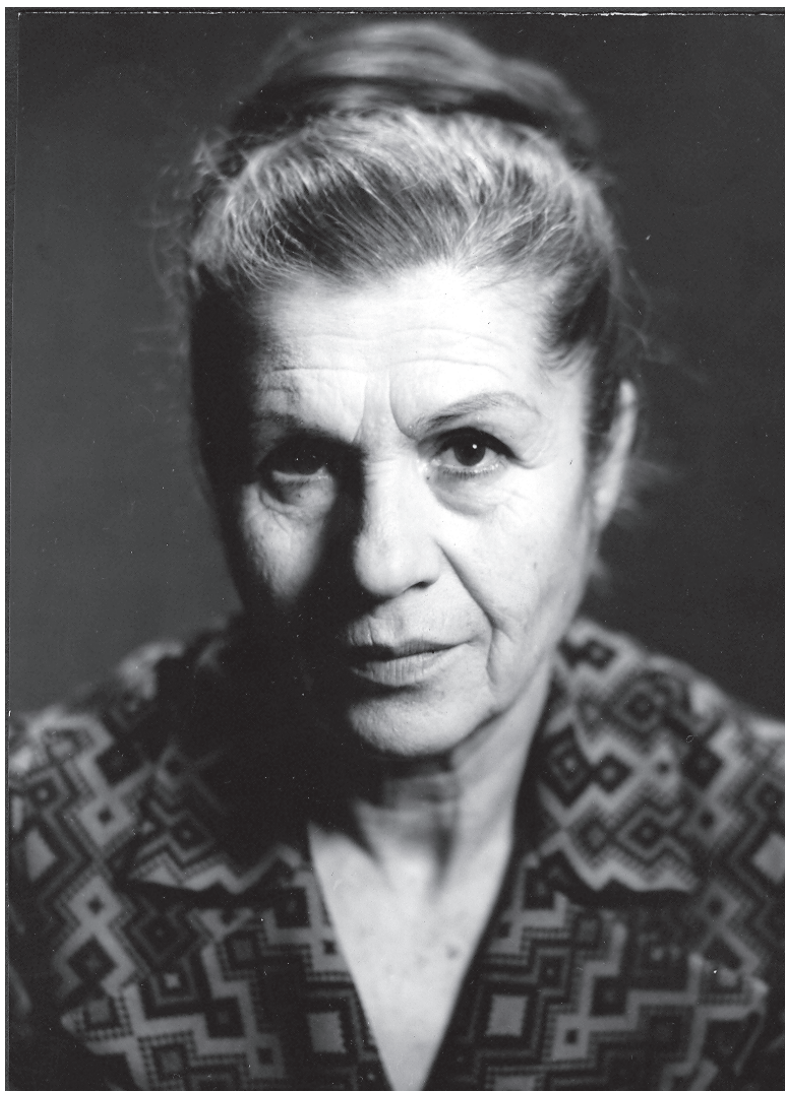
Италианските балетни артисти Роберто Боле в ролята на Албрехт и Алесандра Веронети като Жизел са солисти в новата постановка на едноименния балет на Адолф Адам в "Театро Сан Карло" в Неапол, който бе представен по повод Международния ден на балета под режисурата на Бари Франсиско Перез

In memoriam

Елена Стефанова:

Без театър

Божа работа е, че толкова дълго останах на сцената. Аз вярвам, че всеки има предопределение, задача на земята, работа, която трябва да свърши, казваше народната артистка

Елена Стефанова

Веселка ВЕНКОВА

Не всеки може да се похвали, че има толкова, колкото аз имах - и като мъж, и като другар, и като съдба, и като професия, и като обич, която винаги съм срещала в публиката. Благодарна съм, че след като бях решила, че вече никога няма да изляза на сцената, пак ми се случи и със същата обич ме прие публиката, което никога няма да забравя и което ме възнаграждава за целия ми труд. Благодарна съм й още затова, че може би тази обич, която публиката ми даде, ме научи да обичам всички и да обичам всичко. И наистина, аз обичам всички и не желая злото на никого - само доброто и само обич искам.

Превъртам касетата със записа и все едно съм пак на онази кухненска маса, върху която голямата жена Елена Стефанова е подредила, приготвена от нея самата, туршийка, сипала е ракийка в едновремешните малки конусовидни чашчици с черно столче, печката весело бумти, аз задавам въпроси трепетно. Поголямата част от разговора ни е публикуван на 3 февруари във в. "Стандарт" под заглавие "Звание-то се отнема, любовта - не". Срещата е била някъде през януари 1999-а, във Велико Търново, а великата актриса е била на 82 навършени години и току-що бе изиграла Клер Цеханасян в "Посещението на старата дама" на Фридрих Дюренмат. Тогава още бяха живи синът, снахата и внукът, който също я "изпревари"...

На 30 март 2010-а, по време на Страстната седмица,

Елена Стефанова си отиде от мирското

На 94 години в дома си във Велико Търново почина голямата българска актриса Елена Стефанова, съобщиха агенциите. Тя отдаде 73 години на театъра и изигра повече от 300 роли на сцените в София, Русе, Сливен, Шумен, Бургас и Велико Търново. През 2007 г. Елена Стефанова бе обявена за най-възрастната играеща актриса в Европа. Тогава, на 92 години, взриви публиката с ролята на Майка България в спектакъла "Третото българско царство и половина", поставен във Великотърновския театър. Това бе последната й роля в театъра, но истински последната бе ролята й във филма на Костадин Бонев "Военен кореспондент".

"От живота, от Велико Търново, от всички нас си отиде Майката на търновския и българския театър. Почина Почетният гражданин на Старата столица актрисата Елена Стефанова! В Страстната седмица Бог прибра близо до себе си човека, който отдаде целия си съзнателен живот на сцената и театралната публика. В дните преди Възкресение Христово ни напусна една личност, която в продължение на десетилетия ни служеше за мерило в почтеността, за критерий в професионализма, за пример по достойнство и духовност. От днес Елена Стефанова ще играе в Божествения театър. Тя ще ни гледа отгоре и все така мъдро и усмихнато ще прощава грешките и ще се радва на успехите ни. Всички ние скърбим и се прекланяме пред паметта на Елена Стефанова!", написаха в некролога за великата актриса великотърновци.

"Изпълнила съм ти заръката. Запалих свещичка и купих цветя и от твое име за опелото на Елена Стефанова. Изпращам ти моя статия за нея и нейни снимки от книгата "Великотърновки - от традицията към модерността", в която разказвам за 21 невероятни жени. А за живота й в последните месеци, какво да ти кажа? Отиде си много огорчена от своите близки. Гледаше я една, наета за това жена, приятели и съседи, а на погребението видях роднините, които тутакси пристигнаха, и които никога не съм виждала. Добре, че съвсем малко се залежа накрая и почти не се мъчи. Вечна й памет!" Това ми написа приятелката Катя Митова-Ганева, историчка по професия, нашего брата по призвание и съседка на голямата артистка. Не съм искала разрешение да цитирам писмото й, дано не се обиди.

Бог ми е помагал да играя добре и да получа признанието на хората - затова

ще бъда на сцената, докато съм жива

пророкува преди 11 години най-възрастната актриса на Балканите. "Елена Стефанова е в залата!" Тази, прошепната зад кулисите, "парола" караше две десетилетия актьорите във Велико Търно-

В ролята на Богоевская във "Варвари" от Максим Горки

Артистката в последната й роля на Майка България в "Третото царство и половина"

во да играят като на изпит, разказваше тогавашният директор на театъра Сава Димитров. През 1970 г. един партиен секретар докладвал, че голямата актриса ходи на черква, кръсти се и пали свещи... Без всякакви обяснения тя напуска старопрестолния театър, в който е играла 18 сезона, от основаването му, и четири години по-късно става народна артистка в трупата на Русенския драматичен театър "Сава Огнянов". Край Дунава един умен партиен другар й казал: "Ходи си на църква, другарко Стефанова, само играй в нашия театър!"

Земните дни на Елена Стефанова свършиха във Велико Търново, където тя се завърна завинаги заради семейството си и неподражаемото обръщение "маме", след като бе изиграла стотици роли в театъра и киното и бе гастролирала по всички родни сцени.

Божа работа е, че толкова дълго останах на сцената, аз вярвам, че всеки си има предопределение или задача на земята, работа, която трябва да свърши, "свидетелства" касетата, която прослушвам. Моята работа е била да бъда на сцената. И Бог ми е помагал да бъда на сцената, да играя добре и да получа одобрение, което ми дава основание, да не звучи нахално, да си мисля, че може би добре съм изпълнила задачата си на земята за предназначението ми. Без сцената не можех, ако остана само с моя живот, както сега съм, ми е скучно.

Свикнала съм с човешки съдби да живея

с други, не с моите, и да търся и оправданието, и грешките им, и добротата им, и всичко и в това "ровене" може би е интересно да се живее. Към всяка съдба да тръгнеш като опознаване, като разбиране и като превъплъщаване - богата професия е нашата, констатира с детска почуда Елена Стефанова.

Не мога да кажа, че съм обичала да играя един тип роли или едно амплоа - играла съм различни: от най-драматични, до най-комични. С еднаква любов и внимание съм ги обграждала и са ми носили радост. Когато актьорът усети, че ролята му носи радост, тогава може би е някакъв успех. Таван няма, стигане на нещо няма, но някакъв успех е тази радост, която се усеща и която е в контакт със зрителната зала.

Сигурно съм я питала не е ли искала да спре, да се откаже. Никога не ми е идвало да "захвърля" театъра и съм се чудила на колеги, които са казвали: "Ох, тази роля вече не ми се играе!". Това ни-ко-га (неподражаемата артистка се усеща и в обикновеното "домашно" интервю) не ми се е случвало, винаги ми се е играело. Ето разликата между киното и театъра - в киното, веднъж заснето, това е свършено, не можеш да го промениш, а в театъра (неописуема е интонацията й, когато изключително мелодично произнася думата театър) можеш във всеки спектакъл да търсиш, да добавяш, да оправяш, което е по-добро за изкуството - това е качество за актьора.

Винаги съм твърдяла, че няма град и село - навсякъде има живи хора, няма София и Търново. Не мога, не бих искала, да деля театрите на провинциални и столични. Има театър, има актьори - за щастие има много талантливи.

Българският народ е много талантлив

толкова се радвам на многото млади и талантливи хора.

"Още в най-ранна възраст малката Елена се запознава с майсторството на Надя Станиславска, Александра Янева, Христо Динев, превърнали се покъсно в нейни кумири. В Летния театър в Морската градина тя гледа постановката "Ревност" от Арцибашев. Дванадесетгодишната Елена е омаяна от магнетизма на знаменития Сава Огнянов. Осмелява се да изтича на сцената и да му поднесе букет и този спомен никога не изчезва от съзнанието.

За щастие семейството по това време се премества в нова квартира, близо до театъра, а някои от многобройните съквартиранти дори работят там. Това дава възможност на Елена почесто да се вмъква в тъмния салон, да наблюдава репетиции, да не пропуска представления. Дори строгият директор Иван Янев е благосклонен към малката зрителка, а артистите и персоналът я приемат като свой човек. Тя привиква с театъра и не сваля възхитените си и живи очи от сцената. Актрисата Мара Пенкова дава първите напътствия за простота и естественост в ролите, а Надя Станиславска - първите уроци по сценичен грим. Елена дори не чака дипломирането си в гимназията, защото бърза за сцената." Това пише в очерка си Катя Митова-Ганева и продължава: "Майка й Донка Цветкова е убедена в таланта на своята

In memoriam

не може!

дъщеря и мъдро вярва в дружелюбното покровителство на чудесното артистично семейство - Мара Пенкова и Давид Георгиев. Разрешава на Елена да замине с тях в пътуващия театър "Народна студия" на Георги Костов. Сезонът е 1931-1932 г., а Елена е само на шестнадесет години. Колеги са й Пенка Василева, Милка Габровска, Стефан Караламбов, обявени са и гастроли на големия актьор от Народния театър Иван Димов."

Питала съм я и защо талантливите ни хора все не са отпред. Това е така, въздъхва горчиво Елена Стефанова, като че днес, не знам къде е грешката, но грешка има - в това съм убедена. Някой бърка, но кой точно, не мога аз да кажа.

Има нещо сбъркано, нещо, което вместо напред, ни кара назад

Това, което винаги ме е крепяло, е честното отношение към работата, е изповядала още артистката, която всеки, който я е виждал на сцената или на улицата, ще помни. Това означава да обичаш без да изневеряваш - не съм изневерила на театъра никога (пак с характерната й интонация, от която настръхвам), с нищо! Половин час преди началото на спектакъла аз съм си в някое ъгълче на сцената, усамотена с ролята - искам да започна да мисля с мислите на героинята, не с моите си житейски проблеми, а това какво нея я занимава - с нейните мисли да вляза на сцената. Към това съм се стремяла. Оставянето на личните проблеми на прага на театъра се постига съзнателно, с желание, с воля, е казала в далечния зимен следобед Елена Стефанова. Театърът ми е дал всичко, не мога да кажа, че съм ощетена. Сега съжалявам, че театърът не е на това ниво, на което трябва да бъде.

Ето и автентичният й разказ за създаването на великотърновската трупа: "Никола Шиваров намери добри актьори, от Народния театър даже, направи няколко спектакъла, събра три самодейни групи - от Горна Оряховица, Велико Търново и Трявна, избра от тях способните хора и пожела театърът да се одържави. Така стана държавният драматичен театър, който много пътуваше. Помня, че

спираха автобуса по шосетата да ни питат билети има ли

може ли от рейса да си вземат, защото докато автобусът стигнеше до мястото на представлението, билетите вече бяха свършили. Толкова много беше обичан и търсен търновският театър. Големият театрал Шиваров по едно време се замисли дали да не вземем под крилото си самодейната оперета към читалище "Надежда", да им помогнем. Кой може да е против такова нещо?

Така той взе под крилото си оперетата и по-късно, когато се построи този театър, пак благодарение на Шиваров (на 20 април 1971 г. тържествено се открива новата театрална сграда с постановката "Под игото" на режисьора Симеон Шивачев - б.а.), при откриването патрон стана Константин Кисимов и стана драматично-музикален театър. После някой подмени първенстващата роля на драмата - на кого попречи това, не знам. Мен ме смущава не за друго, не можах да си обясня с каква цел се прави - на мен това не ми е приятно. Като вляза и видя големия портрет във фоайето на Кисимов, си мисля - поне от него малко свян да имат. Ние имаме много голям оперетен актьор Асен Русков - търновец, и ако беше музикално-драматичен театърът, трябваше той да бъде патрон..." Чакай да видя да не угасне печката, е записала издайнически касетата.

Щом в древността го е имало, и досега е жив, и в бъдеще ще го има. Без театър не може!

Не ме обижда твърдението, че животът ни става все по-театрален. Има много добри актьори в живота, но те не са добри на сцената. Щастлива съм, че съм се срещала с много хубави, богати, талантливи творци. И сега имам приятели, все по-млади от мене, разбира се, с които си кореспондираме, контактуваме и се обичаме - това е толкова хубаво!

Режисьорите винаги са се хвалили колко лесно е да се работи с нея -

Елена Стефанова още на първата репетиция си знаела текста

Ето коментара й: "Това някои ги учудва. За мене текстът е нещото, което ми пречи и аз гледам да се освободя от него - колкото мога по-бързо, защото искам на сцената да мисля за друго, а не за текста, който ми предстои да изрека. Ако мисля за него, ще загубя нещо по-важно. Текстът въобще не е проблем за мен, той е една пречка, от която трябва да се отърва. Затова я преодолявам още в началото и после нищо не ми пречи да перифразирам, да добавя нещо, ако е в стила на образа. Текстът е една спънка, която трябва да преодолея веднага."

Кога разбрахте, че няма да има край Вашата любов с театъра? "Сега наздраве!", се чува напевният й глас от записа... Всеки ден благодаря на Бога, че и днес съм жива. Ще бъда много благодарна, ако Бог ми даде чиста мисъл, още памет и ако мога да бъда полезна още, на сцената, ако ми е писано да получавам още. Много съм щастлива, защото всеки ден, когато изляза, ме срещат хора и ме благославят да съм жива и здрава. Е, не мога да не съм жива и здрава след толкова благословии, нали? Ако имам сили и мога да бъда полезна, бих играла, бих се раздавала, докато съм жива.

Така и стана. "Дори на почтената 90-годишна възраст Елена Стефанова откликва на поканата на режисьора Николай Николаев в спектакъла "Третото българско царство и половина" от Любомир Пеевски, за да разплаче колегите си и да възторгне великотърновската публика", е написала Катя Митова-Ганева.

На сцената компромиси не търпя

несериозното отношение на актьора към роля, към спектакъл, го смятам като гавра със зрителите - това не мога да простя и не прощавам.

Званието "Народна артистка" беше признание за многото труд, затова ми беше мъчно като ми го отнеха, но с него и без него... Не могат да ми вземат обичта на хората, нито моята към тях - ето, това е най-важното. А аз толкова я усещам и това така ме обогатява, толкова съм доволна и щастлива. Просто не желая повече нищо!

Записала съм преди толкова време и своеобразен "завет" към театъра и театралите - да вярват и да бъдат честни към театъра. Да имат театъра като любимо нещо. На любим да измениш е ужасно, и театърът не прощава на никого - той отмъщава по-жестоко, отколкото един любим човек на друг любим човек. Затуй казвам - всеотдайни, но верни и с вяра в себе си и в това, че театърът ще пребъде, е поръчала Елена Стефанова на колегите си.

Този запис е единственото "живо" нещо, което ми е останало от голямата артистка, благодарение на професията ми и на обичта към театъра. Срещнах я късно, поради разликата в годините ни и защото родената във Варна великотърновка дълго бе в "чужбина". През септември 1986 г. русенската общественост тържествено чества 70-годишнината на лауреата на Димитровска награда, на народната не само по звание, но и по душа, артистка. Юбилеят е бил отбелязан с пиесата на Стефан Цанев "Животът - това са две жени", свидетелства пак очеркът "Над всичко в моя живот е била верността ми към Мелпомена".

Във Велико Търново обаче са отбелязали 50-годишния юбилей на Елена Стефанова и четвърт век на сцената, било е на 4 февруари 1967 г. - в читалище "Надежда" (театърът в центъра на града ще бъде завършен и открит след 4 години). Ето какво ми разказа мамето за тържеството: "За да има изненада в празника, ми подготвили гримьорната с костюми на мои героини. Аз отивам весела, засмяна и колегите очакват радостта ми, като вляза и видя изненадата. Влизам и гледам - дрехи на героини, живели преди години, а сега ги няма. Такъв рев ревах - истеричен, като за близък човек, че те се смаяха. Аз се почувствах като в гробница, а не в гримьорна."

Не помня дори кога точно се завърна в старата столица. Беше май след "революцията". На 22 март 1997 г. за празника на града с решение на Общинския съвет "заради високия професионализъм, талант и принос за създаването и развитието на държавния театър във Велико Търново" актрисата бе наградена с високото звание Почетен гражданин.

Ако можехте да чуете само интонацията й, когато изговаря думата театър?! Цялата й любов бе събрана в това понятие. Изречена от нея, думата бе музика...

На 30 март 2010 г. Старата столица остана с един Човек помалко. Когато хора като Елена Стефанова ни напускат - осиротяваме завинаги.

Снимки АРХИВ и Валентин РУСАНОВ

В ролята на Мортен Хил в "Народен враг" от Ибсен

Малвина в "Миражни острови" от Кьонигсмарк

Костанда в "Свекърва" от Антон Страшимиров

Оръжие

Иран модернизира самолетите си

Военновъздушните сили на Иран са започнали ремонт и модернизация на всички самолети, стоящи на въоръжение в страната, включително и американските изтребители F-14 Tomcat. Това, както съобщава иранската агенция FARS, е заявил лейтенант-командир по въпросите на общата координация на ВВС на Иран генерал Азиз Насирзаде. По думите му, модернизацията на военната техника се провежда със силите на местни специалисти при използване на национални разработки. В частност, по думите на генерала, иранските бомбардировачи са били оборудвани с подобрени версии на насочвани авиационни бомби Qassed ("Посланик") с маса от 900 килограма. В перспектива тези бомби могат да се използват и от многофункционални изтребители. Бомбите Qassed бяха изпитани от ВВС на Иран през септември 2009 г. В изпитанията, които се проведоха в Персийския и Оманския залив, са били изпробвани бомбите Qassed-1 и Qassed-2. Освен модернизацията на управляеми оръжия и неговите носители в Иран върви работа по подобряване на тактико-техническите характеристики на изтребителите F-14. По думите на Насирзаде, на иранските специалисти се е удало да увеличат тягата на американските двигатели, да модернизират радарите на самолетите. Благодарение на тези подобрения, смята Насирзаде, иранските F-14 са се превърнали в изтребители от ново поколение. През 70-те години в Иран бяха доставени 79 F-14 трето поколение. В 2009 г. Иран започна производството на собствени самолетни двигатели. Освен това иранските военни заявяват, че учените са завършили проектирането на самолет, в който ще бъде използвана технологията стелт. Освен това е разгърнато производството на ирански изтребители Saeqeh и Azarakhsh. Първата ескадрила Saeqeh е била сформирана в края на февруари 2010 г.

Снимка AIRWARRIORS.COM

F-14 Tomcat от ВВС на Иран

Австрия обновява 23 транспортни вертолета

Армията на Австрия е сключила договор с италианската компания AgustaWestland за модернизация на целия вертолетен парк от AB-212 Twin Huey, съобщава Defense Aerospace. В рамките на програмата за модернизация ново оборудване ще бъде монтирано на 23 вертолета AB-212. Стойността на работите се оценява на 63 милиона евро. Както се очаква, австрийските вертолети ще бъдат оборудвани с нови системи за нощно виждане, авионика и системи за самозащита. Благодарение на модернизацията, Австрия ще може да използва AB-212 в продължение на още 25 години. Някои от вертолетите, производство на консорциума Agusta-Bell, са били доставени на Австрия през 80-те години. Работите по модернизацията ще започнат през юни т.г. и ще завършат през 2014 г. AB-212 може да развива скорост до 220 километра в час, а бойният радиус на машината е 460 километра. Вертолетът може да превозва до осем бойци в пълно бойно снаряжение. AB-212 е въоръжен с установки за неуправляеми ракети калибър 70 милиметра, а също и с 7,62 и 12,7-милиметрови картечници.

Снимка MILITARYPHOTOS.NET

Австрийски AB-212

ВМФ на Русия ще купи 26 изтребителя МиГ-29К

Снимка ПРЕССЛУЖБАТА НА "МиГ"

Изтребител МиГ-29К

До 2012 година Военноморският флот на Русия ще купи 26 палубни изтребителя МиГ-29К, които ще бъдат базирани на самолетоносача "Адмирал флота Советского Союза Кузнецов", съобщава "Интерфакс", като цитира представител на командването на морската авиация. Съгласно плановете на ВМФ, през тази година ще бъдат купени два изтребителя, а останалите ще постъпят на няколко партиди през 2011 и 2012 г.

Решението за закупуването на самолетите е било взето през септември 2009 г., когато на палубата на самолетоносача са били изпитани МиГ-29К и МиГ-29КУБ. Порано стана известно, че в близките няколко години като основа на авиопарка от палубни изтребители на Русия ще бъдат самолетите МиГ-29 и Су-33. Срокът на служба на Су-33, които вече са приети на въоръжение в морската авиация, изтича през 2015 г., но се планира да бъде продължен до 2025 г. МиГ-29К е многофункционален изтребител и може да бъде базиран на самолетоносачи с водоизместване 28 хиляди тона. Развива скорост до 2,2 хиляди километра в час и извършва полети на разстояние до 1,5 хиляди километра. Въоръжен е с 30-милиметрово оръдие и има седем точки на подкачване за управляеми противокорабни и противорадиолокационни ракети, а също и ракети за въздушен бой. Може да носи и управляеми авиобомби. Между другото ВМФ на Русия планира пълномащабна модернизация на самолетоносача "Адмирал Кузнецов" в корабостроителницата на "Севмаш". Работите ще започнат през 2012 г, а обновеният кораб ще бъде спуснат на вода през 2017 г., като изцяло ще бъдат заменени оръжейните системи и радиоелектронното оборудване.

Страница на Желязко ТЕНЧЕВ

ВМС на Индия ще получат 16 невидими фрегати

Военноморските сили на Индия в близките десет години ще приемат на въоръжение 16 фрегати, построени с използване на технологията стелт, съобщава IANS. Три от тези кораби вече са били внесени от Русия, три ще бъдат построени в рамките на действащата поръчка, а останалите ще бъдат поръчани и построени в Индия. Става дума за фрегатите от клас Talwar, вече на въоръжение във ВМС на Индия, и Shivalik, строителството на които вече е започнало в индийските корабостроителници. В Русия по поръчка на Индия са били построени три фрегати от проект 1135.6, клас Talwar - Talwar, Trishul и Tabar. Договорът за построяването на трите кораба е бил сключен през 1997 г. и стойността му е 1,56 милиарда долара.

Фрегатите са били предадени на ВМС на Индия през 2003-а и 2004 г. По-късно е бил сключен контракт за строителство в Русия на още три кораба клас Talwar. Водоизместването им е около четири хиляди тона и развиват скорост до 30 възела, като могат да изминат до 4,5 хиляди мили. Въоръжението се състои от 100-милиметрово оръдие, ракети 3М-54Э и "БраМос", а също и от противолодъчни ракети. Фрегатите са оборудвани с два торпедни апарата с калибър 533 милиметра. В авиогрупата на Talwar е включен един вертолет Ка-28, Ка-31 или Dhruv.

Снимка WIKIPEDIA.ORG

Строителство на кораб от клас Shivalik

Строителството на кораби от проект Project 17 Shivalik започва през първата половина на 2000 година, а поръчката е направена през 1999 г. Както се очаква, първият кораб от този проект ще бъде приет на въоръжение днес, 29 април, след завършените морски изпитания. На различни стадии от строителството се намират ощеще два кораба от проекта - Satpura и Sahyadri. Предполага се, че те ще бъдат предадени на ВМС на Индия догодина. Всяка от тези фрегати струва 23 милиарда рупии (520 милиона долара).

Водоизместването на фрегатите от клас Shivalik е шест хиляди тона. Те могат да развиват скорост до 32 възела. Фрегатите са първите кораби, конструирани в Индия, които използват дизелови и газотурбинни двигатели. Shivalik са въоръжени с две 30-милиметрови оръдия и 32 ракети. Освен това корабите ще бъдат снабдени с противолодъчни ракети и торпедни апарати. Авиогрупата на фрегатите ще бъде представена от два вертолета Dhruv или Sea King.

Катар въоръжава патрулните си катери с френски ракети

Катар ще въоръжи своите патрулни катера от клас Vita с последната версия на френските ракети Exocet MM40 Block 3, произвеждани от компанията MBDA, съобщава Defense News. Подробности по сделката не се съобщават. Новите ракети ще заменят на катерите Exocet от по-стари версии, благодарение на което няма да се налага да се променя конструкцията на пусковите установки. Новата версия на Exocet се отличава от Block 2 с увеличения радиус на действие, а също и с усъвършенстваното навигационно оборудване, което позволява да се използва в открито море и крайбрежните води и за поразяване на цели на противника на брега. По данни на ВМС на Катар закупуването на ракетите ще бъде проведено в рамките на програмата по модернизация на корабите. Ракетите Exocet се отнасят към клас "повърхност-повърхност". Развиват скорост до 315 метра в секунда, а бойният им радиус е повече от 180 километра. Освен Катар новата версия на Exocet са поръчали ВМС на Франция, Оман и ОАЕ. По предварителни данни Франция и Оман имат намерение да проведат модернизация на Exocet Block 2 до версия Block 3.

Снимка MBDA-SYSTEMS.COM

Пуск на ракета Exocet MM40 Block 3

Обективът не се шегува

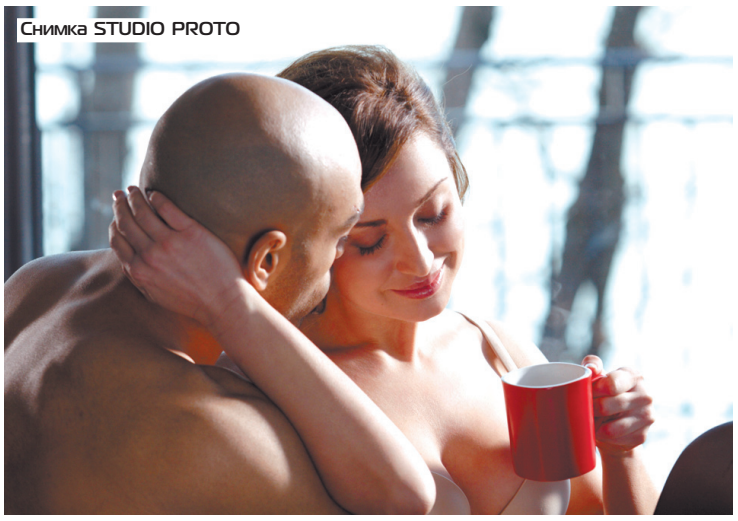
- За младоженците, за по-о-чест!

Снимат над 90 часа новия клип на Galia

Снимките на видеото към новия сингъл на Galia "Другата част" ("A Different Part Of Me") продължиха повече от 90 часа. В основата на сюжета на клипа е любовта между двама души, но гарнирана с много екшън, хай-тек и фешън кутюр.

Видеото бе реализирано от творческия тандем между Георги Манов и оператора Георги Марков. Специално участие в снимките на клипа има холивудският актьор Станислав Яневски, познат от ролята на Виктор Крум в поредицата "Хари Потър", както и с участието си във филма на Тарантино "Hostel 2". Партньори на проекта са и CenTransit.bg, имащи приоритетно отношение към българската поп култура. В мащабната продукция, подкрепена от NU Boyana Film Studios, New Image Bulgaria, ProCinema, работи снимачен киноекип от

Снимка STUDIO PROTO

50 души, включително актьори, хореографи на бойни сцени, стилисти, гримьори, фризьори. Авангардният стайлинг е дело на Мина Кайе и Джина Шеовска.

Чувствената балада е по музика и текст на Galia, а музикалното продуциране на парчето е поверено в ръцете на Светлин Къслев. Песента е мастерирана в Атланта, сърцето на световната арендби и поп култура.

Издирват слон сексманиак

Експерти по дивите животни в Южна Индия излязоха на лов за подивял слон, за който се смята, че е убил 12 женски животни, защото не откликнали на сексуалните му пориви. Бил сформиран екип от 15 души, който да залови агресивния мъжки екземпляр, пише в. "Таймс ъф Индия". Слонът, наречен Алфа, се укривал в джунглите на щата Керала през изминалите 3 години. Смята се, че той е виновен за смъртта на няколко женски. Държанието на 25-годишния Алфа се обяснява с покачване нивото на мъжкия репродуктивен хормон тестостерон. При слоновете той води до агресивно поведение.

Вицц

Падат двама парашутисти - единият нормално, а другият с вик на ужас.

- Какво си се разкрещял? - пита го първият.

- Парашутът ми не се отваря!

- Е, какво се шашкаш толкова - това е само учебен скок!

ВАСА ГАНЧЕВА, тв водеща и режисьорка
ВЛАДИМИР БЕРЕАНУ, тв журналист
ИВАН ПРАСКОВ, учредител на клуба „Приятели на ДУМА" в Пазарджик

Бармански шоу вечери с игри за посетители

Да хвърлят светлина върху възможностите и да възродят популярността на професията целят в Бара на края на Вселената

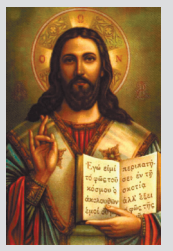
Първите по рода си Бармански шоу вечери организира Бар на края на Вселената всеки следващ четвъртък от 22 ч. в заведението си в Студентски град. Поредицата от събития има за цел да възроди популярността на професията барман, да хвърли светлина върху способностите на момчетата зад бара и да ги постави там, където им е мястото - в центъра на вниманието на посетителите, за които ще има специални игри.

"Happy hour" - време, през което алкохолът ще се предлага на половин цена, ще започва в 22 ч. Барманите ще приготвят т.нар. горяща пирамида, а първата игра с клиенти ще стартира 20 минути по-късно. При нея се определят 4-ма участници, на които се дават 5 зара. Целта на всеки играч е да попълни своята колонка с големи стойности. Победителят, събрал най-много точки, получава награда от заведението. Втората игра - "Руска рулетка", започва в 22.40 ч. Приготвя се табла с шотове - някои от тях са много пикантни, а други са по-леки. Завърта се таблата и всеки си взима шот. Барманите пръскат с бира в пръскачка участника, на когото се падне най-люти вият, за да "потушат пожара". По време на третата игра, която започва в 23 ч., се избират 4-ма участници, на които се наливат голяма водка, чаша с бира, голямо уиски, 3 текили, които да бъдат изпити на екс. Тегли се жребий - на кой участник кое питие да се падне. Най-бързият печели награда. Играта, наречена "Арабска свирка", започва в 23.20 ч. При нея няколко двойки трябва да изпият най-атрактивно едноименния шот, а победителят няма да си тръгне без подарък. Горяща "подводница" се приготвя за всички клиенти в 23.40 ч. Това е дълга конструкция от малки чаши, наредени върху големи. Когато се бутне първата, от ефекта на доминото падат всички малки чаши в големите и така се смесва коктейл.

Барманските вечери ще съчетават най-атрактивните техники за приготвяне на коктейли, жонглиране с бутилки и поднасяне на напитки с шоу програма, водена от аниматор и диджей.

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

29

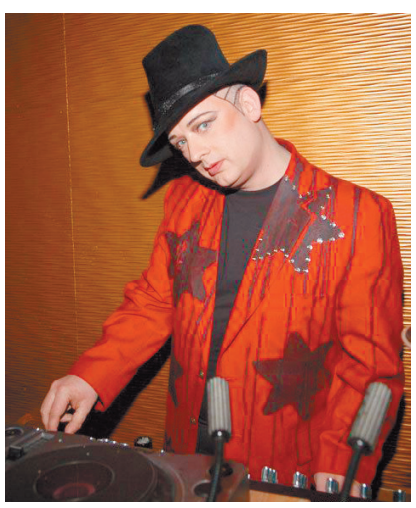
Св. 9 мчци в Кизик. Преп. Мемнон Чудотворец

ОТ СМЯХ СЕ ОГЛАДНЯВА

Смехът може да стимулира апетита също както и спортът, установили американски учени, цитирани от "Health Day". Участниците в изследването трябвало да гледат забавни или тъжни филми. Тези от тях, чиито очи се насълзявали от кикот, имали промени в хормоналните нива, свързани с апетита. Смехът от сърце подобрява имунната система и може да допринесе за огладняването на хора, които са болни или са загубили интерес към храната.

Бой Джордж е специален гост в „Ялта" на 7 май

Легендата на 80-те Бой Джордж ще пристигне в България за специалното си парти на 7 май в клуб "Ялта". Певец, текстописец, дизайнер - с безбройните си превъплъщения той доказва, че се чувства най-добре с музиката, която прави. Започнал кариерата си на диджей през 90-те, през последните години Бой Джордж радва феновете си със страхотни партита по цял свят. Звездата обещава да задържи меломаните цяла нощ на дансинга в софийския клуб със специално подготвен горещ танцувален сет.

Доказателство за нестихващата страст на ексцентричната звезда към музиката е и приносът му към последния албум "Shhh!" на виртуоза Найджел Кенеди, който предстои да излезе през май. Деликатният вокал на Бой Джордж звучи в "River Man" - едно от най-забележителните и изненадващи парчета в тавата.

В началото на май ще излезе и друг албум с участието на музиканта. Той ремиксира класическото парче на Аманда Лиър "Someone Else's Eyes", специално за версията на "Brief Encounters - Reloaded". В тавата ще присъства и култовият хит на Бой Джордж "Do You Really Want to Hurt Me?", преобразен от неповторимия съблазнителен стил на Аманда Лиър.

РЕВЮ С ТВОРБИ НА МЛАДИ ДИЗАЙНЕРИ С ВХОД СВОБОДЕН

Модно ревю на млади български дизайнери ще се състои тази вечер от 20 ч. в Общинския културен институт "Красно село" (бул. "Цар Борис III" 41). Поводът за събитието с вход свободен е честването на 20 години от създаването на профил "Моден дизайн" при национално СОУ "София".

Моделиерите, сред които и вече утвърдени в България и чужбина, ще представят новите си идеи чрез нестандарни, екстравагантни облекла. Ще дефилират топ моделите на агенция "Визаж" със специалното присъствие на "Мис България 2010". Авторските творби освен у нас са създавани и в Германия, Англия, Америка, Италия и други държави, където бившите вече възпитаници на профил "Моден дизайн" практикуват професията си, имат собствени марки и ателиета или учат като студенти по мода. Събитието се провежда със съдействието на Столична община, "Студио Къркеланов" и салони "Арлет". Дефилето ще бъде допълнено от участието на поп изпълнители.

Австралия се опълчи на голите снимки

Правителството на Австралия призова младите хора да не изпращат провокативни снимки през мобилните си телефони, тъй като това може да има много "лоши дългосрочни последици". Бе изразено притеснение от това нарастващо "културно явление", което от навик се е превърнало в традиция сред младежите. Според властите фактът, че голи фотографии се запаметяват на мобилните телефони или се разпространяват чрез интернет, означава, че те са вечни. За това правителството организира обществена онлайн кампания с образователна цел, която да научи младите на уважение към срещуположния пол.

Скорошно проучване разкри, че 15% от американските тинейджърите между 12 и 17 години са получавали от познати голи снимки на телефона си.

Рецензии

Има красиви залези

Новата книга на Коста Илиев ни убеждава, че документалната проза е част от дълга на отговорния човек

Юлия ПИСКУЛИЙСКА

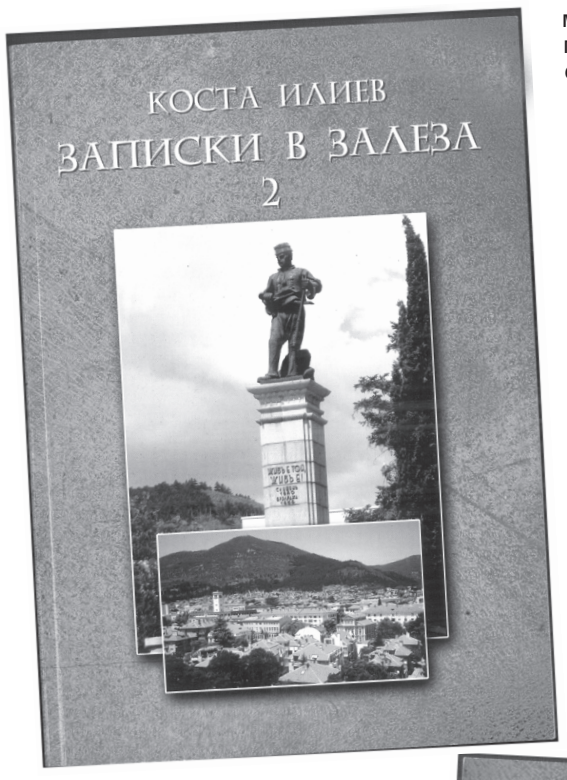
Когато отворя такава книга... по-остра е болката, че много от хората, търсили покрасив свят, създавали пътеки към справедливостта, подкрепяли надеждата в тежки за нея дни, тези хора най-често са забравяни. Но и имената, появявали се на всяка страница, са ми носили утеха. Имена, свързани с понятия като почтеност, вяра в доброто и истината... Имена на личности, изправени срещу "себичността, грубия егоизъм", срещу "грабителствата". "Записки в залеза" на Коста Илиев (изд. "Жажда", Сливен) ме убеждава, че документалната проза е част от дълга на отговорния човек. Имена, събития, села, градове, отношения - тук чувствата не отсяват себе си, не остават просто дати и просто факти - тук паметта е за хората, за сълзите и омразата, за любовта, за надеждата, за българското кътче, в което си роден. Много пенсионери, независимо от мизерията на бита, успяха да издадат документална проза. Нарисуваха портрет на времето, неотделим от човека, от жаждата му да има идеал и да го защитава. Събраха стари ръкописи, дописаха...

Коста Илиев уточнява за "Записки в залеза" - "мемоари, личности, четива".

Оживява бригадирското движение. Оживява Шивачево - роднят край. Въздишат обикновени хора, някъде там, в забравеното време. Движат се авторитетни фигури.

Правя уговорката: "Записки в залеза" не са идилична картина. "В годините на разбойническия и аморален преход разлюбих и доста бивши и настоящи партийни ръководители. С болка се освобождавам от наивната илюзия, че мога да имам принос в промяната на живота и неговите порядки." Но и прозрял наивитета си, авторът оповестява своята непоколебимост да бъде "сторонник на левите идеали". Ето защо "записките" са четиво и за личности на високи позиции. Като необходимост от упрек, другарски и беззлобен, като необходимост от обективност, която често липсва днес в искрящите от омраза вътрешнопартийни конфликти.

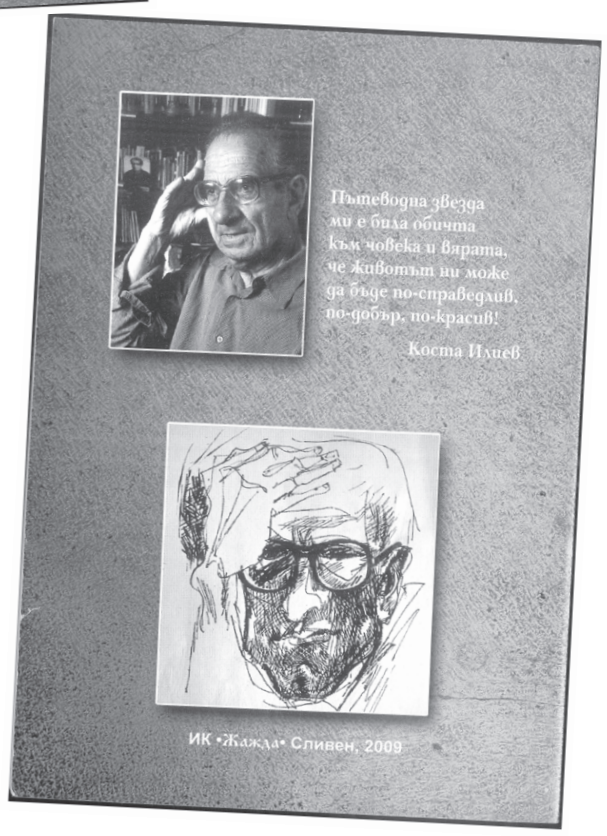
Всяко от имената в книгата е натоварено с белег от ценностната система на автора. Той ще ни припомни

чрез споменаването на проф. Бербенлиев, че високата позиция изисква не само да си "ерудиран учен", но и "усърден общественик". Ще ни припомни личности на високи позиции, заслужили обич - Павел Матев, Георги Йорданов... Ще ни припомни "пчеличките" - партийни работници, поставяни понякога в обидната поза на компромиса - по искане на стоящите "високо". И ако не си се научил "мъдро да мълча", както казва Коста Илиев, има последствия. Впрочем нищо ново.

Има детайли, които няма да научим, ако не четем документална проза. Когато Живка Вълчкова и Коста Илиев отиват при болния Иван Аржентински и му казват за указа, с който става "Герой на социалистическия труд", той реагира "толкова обикновено и човешки" - не вижда в живота си геройство, просто животът му е бил "труд". Добре е да се сещаме, че скромността е добродетел. В последните години мнозина се надсмиват над нея.

Книгата ни напомня колко естествено чувство е страхът - дори за един човек, бил партизанин. Колко естествено е да се съмняваш. Да задаваш въпроси. И да очакваш отговори. Колко пагубни са личните амбиции, поставени над обществения интерес. Колко относителни са представите ни за някого - събирайки средства за болния художник Слави Митев, авторът среща щедростта на хора като Иван Маразов, Константин Коцев ("а не е от богатите в бранша"), но има и затръшнати врати (никакъв отговор от двамата широко популярни Паси например), а дъщерята на Радичков просто отблъсква ръката на К. Илиев с подадените рисунки. Едва ли Слави Митев е виждал проекцията на рисунките си в бъдещето - че ги предлагат на оригинала или негови близки срещу някаква сума - за хляб или за лекарства...

"Записки в залеза" - втора част, продължава търсенето на акценти, необходими на бъдещето. "Братската могила на хълма Сакарджа" е белег за "кръвния данък", който Шивачево е дало "в името на свободата". И всеки акцент е подчинен на личност, на събитие, на истина. До горчивината има и вяра. И капчици смях - както е неотделимо всичко в портрета на народа ни. Едва ли е случайна и появата на Дон Кихот - една графика в началото и едно цветно приложение на нарисувания от Христо Стефанов през 1957 г. "Дон Кихот". Да, в България има и ще има дон Кихот. Винаги. Обобщение на едно непрекъснато пътуване към някаква хармония, чистота, справедливост. Наскоро племенникът на академик Евгени Матеев, д-р Веселин Матеев, беше приятно изненадан, че някой се е сетил и издал книга за чичо му. Да, така е - винаги ще има хора, които ще търсят образа на идеала, на знанието и честността, в конкретни личности. Ще се връщат към имената им. Ще напомнят за делото им. Документалната проза на Коста Илиев е част от желанието да си чист пред себе си, като изпълниш дълга си на съвременник и прибавиш своя щрих към лицето на негримираната история.

Отношението към словото е като отношението към човека: нали сте виждали думи със зачеркната или добавена буквичка в подобни книги? Авторът е забелязал грешката и с присъщата му отговорност я е притиснал с химикалената си поправка. Прецизността е предизвикателство в днешно време - средствата диктуват формати, тип хартия, тип печат... Но и този диктат не е в състояние да унищожи топлото чувство от "залеза". Преди всичко не искам да си представям хора като Коста Илиев, отъждествени с един залез, макар това да е негово признание. Енергичността и живият дух са част от характеристиката на нашия колега. И второ - има красиви залези. Записките от тях ни ободряват, макар да има тъга от раните по идеала. И ни напомнят, че всеки от нас трябва да записва истините и имената от своето време. Заради България. Заради необходимостта от щит - за да не се появи нейният предполагаем - не така красив - залез...

Православният кръстоносен поход и Освобождението на България

Веселин АНЧЕВ

Българо-руските отношения винаги са страдали от прекалена емоционална натовареност. Едва ли има други народи, които да са така тясно свързани в своята история - в добро и зло, едновременно приятелски и противостоящи и взаимно задължени един на друг. Разбира се, Освободителната война е върхната точка във взаимните отношения. На нейната подготовка и избухване е посветена книгата на Негово Високо Преосвещенство Варненския и Великопреславски митрополит Кирил "Боляринът полковник Киреев и Освобождението на България". Забележителният й принос се състои в съвсем различния подход към историята, издирването и публикуването на неизвестни или малко познати документи и факти, събирани по време на пребиваването му в Подворието на Българската православна църква в Москва.

От дългогодишните проучвания става видно, че войната е подготвяна не година, а десетилетия и дори цели векове, докато узрее идеята за освобождение на православните народи на Балканите.

Почти неизвестна е дейността на източните патриарси и стремежите им да окажат помощ на българите, подтиквайки единствения православен владетел - руския цар, да воюва с османците, която дейност е датирана още от XV-XVI век. Разбира се, тази идея узрява окончателно едва когато зверствата, последвали Априлското въстание, стават достояние на света. Но докато западните сили се стремят да поддържат Османската империя и оказват скрита поддръжка на Високата порта, то сред руското население те са посрещнати с огромно и нескрито възмущение.

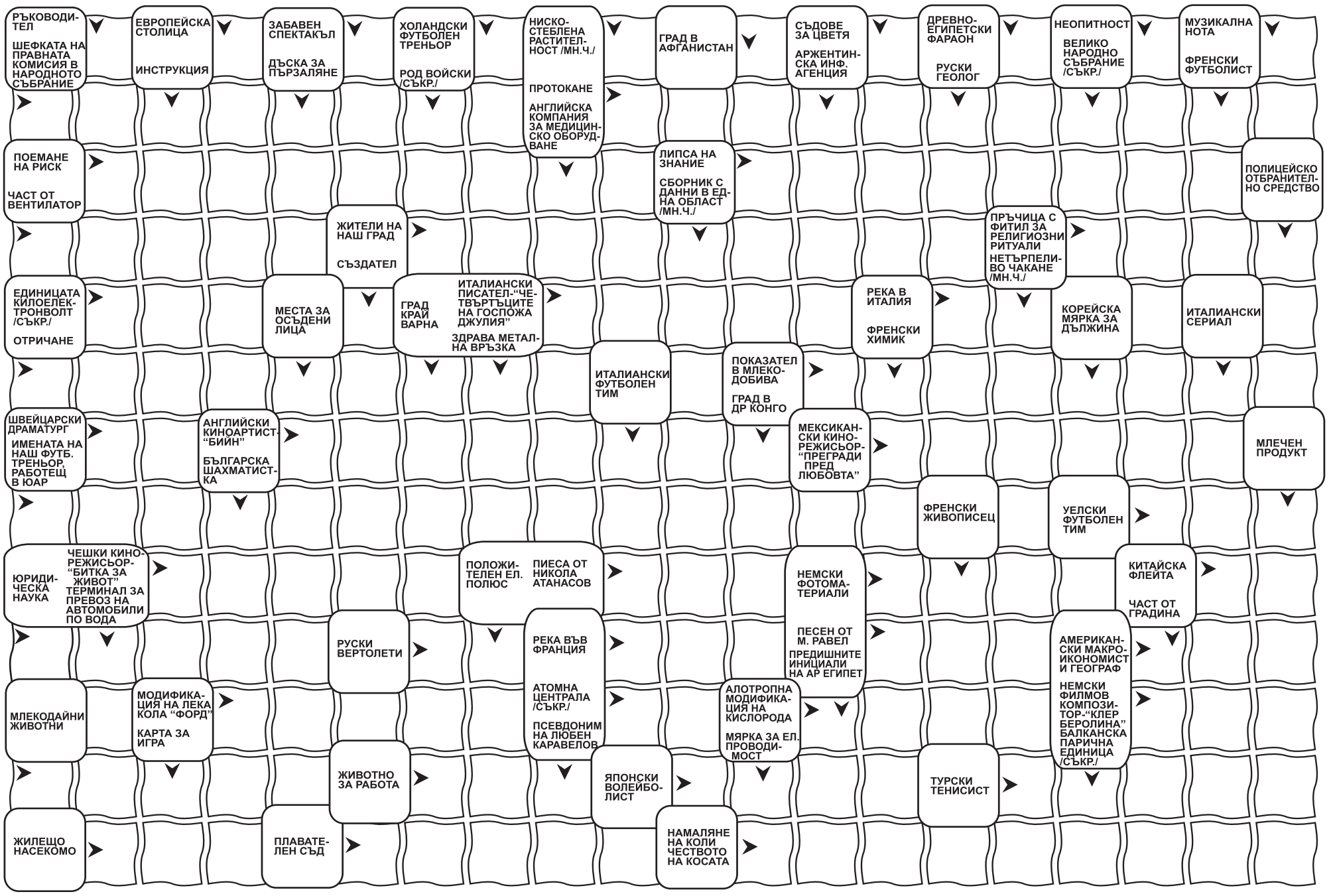
Митрополит Кирил подробно се спира на мащабната мисионерска дейност на Руската православна църква, която със своите усилия подтиква руското общество и правителство да започнат войната, набира средства, организира изпращане на доброволци за участие в Сръбско-турската война от 1876 г. Именно в тази война пада полковник Киреев, чиято саможертва става, по думите на свети апостол Павел, "придобивка". Неговият подвиг въодушевява хиляди руснаци да заминат в Сърбия, неимоверно усилва и желанието за започване на войната и окончателното решаване на Източния въпрос.

Значителен е приносът на автора на книгата за показването на истинските настроения у руския народ в навечерието на войната, защото, както отбелязахме, и този момент от българо-руските отношения не бе подминат в днешно време. Невижданият ентусиазъм, не само сред аристокрацията, но и сред обикновения народ, достига до най-отдалечените краища на Руската империя. Руско-турската война от 1877-1878 г. е своеобразен кръстоносен поход, който обаче цели не завоюването на земи, а освобождението на поробените българи. В тази война, по думите на Негово Високопреосвещенство, двата народа се обединяват "за поука и назидание на другите

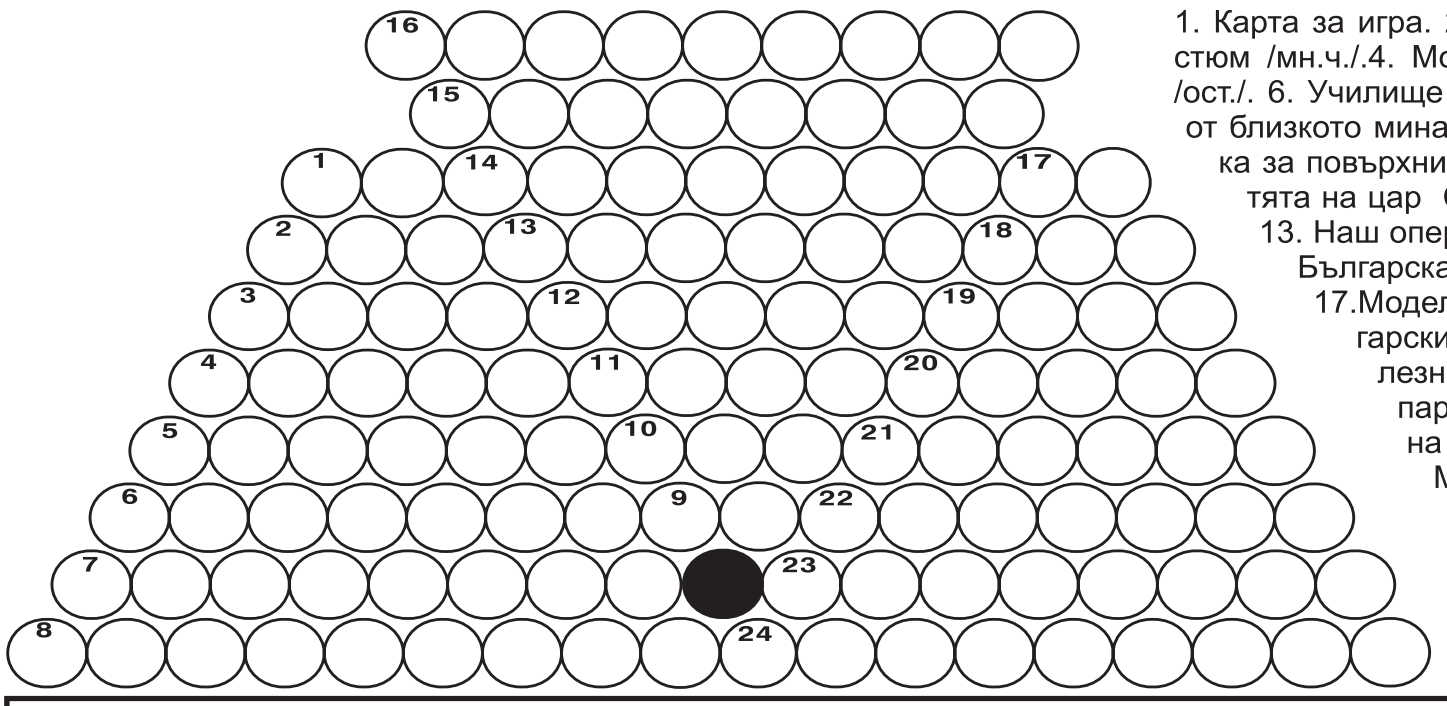

народи, както и за бъдещите поколения, та с този пример да ни убеди в жизнеността и необходимостта на любовта и взаимопомощта в име Божие". Авторът не е подминал и изключителните усилия на екзарх Антим за подкрепа на неговото паство, събиране на сведения и изясняване на истината за клането, които са доведени с огромни усилия и в крайна сметка с личната му саможертва до знанието на целия свят.

Губивреме

РЕЧНИК: Азнар, Арасиа, "Ауа", Илхан, Каа, Киара, Нкав.

ПИРАМИДИ

1. Карта за игра. 2. Пазарска чанта. 3. Част от костюм /мн.ч./.4. Монолитен каменен блок. 5. Учител /ост./. 6. Училище /разг./. 7. Български оперен певец от близкото минало. 8. Квартал на Перник. 9. Мярка за повърхнина. 10.Южен плод. 11.Един от братята на цар Самуил. 12. Знак в математиката. 13. Наш оперетен певец. 14. Наш поппевец. 15. Българска художничка. 16.Село в Хасковско. 17.Модел руски самолети. 18. Герой в българския филм "Момчето си отива".19. Болезнени части по тялото. 20. Сръбска парична единица. 21.Собственото име на новинарката от БНТ Червенова.22. Място за отглеждане на растения. 23.Работник в градина. 24.Подреждане на нещо във възходяща степен, градация.

РЕЧНИК: Гарваново.

СУДОКУ

Попълнете празните полета с числата от 1 до 9 така, че всяко число да се среща само по веднъж във всеки ред, всяка колона и всяка от малките области 3х3:

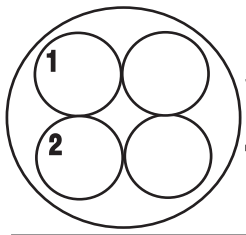
	7							
		6						8
					9	2		3
			6				4	7
				1				
6	1				8			
		4	8					
2						9		
							1	2

	1				9			2
							1	3
		3			8			
	3		1				9	6
		2			6		4	
			4					
6			5					
						5		4
	4							

АНАГРАМА

ВОДОРАВНО: 1. Музикална нота. 2. Български телефони.

Чрез разместване на 4-те букви открийте търсените нови думи:

1. Прибори за пресяване. 2.Френски композитор. 3. Помещения. 4. Поема от Гай Катул. 5. Древно тракийско племе. 6. Най-дългият ляв приток на Дунав. 7. Героиня в едноименен роман от Ив. Ефремов. 8. Агрегатна система от изчислителна техника /съкр./.

СТОЯН СТОЯНОВ

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: МАНАСТИР - ЕШАФОД - МИЛОСТИНЯ - КАНУ - ПЕТ - АНАНАСИ - НРУ - ЕЛЦИН - ЕЗРА - ДВИЖЕНИЕ - ЕГ - ААВ - ОТИ - ФАСАДА - ЕМ - ОДИЛ - ИНА - ЕЛХОВО - ВЛЕК - МЛЯКО - ЕНИАК - ИЛИЧ - ПЛАТ - НСА - АТЕС - ИВ - ЧОЕ - КУ - КВАРТАЛ - АН - СВАКО - БАИРИ - ПРИСТАНИЩЕ - ИН - КОР - ЛЕ - КНА - ОВАЛ - ИГОР - ЛЕПТА - РАГУ - АЕ - АВИАЛ - ВЛАДИМИР ВИСОЦКИ.
ОТВЕСНО: КАМЕН ВОДЕНИЧАРОВ - НИТРИТИ - ОНИ - АРА - БАЛ - УЖИЛВАНЕ - СКЛАД - СОКЛКС - СТО - ГИ - БТС - ЕНФИЕ - АКВАРИУМ - ИТАЛИАНКИ - УАН - ПРИНЦЕСА - ЛА - КИЛОАР - НА И - МИТКО ЩЕРЕВ - ДЕЯН НЕДЕЛЧЕВ - ГАЛЯ - САБ - КЛАС - ЗАКСЕ - ХКП - РАДНЕВО - ФАИЗА - ООЛИТИ - АПИЦ - КОН - РАЕВ - АВАРИ - ТАК - ДУНАВ МОСТ - ЛИНЕАЛИ.

ПРОГРАМАТА

справочник

ХОРОСКОП

ОВЕН
Денят е подходящ за създаване на нови съюзи. Отговорно и достъпно изразете позицията си, идеите ви ще се възприемат от хората, към които са насочени.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ
Въпроси от бизнес и финансов характер очакват вниманието ви. Бъдете предвидливи и практични, за да излезете от ситуацията с печалби или поне с минимални загуби.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ
Показвайки принципната си позиция по разискваните теми, ще внесете яснота и при други подобни спорове. Няма да пренебрегнете и задълженията си в работата.

22 май - 21 юни

РАК
Използвайте рационално времето си за обновление и разширяване на дейността ви. Вложените усилия ще направят по-лесно осъществима задачата, която сте си поставили.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ
Насочете вниманието и енергията си върху развитието на професионалните си дела, поставяйки ги върху здрава основа. Добрите взаимоотношения на работното място.

23 юли - 23 август

ДЕВА
Открити и добре обмислени професионални действия ще направят възможна реализацията на значими проекти. Ще привлечете вниманието на ръководителите си.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ
Във възможностите ви е да приобщите към идеите си и хората, имащи интерес делата ви да вървят добре, а те са много. Всичко, започнато днес, обещава да бъде приключено в срок.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН
Използвайте информацията, с която разполагате, за да напреднете в работата си. Денят е подходящ за иновации, не се страхувайте да експериментирате, като прилагате нови похвати.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ
Избягвайте вземане на важни решения. Съобразете се с предпочитанията на семейството си. Общуването помежду ви ще внесе настроение и повече спокойствие.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ
Ако разнообразите деня, ще обновите духа, здравето и психиката си. Равновесието може да бъде постигнато, стига то да не е в противоречие с чувството ви за свобода.

22 декември - 20 януари

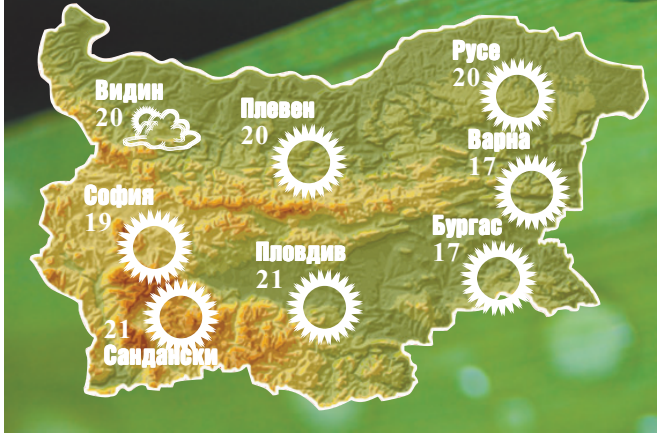
ВОДОЛЕЙ
Във възможностите ви е да се справите със затрудненията си и го знаете. С добра програма и точни действия всичко ще си дойде на мястото. Инициативите ще се толерират.

21 януари - 19 февруари

РИБИ
Това, което не желаете за себе си, го спестявайте и на околните. Не ограничавайте партньора си, дайте му свобода и връзката ви ще укрепне. Покажете му доверието си.

20 февруари - 20 март

ВРЕМЕТО

Минималните температури сутринта ще са между 4 и 9°, в София - 5°. През днешния ден ще преобладава слънчево време, с временно увеличение на облачността, от предимно средна и висока, повече над Северна България, но валежи не се очакват. Вятърът в по-голямата част от страната ще бъде слаб, от изток - североизток, в югоизточните райони до умерен. Максимални температури - между 17 и 22°, в София - 19°. Атмосферното налягане ще се задържи по-високо от средното. И в планините ще бъде предимно слънчево. с временни увеличения на облачността над планинските била. Ще духа умерен, над Централна и Източна Стара планина до силен североизточен вятър. Температурата след пладне на 1200 м.н.в ще бъде около 12°, на 2000 м.н.в - около 5°. По Черноморието ще бъде предимно слънчево, по южното крайбрежие по-ветровито. Ще духа от североизток до 5-10 м/сек. Максимални температури - 16-19°, температурата на морската вода е 13-14°. Вълнението на морето 2-3 бала.

Изгледи за

30 максимални **19/24°**

1 максимални **23°/28°**

В петък ще е почти тихо, главно дневните температури ще се повишат и в повечето места ще бъдат между 19 и 24°. През почивните дни ще се появи слаб вятър от югозапад и юг и затоплянето ще продължи. Преобладаващите температури ще бъдат: минимални между 8 и 13°, максимални - между 23 и 28°.

БНТ 1

06.45 Денят започва - сутрешен блок
09.30 Здраве
10.15 Дързост и красота - 2490 еп.
11.00 Жените с Марта Вачкова
12.00 По света и у нас
12.30 Бързо, лесно, вкусно
13.00 Сен Тропе - /181 епизод/
14.00 Най-доброто от... /Светослав Пеев/
14.35 Науката в образи - научнопопл поредица
15.20 Пиринска китка /фолклор/
15.40 Моника - тв филм на „Евровизия“
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.35 Пухчовци и Голчовци - анимационен филм
17.00 Мотоспорт екстра
17.25 Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
17.50 Частен случай
18.00 По света и у нас
18.40 БНТ такси
18.50 Рецептата на Ути
19.00 Момичетата Гилмор - /11 епизод/
19.45 Лека нощ, деца!. Чупи и Дуду
19.55 Евровизия 2010 - клипове на песните
20.00 По света и у нас
21.00 Моето семейство - тв филм /п. епизод/
21.35 Студио „Футбол“
22.05 Футбол. Полуфинална среща-реванш от турнира за „Лига Европа“ - пряко
24.00 Елементите на музиката - документален филм за „Джаз Смолян 2008“/п/

bTV

05.30 „Клетва“ /п./ - сериал, еп. 13
07.00 „Тази сутрин“ - информационно предаване
09.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно шоу с Иван Звездев
10.00 „Денят е прекрасен“ - женско токшоу с водещи Ива и Боги
11.00 „Вятър от долината“ - сериал, еп. 82
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Непокорно сърце“ - сериал, еп. 30
14.30 „Гибелна красота“ - сериал, еп. 37
15.30 „Перла“ - сериал, еп. 66
17.00 „Клетва“ - сериал, еп. 14
18.30 „Господари на ефира“ /п./
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Листопад“ - сериал, еп. 129, 130
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 „Господари на ефира“ - комедийно шоу
00.00 „SMS“ - сериал, еп. 76
00.30 „Непокорно сърце“ /п./ - сериал, еп. 30
01.30 „Комиците“ /п./
02.30 bTV Новините /п./
02.50 „Перла“ /п./ - сериал, еп. 66
04.00 „Денят е прекрасен“ /п./
05.00 „Кухнята на Звездев“ /п./

NOVA TELEVISION

06.45 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.15 „На кафе“ - предаване на НТВ
11.30 „Къщата на парите“ - забавно предаване на НТВ
13.00 „Ветровете на любовта“ - сериен филм
14.00 „Ветровете на любовта“ - сериен филм
15.00 „Среща с непознат“ - сериен филм
16.00 „Календар“
16.30 „Малки жени“ - сериен филм
18.00 „Колелото на късмета“ - телевизионна игра
19.00 „Календар“
20.00 БИГ БРАДЪР ФЕМИЛИ - на живо
22.00 Шоуто на Иван & Андрей - на живо
23.00 „Календар“
23.30 Шоуто на Иван & Андрей - на живо
00.00 „Островът на съкровищата“ - тв игра
01.15 „Колелото на късмета“ - телевизионна игра /п
02.00 „Ветровете на любовта“ - сериен филм /п/
03.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ /п/

TV7

07.00 „Сутрин в 7“
09.00 „Влюбена в Берлин“ - еп. 305 и 306
10.00 „Адвокатът и ченгето“ - сезон 2, еп. 8 и 9
12.00 Новини
12.30 Телешопинг
12.45 „Търси се мъжът“ - еп. 238
13.45 „Свръхестествено“ - сезон 2, еп. 11 - повторение
14.35 „Кръстници вълшебници“ - сезон 2, еп. 23 и 24, анимация
15.30 Най-доброто от „Следобед с ТВ 7“
17.00 „За честта и уважението“ - еп. 10
18.00 „Вярно с оригинала“ - политическо токшоу с Петър Волгин
19.00 Новини
20.00 „Свръхестествено“ - сезон 2, еп. 12
21.00 „Шифърът“ - 1 част, драма, мистерия, Франция, Германия, 2008
23.00 Новини
23.40 „За честта и уважението“ - еп. 10 - повторение
00.40 „Адвокатът и ченгето“ - сезон 2, еп. 8 и 9 - повторение
02.30 „Шифърът“ - 1 част, драма, мистерия, Франция, Германия, 2008 - повторение
04.15 „Влюбена в Берлин“ - еп. 305, теленовела, Германия, 2005 - повторение

ПЪРВА

07.00 Новини
07.05 „Добро утро“
10.00 Новини
10.15 „Добро утро“
11.00 „Малахов+“
12.00 „Модна присъда“
13.00 Новини
13.20 „Контролна покупка“
13.40 „Участъкът“
14.30 „Детективи“
15.00 Още новини
15.25 „Да разбереш. Да простиш“
16.00 Новини
16.40 Сериал: „Годежен пръстен“
17.30 „Спален район“
18.00 „Федералният съдия“
19.00 Новини
19.30 „Следата“
20.10 „Хайде да се оженим!“
21.00 „Нека говорят“
22.00 Време
22.30 Сериал: „Брак по завещание“
23.30 „Човекът и законът“
00.25 „Школа“
01.00 Нощни новини
01.10 „Съдете сами“
01.55 Игрален филм: „Ленин в Париж“
03.35 „Модна присъда“
04.30 „Щастие има!“
05.10 Сериал: „Годежен пръстен“
06.00 Новини
06.05 Сериал: „Брак по завещание“

ОХОТА И РЫБАЛКА

09.20 „Лов без граници“
10.25 „Трофеи, вкусно и бързо“
10.40 „Диалози за риболова. Народен проект“
10.55 „Планетата на рибаря“
11.10 „По реките на Русия“
11.40 „Особености на руския лов“
12.10 „Дивеч и ловец“
12.40 „Лов без граници“
13.35 „Моторни лодки“
14.05 „Риболовът в Гренландия“
15.05 „Следотърсач“
15.35 „Риболов в открито море“
16.00 „От нашия шеф-готвач“
16.15 „Диалози за риболова“
16.40 „Гордон в засада“
17.10 „Първичен инстинкт“
17.25 „Подводните репортажи на Гай Харви“
17.50 „Тайните на риболова с Бейб Винкелман“
18.10 „На куката“
18.25 „Личен опит“
19.00 „Риболовен календар“
19.30 „Лов по американски“
19.55 „На куката“
20.10 „Светът на подводния лов“
20.25 „Риболов на изкуствена муха“
20.55 „Диалози за риболова. Народен проект“
21.10 „Ловни оръжия“
21.40 „От нашия шеф-готвач“
21.55 „Риболов в открито море“
22.20 „Риболов в открито море“
22.45 „Ловни раздумки“

PRO BG

07.00 Новините с Яна Грудева и Георги Любенов
10.00 Антракт
11.00 Парична клопка - еп3
12.00 Законът на улицата - с1, еп13
13.00 Новините
13.30 Телестар
14.00 Правилата на играта - с2, еп13
14.30 Името „Хауърдс Енд“ - историческа драма с Антъни Хопкинс
17.00 Новините
17.30 Точно така
18.45 Новините
19.45 „Наполовина мъртъв“ - екшън със Стивън Сегал
21.45 Новините
22.15 Светкавицата - еп17
23.15 Единадесетият час - еп4
00.15 Новините
01.00 Антракт
02.00 Светкавицата - еп17
03.00 Единадесетият час - еп4
04.00 Името „Хауърдс Енд“ - историческа драма с Антъни Хопкинс
06.00 Точно така

СКАТ

07.00 Ранни вести /на живо/
10.00 НОВИНИ
10.15 Китка народни песни
10.30 Директно с Теодор Ангелов /на живо/
12.00 НОВИНИ
12.15 Фолклорни ритми
12.30 „Здравословно“ с Христо Деянов /п/
13.15 „Дискусионно студио /повторение/
14.15 Пумпал - скечове с Любо Фърков
14.20 Фолклорни ритми
14.30 „Биберон“ - предаване /повторение/
15.00 Документален филм
15.25 Фолклорни ритми
16.00 „Паралакс“ - /п/
17.00 Новини - информационна емисия на ТВ „СКАТ“.Спорт. /пряко от Бургас/
17.25 „Всички на мегдана“-поздравителен концерт/ на живо/
18.15 „Здравословно“ с Христо Деянов/ на живо/
19.00 Новини - централна информационна емисия на ТВ „СКАТ“. /пряко от Бургас/
19.30 „Дискусионно студио“ /на живо/
20.30 „Чшае шукарие“ с водещ Найден Рангелов /на живо/
21.30 Новини /повторение/
22.00 „Изгнаници клети ...“ - публицистика за геноцида над арменците /повторение/
22.30 „Афера“ /повторение/
00.00 Новини /повторение/

Валутни курсове

EUR	USD	GBP	CHF
1.9558	1.4767	2.2460	1.3638

Шампионска лига

Лион - Олич 0:3

Байерн Мюнхен на финал в Шампионската лига за първи път от 2001 г.

Снимка БГНЕС

Играчите на Байерн поздравяват своите фенове след успеха с 3:0 срещу Лион, който ги класира на финала в Шампионската лига

Хеттрик на Ивица Олич (26, 67, 78) Байерн Мюнхен разби с 3:0 като гост Лион и стана първият финалист в тазгодишното издание на Шампионската лига. Баварците напълно надиграха своя съперник и заслужено продължават напред с общ резултат 4:0. Това ще бъде първото им участие на финал след 2001 г., когато победиха с дузпи испанския Валенсия. В историята си германският гранд е стигал до мача за трофея 7 пъти, като е спечелил 4 от тях.

Байерн можеше да открие още във 2-ата минута, след като Олич намери непокрит Томас Мюлер, но младокът не успя да уцели вратата от 2 метра. В 26-ата минута двамата размениха ролите си и хърватинът не остави шансове на Уго Лорис - 1:0. Малко по-късно домакините имаха най-чистото си положение, но ударът на Мишел Бастош мина покрай гредата. В 59-ата минута интригата свърши, след като Крис получи два бързи жълти картона и беше изгонен. Малко след това Хамит Алтинтоп изведе Олич, който с диагонален шут удвои. 11 минути преди края Филип Лам центрира отдясно и хърватинът с глава оформи своя хеттрик.

Късно снощи се игра вторият полуфинал-реванш между Барселона и Интер. Финалът е на 22 май на ст. "Сантяго Бернабеу" в Мадрид.

UEFA CHAMPIONS LEAGUE

Бекенбауер:

Изиграхме тактически шедьовър

Това бе един шедьовър от тактическа гледна точка. Тази победа и класирането за финала са напълно заслужени", коментира след мача почетният президент на Байерн Франц Бекенбауер. "В началото на двубоя Томас Мюлер имаше изключително положение, което трябваше да вкара. Днес показахме самочувствие и напълно заслужено спечелихме с 3:0", допълни "Кайзер Франц".

Ван Гаал:

Супермач

Винаги съм вярвал, че отборът ми може да стигне до финала, че този наш състав може да победи всеки един съперник. Тази вечер направихме един супермач. Защищавахме се много добре не само чрез защитниците, целият отбор се защищаваше успешно. Много добре контролирахме топката, карахме ги да тичат, а първият ни гол се отрази твърде зле на играчите на Лион", заяви след мача старши треньорът на Байерн Луис ван Гаал. Той за трети път класира отбора си на финал след Аякс през 1995-а, когато спечели трофея срещу Милан, и през 1996 г., но тогава загуби от Ювентус след дузпи на "Стадио Олимпико". Холандецът изрази надежда да срещне на финала Интер и Жозе Моуриньо и дори призна, че още преди реванша е изпратил на португалеца sms, че очаква отборите им да спорят за купата на "Сантяго Бернабеу" в Мадрид на 15 май.

Пюел:

Бяха по-добри

Трябва да поздравим тима на Байерн, който ни превъзхождаше както физически, така и в качеството на играта. Те са впечатляващ отбор, който никога не намалява ритъма", коментира наставникът на Лион Клод Пюел, който за първи път класира отбора на полуфинал в Шампионската лига.

Шахмат

МАЧ ЗА СВЕТОВНАТА ТИТЛА АНАНД - ТОПАЛОВ, СОФИЯ 2010

WORLD CHESS CHAMPIONSHIP
ANAND-TOPALOV
SOFIA 21.04-12.05.2010

Ананд поведе

Световният шампион надигра за втори път Топалов

Снимка БГНЕС

Претендентът Веселин Топалов (вляво) започна успешно мача за световната шахматна корона и спечели първата партия, но после с черните загуби на 2 пъти от Вишванатан Ананд

ЗАПИС НА IV ПАРТИЯ:

1. d4 Nf6 2. c4 e6 3. Nf3 d5 4. g3 dxc4 5. Bg2 Bb4+ 6. Bd2 a5 7. Qc2 Bxd2+ 8. Qxd2 c6 9. a4 b5 10. Na3 Bd7 11. Ne5 Nd5 12. e4 Nb4 13. O-O O-O 14. Rfd1 Be8 15. d5 Qd6 16. Ng4 Qc5 17. Ne3 N8a6 18. dxc6 bxa4 19. Naxc4 Bxc6 20. Rac1 h6 21. Nd6 Qa7 22. Ng4 Rad8 23. Nxh6+ gxh6 24. Qxh6 f6 25. e5 Bxg2 26. exf6 Rxd6 27. Rxd6 Be4 28. Rxe6 Nd3 29. Rc2 Qh7 30. f7+ Qxf7 31. Rxe4 Qf5 32. Re7 1-0

Световният шампион по шахмат Вишванатан Ананд (Индия) победи претендента Веселин Топалов (България) в четвъртата партия от мача за шахматната корона и поведе в резултата с 2,5:1,5 точки. Индиецът игра с белите фигури и избра отново Каталонско начало, като принуди съперника си да се предаде на 32-ия ход. Днес е вторият почивен ден в мача. Утре е петата партия, в която българският гросмайстор ще играе с белите фигури.

След почивния ден Ананд не пожела да повтори защита Грюнфелд, която го "погреба" на старта. Вместо това той заложи на изпитан вариант в Славянска защита, в който белите получават леко преимущество, но черните нямат проблеми при точна игра. Това бе и опит за психологически натиск от страна на индиеца, тъй като същия пасивен вариант използва и Владимир Крамник, когато се нуждаеше от реми срещу Топалов в мача им в Елиста. Демонстрацията на световния шампион бе успешна и срещата завърши с трикратно повторение след пълно изчерпване на ресурсите на позицията (виж диаграмата).

На журналистите и зрителите в залата им направи впечатление, че съперниците не се поздравиха с ръкостискане след края на срещата, но на последвалата пресконференция играчите обясниха, че просто са забравили за жеста.

Световният елит:

Шансовете са равни, но домакинството дава предимство на българина

Мачът между Ананд и Топалов се следи с огромен интерес от световната шахматна общественост. Ето какво мислят някои от най-добрите шахматистите в света за шансовете на двамата противници. Преобладаващото мнение е, че класите на съперниците са много близки, което дава надежди за един интересен и трудно предсказуем двубой.

Магнус Карлсен (Норвегия): Шансовете са приблизително равни, както беше и в мача Ананд - Крамник. Разбира се, домакинството дава известно предимство на Топалов, но съм сигурен, че щабът на Ананд е отчел този факт и е направил всичко възможно да сведе до минимум евентуалните последствия.

Василий Иванчук (Украйна): Според мен шансовете са равни и очаквам много интересна борба. Играл съм в София - това е много хубаво място с много приятни хора. Българските любители на шаха са доста мили и коректни и не вярвам да създадат някакви проблеми.

Левон Аронян (Армения): Тъй като мачът се играе в България, това дава предимство на представителя на домакините. Опитът от недалечното минало показва, че мениджърът на Веселин (Силвио Данаилов - б.а.) може да забърка големи каши, за да защити интереса на питомника си. Така че дори двубоят да се развива добре за Виши, не можем да сме сигурни, че няма да възникне нещо.

Борис Гелфанд (Израел): Трудно ми е да дам прогноза, но се надявам, че ще се получи наистина добър мач. Въпреки че има малък риск Топалов да повтори това, което направи в Елиста, вярвам, че здравият разум ще надделее. Виши се погрижи в Апелативния комитет да има достойни хора, на чието мнение може да се разчита. Иначе и двамата са фантастични играчи, а нивото им е изключително високо, така че всеки може да спечели.

Вугар Гашимов (Азербайджан): Ако трябва да заложа, ще избера Топалов, тъй като си е у дома. Освен това миналата година той игра слабо срещу Камски, а според мен не е възможно да играе така в два поредни мача.

Сергей Карякин (Русия): Смятам, че ще спечели този, който е по-добре подготвен и който има по-добре работещ щаб, но е трудно да се каже кой от двамата е това. Мисля, че Ананд сгреши, че се съгласи да играе в София - там Топалов се радва на огромна подкрепа.

Александър Гришчук (Русия): Очаквам това да е най-интересният мач от двубоя Каспаров - Крамник насам. Шансовете са сравнително равни, но трябва да се има предвид, че по принцип Топалов играе добре в София. Също така Виши не обича да е под напрежение и за него ще е по-трудно.

Руслан Пономарьов (Украйна): За мен винаги е било интересно да следя мачовете за световната титла, тъй като те са показател за развитието на шахмата. Любопитно ми е кой пръв ще се пречупи психологически. Когато играеш срещу силен противник, трябва да му оказваш осезаем натиск във всяко едно отношение. Крамник победи Топалов, а Ананд надигра Крамник - значи Ананд би следвало да спечели срещу Топалов. Но в този случай нещата не са толкова ясни, защото за да победи руснакът, Ананд заложи на силно усложнена в тактическо отношение игра, която пък е любима на Топалов.

Лениер Домингеш (Куба): Много ми е трудно да преценя, не мога да дам дори леко предимство на някой от съперниците. И двамата са силни практици с отлична подготовка и добре работещи щабове. Със сигурност мога само да кажа, че мачът ще бъде труден.

Единствен с конкретна прогноза се ангажира вицепрезидентът на московската шахфедерация **Сергей Смагин:** "Ананд има по-големи шансове за победа, тъй като към днешна дата той е най-зрелият, най-опитният и може би най-талантливият шахматист в света. Индиецът има дълбоко разбиране за шахмата и голям опит в подобни двубои. Фактът, че игра мач с Каспаров, му дава преимущество."

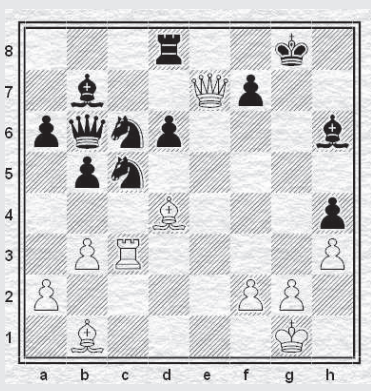
Задача

Смятана за най-добрата шахматистка в историята на древната игра, унгарката Юдит Полгар непрекъснато доказва класата си и потвърждава това определение. Въпреки че от години не играе активно, а залага повече на демонстративните прояви, популяризиращи шахмата, тя е неизменно №1 в световната женска ранглиста. На два пъти - през 2004 и 2006 г., прекъсва състезателната си кариера, за да роди сина и дъщеря си, но бързо възвръща лидерските си позиции.

ЮДИТ ПОЛГАР

**МЕЛЪДИ АМБЪР, 1996 Г.
БЕЛИТЕ СА НА ХОД И ПЕЧЕЛЯТ.**

ДЖУН КСИ

Отговор:

1.Сh7+ 1:0. Ако 1...Цh7, то 2.Дf7 с неспасяем мат.

www.duma.bg

кратки

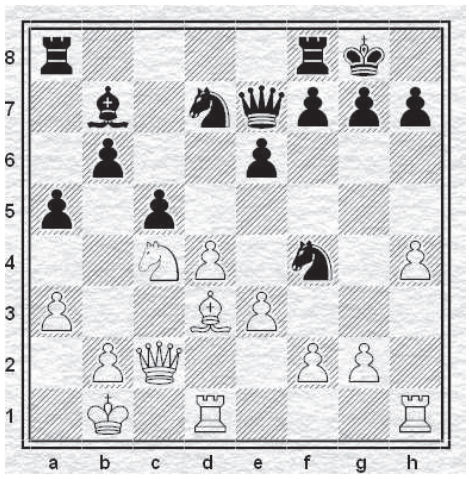
МЕЖДУНАРОДНИЯТ МАЙСТОР ПЕТЪР ДРЕНЧЕВ СТАНА ПОБЕДИТЕЛ *в мемориал "Венка Асенова и Антония Иванова", посветен на двете ни изтъкнати шахматистки от близкото минало. Състезателят на пловдивския Локомотив събра 7 точки от 9 партии и оглави еднолично крайното класиране, което му донесе и премия от 1000 лева. Петима участници с по 6 точки се класираха след него, като допълнителният показател ги подреди, както следва: Георги Филев, Петър Генов, Александър Ипатов, Елица Раева и Станислав Андреев. В надпреварата участваха 68 шахматисти, сред които и 7 дами.*

ПРЕЗ ПОЧИВНИТЕ ДНИ В СОФИЯ СЕ ПРОВЕДЕ *Президентски съвет на ФИДЕ, на който званието гросмайстор получиха Момчил Николов и Мариан Петров, а Стефи Бедникова бе утвърдена за международен майстор при жените. Сред другите решения на съвета бе удостояването на Надежда Косинцева с наградата "Каиса" за най-добра шахматистка на 2009 г. Също така датата 20 май бе потвърдена като краен срок за подаване на заявки за участие в олимпиадата в Ханти-Мансийск през октомври 2010 г.*

ИЗНЕНАДВАЩО НИТО ЕДНА СЪСТЕЗАТЕЛКА НЯМА ПЪЛЕН *актив от точки след II кръг от женската Гран при надпревара на ФИДЕ, която се провежда в столицата на Кабардино-Балкария - град Налчик. С по 1,5 начело са Нана Дзагнидзе (Грузия), Бетюл Йълдъз (Турция), Чжу Чен (Катар) и Татяна Косинцева (Русия). Освен лидерките в третия етап от веригата на международната федерация участват 8 от водещите шахматистки: Хъмпи Конеру (Индия), Ху Юфан (Китай), Пиа Крамлинг (Швеция), Лилит Мкртчян (Армения), Елина Даниелян (Армения), Чжао Сю (Китай), Батуяг Монгонтул (Монголия) и Баира Кованова (Русия). Те играт помежду си по кръговата система, като победителката ще вземе 6500 евро.*

ЮДИТ ПОЛГАР ПОБЕДИ С 6:2 (+5=2-1) *най-силния чешки гросмайстор Давид Навара в мач по ускорен шах, който се състоя в Прага. Неотменната водачка в световната женска ранглиста през последните десетина години демонстрира висококачествена игра и показа, че въпреки че не играе активно, все още е сред опасните съперници. Ето и една от победите на Полгар:*

Д. НАВАРА (ЧЕХ) - Ю. ПОЛГАР (УНГ)

17.Oh7+!? Цh8 18.ef4 f5 19.The1! Цh7 20.d5 Kf6 21.Te6 Де6! 22.de6 Oe4 23.Td3 Tfd8 24.Ke5 Td3 25.Kd3 Td8 26.Цc1 Od3 27.Дb3 Td6 28.Дd1 c4 29.Де1 Oe4 30.f3 Oc6 31.e7?! Oa4! 32.b3 cb3 33.g4 Oe8! 34.g5 Kh5 35.Де5 Tc6+ 36.Цb2 g6 37.Цb3 Kg7 38.Дd5 Te6 39.Дd8 Цg8 40.Цc4 Цf7 41.Цd5 a4 42.Дc7 Kh5 43.Цd4 b5 44.Цc5 Tc6+ 45.Дc6 Oc6 46.Цc6 b4 47.Цd7 Kg7 48.h5 gh5 0-1

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Спорт

България е 39-а в света

България се смъкна с една позиция в ранглистата на ФИФА. "Лъвовете" заемат 39-о място със 740 т. 38-а е Словакия със 742 т. (-5), а след нас е Хондурас със 727 т. (-4). Лидер с 1611 т. е отборът на Бразилия, който измести европейския шампион Испания. "Ла Фурия" има 1565 т. В топ 10 попадат още Португалия с 1249 т. (+1), Холандия 1221 (-1), Италия 1184, Германия 1107, Аржентина 1084 (+2), съперникът ни в евроквалификациите Англия 1068 (-1), Хърватия 1052 (+1) и Франция 1044 т. (-2). От останалите ни конкуренти за визи за Евро 2012 Швейцария заема 26-о място с 854 т. (-6), Черна гора - 65-о с 500 т. (+4), а Уелс - 75-о с 429 т. (+2).

Сити и Парма преговарят за Валери Божинов

Отборите на Манчестър Сити и Парма започнаха преговори за правата на Валери Божинов. Шефовете на двата клуба и агентът Джери Паломба се срещнаха в Англия, за да обсъдят бъдещето на нападателя. Срещата трябваше да се състои още преди седмица, но затворените летище в Европа попречиха на италианците да стигнат до Манчестър. "Дуковете" желаят на всяка цена българина, който вкара няколко решаващи гола в Серия А и помогна на тима да остане в елита в първия сезон след завръщането му там. Неговият договор с "гражданите" приключва след 1 г., което в известна степен притиска английския клуб да го продаде. Интерес към Божинов проявяват и други отбори, но той нееднократно заяви, че иска да остане в Италия.

Берое и Черноморец на финал за купата

Старозагорци се класират след грешка на вратаря на Чавдар, Каварна отпада след дузпи в Поморие

Снимка БГНЕС

Халфът на Калиакра Делчо Стоилов (вляво) води топката пред Бранимир Костадинов при загубата с дузпи от Черноморец в Поморие

Елитният Берое и втородивизионният Черноморец Поморие ще играят на финала за Купата на България "Форд Мото-Пфое". БФС и ПФЛ ще определи мястото на последния двубой - Ловеч или Бургас.

В полуфинала вчера Берое отстрани втородивизионния Чавдар в Етрополе с 1:0. Успехът на гостите дойде след грешка на вратаря на етрополци Ивайло Яначков, който се остави да бъде прехвърлен с шут от фаул от 40 м, изпълнен от защитника Атанас Атанасов (39). Малко преди това пак от фаул Слави Жеков разтресе страничния стълб.

"Изиграхме първото полувреме перфектно. После може би просто мисълта, че приближаваме дългоочаквания финал, ни притесни малко. В последните 20 минути даже отстъпихме инициативата и имаше риск при някое центриране да получим гол. Нямам претенции къде ще се играе финалът - в Ловеч или в Бургас. Имам претенции отборът ни да покаже игра, достойна за спечелване на трофея. Нямам притеснения от съперника на финала. Приятели сме с треньора им Петър Хубчев от годините, когато играхме заедно в Левски. Знам какъв характер е и знам, че Черноморец Поморие ще се опита да играе футбол на финала. Напрежението е за нас, защото сме фаворити", заяви след мача треньорът на Берое Илиан Илиев.

"Проспахме първото полувреме. Момчетата ни са млади и започнаха притеснено. Една вратарска грешка ни коства загубата. Пожелаваме успех на Берое във финала", коментира пък наставникът на Чавдар Борис Ангелов.

В другия мач в Поморие местният Черноморец отстрани Калиакра Каварна с 4:1 след дузпи, като редовното време и продълженията завършиха 1:1. Иван Райчев от гостите получи червен картон в 88-ата мин. Преди това те поведоха още в 13-ата мин., след като вратарят на домакините Янко Георгиев изпусна топката и Делчо Георгиев я прати в мрежата му. Цветан Филипов (35) изравни с красива странична ножица. При дузпите Янко Георгиев изкупи винната си и се превърна в герой, като спаси 3 последователни удари от 11-те м.

НОВА Спорт сменя ММ от утре

Владимир НИКОЛОВ

НОВА спорт е новият изцяло спортен канал от семейството на MTG в България, който започва излъчване утре. Първоначално програмата му ще започва в 12:00 и ще продължава до 02:00 ч. след полунощ. Каналът ще предлага всеки ден над 12 часа висококачествена спортна продукция, разкри шефът му Веселин Василев. Той и екипът му от спортни коментатори и журналисти от семейството на Нова ТВ и Диема са си поставили амбициозната цел да отговорят на взискателния вкус на зрителите и на желанието им да станат част от най-интересните световни спортни надпревари. Новият тв канал държи правата за излъчване на първенствата в Англия и Германия, както и на домакинските мачове на националните отбои на двете страни и на турнирите за националните купи.

Англия е в една група с България в квалификациите за Евро 2012, но НОВА спорт няма да излъчи мача от стадион "Уембли" на 3 септември, тъй като правата за излъчване на мачове на националите държи БНТ. Всред амбициозните спортни състезания обаче българският спорт напълно ще отсъства, призна Василев. Епизодични изяви на българи обаче ще има в турнирите от Диамантената лига по лека атлетика.

Като втори избор новият спортен тв канал ще продължи да предава по 2 мача от Шампионската лига. Общо ще бъдат излъчени над 30 мача от квалификациите и от фазата на елиминациите.

Хасковлия направи фотомузей на Гунди

61-годишният хасковлия Христо Иванов направи експозиция със снимки на Георги Аспарухов-Гунди. Фотосите са подредени в кът в заведение, където се събират почитатели на футболната игра. Бившият президент на ФК Хасково Митко Димитров разкри, че в града предстои да бъде създаден и фенклуб на Гунди. Учредителното събрание е насрочено за 4 май, когато се навършват 67 г. от рождението на легендарната "деветка" на "сините" и България. На събитието са поканени президентът на БФС Бориславе Михайлов, Иван Славков, Иван Вуцов, Наско Сираков, националният селекционер Станимир Стоилов и собственикът на ПФК Левски Тодор Батков.

ДУМА www.duma.bg Издател: „ДУМА 2008" ЕООД

Главен редактор **Ивелин Николов**
Първи зам. главен редактор **Юрий Борисов** *yborisov@duma.bg*
Зам. главни редактори **Георги Георгиев** *ggeorgiev@duma.bg*
Таня Джаджева *tgeneva@duma.bg*
Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** *igizdov@duma.bg*

Основател СТЕФАН ПРОДЕВ

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Магдалена Тодорова - 246; Ралица Табакова - 230; **ИКОНОМИКА: Мая Калпачка - Йованоска** - 246; Янко Долапчиев - 251; **СВЯТ: Галина Младенова** - 219; Калина Йотова - 220; Алберт Аврамов - 220; Петър Бочуков - 219; **КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева** - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239; **ОБЩЕСТВО: Велиана Христова** - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Лилия Томова - 232; Милена Николова - 247; **ЧЕТИВО: Пегас: Борис Данков** - 244; **Неделник: Богдан Иванов** - 225; **Булевард: Гергана Алексова**; **Пардон: Чавдар Шинов**; **СПОРТ: Владимир Николов** - 245, Таньо Василев - 245; **ФОТО: Благовеста Цветкова** -206; Мариета Томова - 206; **ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН:** Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Симона Симеонова; Спаска Венева; Снежана Христова; **ДОКУМЕНТАЦИЯ: Катерина Димитрова** - 200; 226; **НАБОР:** Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg**; **СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР:** Иван Стоянов - 250; **ПРОИЗВОДСТВО:** Владимир Тополски; **ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова** - 207; **РЕКЛАМА:** Габриела Найденова - 233, Петрана Сомлева - 205, Георги Томов - 221, Денис Романенко - 221, факс -975-26-04; e-mail - **reklama@duma.bg, Кореспондент в САЩ:** Ивайло Йолов, e-mail: **mediabg2002@yahoo.com; Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул "Цариградско шосе" 113а Номератор - 9752; **Дистрибутори**: **ОБВ „Разпространение" ЕООД** - 02/962-23-23; **"Национална дистрибуция" ООД** - 02/975 20 35; **РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров**, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, Слав Йорданов - 208, 203; **abonament@duma.bg**; **ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕНОСТТА:** Велислава Хубавий - 201, **Каса** - 97-05-249;

Управител **Павел Бебов**

ИНФОРМАЦИИТЕ В БРОЯ СА ПОДГОТВЕНИ ОТ РЕПОРТЕРИТЕ НА ВЕСТНИКА. ИЗПОЛЗВАНИ СА ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", "БГНЕС", БНР, "ФРАНС ПРЕС", ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

Адрес на редакцията: София - 1784, бул. „Цариградско шосе" 113 А, Факс: 975 26 04 Автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер E-mail: duma@duma.bg

за читатели 97 05 200

Хонорари на външни автори се изплащат всяка сряда от 14 до 16 часа

www.duma.bg

гледайте

ФУТБОЛ
ЛИГА ЕВРОПА
от 22.05 ч.
ПО БНТ 1
Ливърпул - Атлетико Мадрид
ПО РИНГ.БГ
Фулъм - Хамбургер

кратки

Мицански с 11-и гол в Полша

Илиян Мицански вкара 11-ия си гол за сезона при равенството то 1:1 на Заглембе Любин срещу Шласк Вроцлав от 26-я кръг в полската Екстракласа. Нападателят откри с удар от въздуха в 78-ата минута, но Себастиан Мила изравни за гостите в самия край на мача. Българинът заема второ място в листата на голмайсторите, като пред него с 13 попадения е само Роберт Левандовски от Лех Познан. Води Висла с 57 т., пред Легия Варшава 51 т., Лех Познан 50 т. и др. Заглембе е 7-и с 31 т.

144 отбора се записаха на турнира в Пловдив

144 отбора се записаха за участие на турнира "Аматьори срещат професионалисти" в Пловдив. Надпреварата ще се проведе от утре до неделя, а техническата конференция и жребият са днес от 18.30 ч. на игрище "Оптимум". Победителят ще премери сили с отбори от други 9 български града, като най-добрият ще играе срещу националния шампион за 2009-2010 г.

Селекционерът на Япония моли Венгер за помощ

Селекционерът на Япония по футбол Такеши Окада е помолил за помощ мениджъра на Арсенал Арсен Венгер по време на визитата си в Европа. Той поискал от французина информация за треньора и играчите на Камерун, които са съперници на неговия отбор в груповата фаза на Мондиал 2010 в ЮАР. Венгер му е разкрил, че наставникът на "неукротимите лъвове" Пол льо Гуен предпочита по-прагматичен стил на игра.

Швейцария ще играе контрола с Италия

Съперникът на България в Група G на евроквалификациите Швейцария ще играе контрола със световния шампион Италия. Тимът на Отмар Хицфелд ще се изправи срещу "адзурите" на 5 юни в Женева, като проверката е част от подготовката на "кръстоносците" за Мондиал 2010.

Милан съкращава разходите си

Ръководството на Милан предприе нетрадиционна мярка за съкращаване на разходите си заради световната финансова криза. Грандът от Милано повече няма да поема разходите за наеми на своите играчи. До този момент клубът плащаше хиляди евро на месец за осигуряване на луксозни вили на езерото Комо или на огромни апартаменти в центъра на града. През последната година "росонерите" намалиха дълговете си от 66,8 млн. евро на 12 млн. евро.

Спорт
32 ДУМА
ЧЕТВЪРТЪК 29 АПРИЛ 2010
www.duma.bg

България е 39-а в света

Стр. 31

Емо се върна в ЦСКА

Държавата може да изгони „червените” от стадиона им заради задължения

Снимка SOFIA PHOTO AGENCY

Емил Костадинов

Легендарното крило Емил Костадинов отново получи пост в родния си клуб ЦСКА. „Консулът”, подпечатал с 2 гола на “Парк дьо Пренс” в Париж визите на Пеневата чета за САЩ 1994, е новият спортно-технически директор на клуба. Коща беше спортно-технически директор по времето на Любослав Пенев като президент, както и при ръководството на Александър Томов. Новото му назначение беше донякъде очаквано заради управленската криза в клуба от Борисовата градина и честите треньорски рокади. Тя обаче отново е извършена тихомълком и само играчите и хората от клуба са били информирани. Претекстът е, че договорът на Костадинов влиза в сила от 1 май.

“Знаем за ситуацията. Коментираме си между нас, но това не влияе на формата на отбора”, призна капитанът на “червените” Тодор Янчев, който получи наградата за футболист на 26-ия кръг на “А” група. В анкетата на вестник “Футбол” червеният полузащитник събра 13 гласа. Негови подгласници са Адриан Фернандес (Черноморец) с 6 вота и Стив Ренет (Славия) с 3.

Един от собствениците на ЦСКА Иво Иванов пък призна, че има реална опасност клубът да не играе на стадион “Българска армия” през новия шампионат. Причината са финансови задължения към държавата. Комисията по образованието и спорта в 41-ото НС изслуша ръководството на 31-кратните шампиони на България. Клубът дължи на Министерството на физическото възпитание и спорта над 2 млн. лв. от наеми за стадиона, спортната база в Панчарево и тренировъчния комплекс “Червено знаме”, от които ще им бъдат опростени 700 хил. лв., в случай че ръководството направи инвестиция за ремонта на козирката на стадиона. Тази част от съоръжението в момента е в окаяно състояние и поставя под въпрос безопасността на зрителите на срещите на клуба.

“Ако не бъде подновен договорът за наем на стадиона, имаме и други варианти. Може да играем на Националния стадион. За момента не са водени преговори и сигурно ще ги инициираме. Ако спрат разрешението на стадиона и се окаже, че бъде опасен, няма да играем. Ще направим предписаните ремонти. Това трябва да се случи лятото”, каза Иванов. Той потвърди, че наследените от Томово време задължения са се оказали повече от обявените. “Това обаче не касае комисията, а е от частноправен характер. Ще се решава от съда. Мина едногодишният срок, в който можехме да предявим претенции”, каза Иванов. Шефът не пожела да коментира ситуацията около Емил Костадинов. “Тези въпроси са в прерогативите на Управителния и Надзорния съвет и техните председатели. Аз мога и да знам, но не съм упълномощен да коментирам. Всеки може да се провали и всеки може да успее. Зависи от мотивацията и желанието”, каза още Иванов.

Раздават пари в Левски преди мача във Варна

Футболистите на Левски се редиха на опашка за пари, съобщи Дарик радио. Клубната управа изчисти задълженията си към играчите на мениджъра Георги Иванов. По този начин “сините” шефове решиха да стимулират допълнително футболистите за важното гостуване на Черно море във Варна в неделя.

Снимки БГНЕС

Георги Сърмов може да напусне Левски през лятото при добра оферта

Левскарите тръгват за морската столица още утре. Вече бившите шампиони искат да отпочинат по-добре от дългото пътуване. После те ще тренират на Албена за решителния сблъсък, който може да запази шансовете им за евровиза.

Шефовете на Левски ще се съберат другата седмица, за да обсъждат селекцията на тима за следващия сезон. На сбирката ще се разискват въпросите за продажбата на играчи, покупката на нови и връщането на преотстъпените в други отбори. Няма да бъде спиран нито един футболист, към който има прилична оферта. Очаква се да бъдат продадени Жоазиньо, Дарко Тасевски, Георги Сърмов и Веско Минев.

От постъпленията пък зависи какви играчи ще бъдат привлечени. Засега са набелязани трима от българското първенство. Сред завръщащите се преотстъпени футболисти са Исмаил Иса, Боян Табаков, Борислав Балджийски, Мартин Димов, Емил Колев.

За нов треньор ще се мисли след края на първенството и идването му ще зависи от това дали отборът се е класирал за Лига Европа.

Отлагат рали „Стари столици”

Рали “Стари столици” ще бъде отложено за края на септември. Автомобилната надпревара трябваше да се състои на 7 и 8 май, но организаторите ще заявят нова дата идната седмица. Причина за отлагането на едно от най-старите ралита у нас са разкопаванията по проекта ИСПА в Шумен, които усложняват пътната обстановка в града, и високата сума за охрана, искана от МВР. Бюджетът на състезанието е 41 000 лв. а от полицията поискали 26 000 лв. на ден. “Не сме съгласни с тази сума. По каква тарифа се изчислява тя и как са определили колко полицаи са необходими за охрана?”, попита директорът на ралито Савко Панайотов. Той разкри, че в предложението на Областната дирекция на МВР - Шумен, е обявено, че ще включат 197 служители в охраната. През 2009 г. са били ангажирани 70 полицаи, а 2 тона бензин организаторите предоставили на МВР като официално дарение. “Предстои да бъде изготвена нова пътна книга за състезанието, в която точно ще бъдат упоменати местата, където е необходимо да има полицаи. По този начин се надяваме да намалим наполовина необходимите служители, за да спестим средства. За охраната може да се грижат и т. нар. маршали или съдии, както и общинското охранително предприятие”, завърши Панайотов.

кратки

Красиви швейцарки целуват на почетната стълбица италианския колоездач Марко Пиноти от отбора на Ейч Ти Си-Кълъмбия, който спечели пролога от 4,3 км по часовник в 64-ата Обиколка на Романдия в Порентруй, Швейцария

Зетова бележи 25 т., Перуджа отпада

Антонина Зетова вкара 25 т. при загубата на Деспар (Перуджа) с 1:3 гейма (25, -22, -22, -24) като гост на европейския клубен шампион Фопапедрети (Бергамо) в 1/4-финал от волейболното първенство на Италия за жени. Нейната съотборничка Елица Василева добави 10 т., но Перуджа загуби серията с 1:2 победи и отпадна.

Черно море спечели Младежката лига

Отборът на Евроинс Черно море спечели Младежката лига по баскетбол. На финала в Ботевград варненци надиграха със 78:62 ЛУКойл Академик. Васил Кьосев беше най-резултатен с 22 т. за Черно море, а Александър Янев добави 11 т. и взе приза за най-полезен играч на турнира. Бронзовите медали грабна Черноморец, който прегази със 129:83 Септември.

Бусета събира баскетболистките в Правец на 7 юни

Женският национален отбор по баскетбол на България ще започне подготовката си за евроквалификациите на 7 юни. Това обяви селекционерът Хосе Мария Бусета, който беше на кратка визита у нас, за да обсъди програмата на тима с ръководството на федерацията. “Трикольорките” ще се съберат на лагер в Правец, където ще играят контрола с Великобритания. След това нашите ще имат проверки с Литва и Украйна като гости и с Холандия в Русе.

Кливланд и Бостън на полуфинал в НБА

Кливланд Кавалиърс и Бостън Селтикс ще се срещнат в полуфиналните плейофи на Източната конференция в НБА. “Кавалерите” се наложиха с 96:94 над Чикаго Булс и спечелиха серията с 4:1. “Келтите” отстраниха със същия резултат Маями Хийт след успех с 96:86 в мач №5.

„Пума” ще облича Славия

Германският концерн за спортна екипировка “Пума” ще облича Славия от следващото първенство, като ще замени конкурента си “Адидас”. Договорът на “белите” с немците ще бъде за 2 сезона. По дизайн екипировката на най-стария столичен клуб ще бъде като тази на италианския Лацио.

Славия носеше екипите на „Пума” и през 1996 г., когато постигна дубъл и спечели първата следвоенна титла и я гарнира с купата на страната. През последните два шампионата екипите на “белите” бяха с марка “Адидас”. Клубното ръководство обмисля и вариант за създаване на нов фен магазин, където всички артикули ще бъдат с марка “Пума”.

Крамник нападна Данаилов

Бившият световен шампион по шахмат Владимир Крамник смята, че е възможно Силвио Данаилов да повлияе върху резултата при негативен развой за Веселин Тополов в мача за титлата срещу Вишванатан Ананд (Инд). “Смятам, че ако всичко върви добре за Топалов, няма да има никакви ексцесии. Такива са възможни, ако двубоят не се развива удачно за него. Възможни са някакви малки пакости от страна на Данаилов, но такива, каквито имаше с мен, не може да се случат”, коментира пред “Extra-Time.az” Крамник.

Още шахмат - стр. 30

Латвиец бие Федерер в Рим

Световният №1 Роджер Федерер (Швейц) изненадващо отпадна във II кръг на тенис турнира от серията “Мастърс” в Рим. Швейцарецът отстъпи с 6:2, 1:6, 5:7 на Ернест Гулбис (Лат) в първия си мач на клей на сингъл през 2010 г. Въпреки че загуби първия сет, латвиецът постепенно подобри играта си и заслужено спечели срещу именития си съперник. “След мача бях в шок. Наистина още не мога да повярвам, че победих самия Федерер. Това е просто невероятно. Излязох да играя с мисълта да направя добър мач и да се забавлявам на корта срещу най-добрия в света, а взех, че спечелих. Играх фантастично, много съм щастлив”, заяви Гулбис.

Ернест Гулбис удря топката от форхенд при победата с 2:1 сета срещу Роджер Федерер